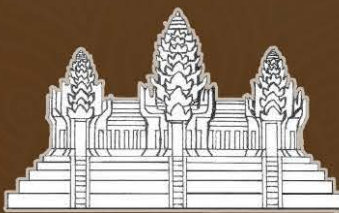

ព្រះ
ព្រះក្រមីជក

ព្រះបុត្រមនីង
ព្រះអរជ្ជកថា

ភាគ៧៤

ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ច្បាប់ពិនិត្យ លើកទី១

ព្រះ

អភិធម្មបិដក

និង

បរមត្ថវិបសី អង្គកថា

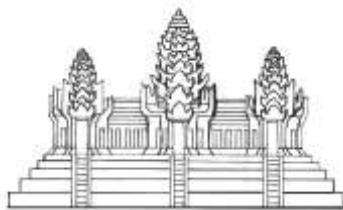
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

យមកៈ

តតិយភាគ ~ ចតុត្ថភាគ ~ បណ្ឌបភាគ

៧៤

ឆ្នាំប្រែ ៨៩-៩០-៩១

បោះពុម្ពលើកទី ១ ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ក្បាលទី ៧៤

អភិធម្មបិដក ចាលីប្រៃ ៤៩

យមក តតិយភាគ

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ

អនុសយយមកៈ

អនុស័យ ៧ គ

កាមរាគានុស័យ ១ បដិឃានុស័យ ១ មាណុស័យ ១ ទិដ្ឋានុស័យ
១ វិចិកិច្ចានុស័យ ១ កវរាគានុស័យ ១ អវិជ្ជានុស័យ ១ ។

[១] (សួរ) កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ (គឺកើត) ក្នុងទី
ណា ។ (ឆ្លើយ) កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ (គឺសុខ-
វេទនា ១ ឧបក្ខវេទនា ១) ក្នុងកាមធាតុ ។ បដិឃានុស័យ ដេកសម្មំនៅ
ក្នុងទីណា ។ បដិឃានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ។ មាណុស័យ
ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា ។ មាណុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ
ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ
ក្នុងទីណា ។ ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងពួកធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូល
ក្នុងសក្កាយទាំងអស់នុ៎ះ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា ។
វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងពួកធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសក្កាយទាំង
អស់នុ៎ះ ។ កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា ។ កវរាគានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ។ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ។ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងពួកធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុង សក្កាយទាំងអស់នុ៎ះ ។

អនុសយវារៈ

[២] កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ (គឺកើតមាន) បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង ទៀត បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ណា ដេកសម្លំនៅ មានានុស័យរបស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យរបស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្លំនៅ ឯកាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន ដេកសម្លំនៅទេ មានានុស័យរបស់បុគ្គល ៣ ពួក (គឺបុប្ផជន ១ សោតាបន្នបុគ្គល ១ សកទាគាមិបុគ្គល ១) ដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យរបស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យរបស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យរបស់បុគ្គល ពីរពួក (គឺសោតាបន្នបុគ្គល ១ សកទាគាមិបុគ្គល ១) ដេកសម្លំនៅ ឯ ទិដ្ឋានុស័យរបស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុប្ផជន ដេកសម្លំនៅ ទាំងទិដ្ឋានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យ៉ាងទៀត ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យរបស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក ដេកសម្លំនៅ ឯវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលជួន ដេកសម្លំនៅ ទាំងវិចិកិច្ចានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្លំនៅ ឯកាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្លំនៅ ឯកាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេក

សម្មំនៅដែរ ។

[៣] បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំ នៅដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្មំនៅ ឯបដិយា- នុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្មំនៅទេ មានានុស័យ របស់ បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្មំនៅ ទាំងបដិយានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ បដិយា- នុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅដែរឬ ។ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក ដេកសម្មំនៅ ឯវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្មំនៅទេ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ដេកសម្មំនៅ ទាំងវិចិកិច្ចានុស័យ ក៏ដេកសម្មំ នៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅដែរឬ ។ អើ ។ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់ បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំ នៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្មំនៅ ឯបដិយា- នុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្មំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់ បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្មំនៅ ទាំងបដិយានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៦

[៤] មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់
 បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្លំនៅ ឯវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ទាំងវិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា ដេកសម្លំនៅ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។
 អើ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កវរវាគានុស័យ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥] ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ វិចិកិច្ចានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេក
 សម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កវរវា-
 គានុស័យ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក
 ដេកសម្លំនៅ ឯទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ទាំងទិដ្ឋានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅ

ដែរ ។

[៦] វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ កវរាគានុស័យ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្ងំនៅ តែវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលជួន ដេកសម្ងំនៅ ទាំងវិចិកិច្ចានុស័យ ក៏ដេកសម្ងំនៅដែរ ។

[៧] កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៨] កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្ងំនៅ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្ងំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក៏ដេកសម្ងំនៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដែរ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។បេ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក ដេកសម្លំនៅ តែ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ទាំងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក៏ដេក សម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំ នៅ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរ ឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំ នៅ កវរាគានុស័យ ។បេ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរ ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ និង បដិឃានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[៩] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ របស់បុគ្គល ណា ដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។បេ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេក សម្លំនៅដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ របស់ បុគ្គលពីរពួក ដេកសម្លំនៅ តែវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ដេកសម្លំនៅទេ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់
 បុប្ផជន ដេកសម្លំនៅ ទាំងវិចិត្តានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំ
 នៅ កវរាគានុស័យ ។ បេ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេក
 សម្លំនៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេក
 សម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក ដេកសម្លំនៅ ទាំង
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[១០] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ
 កវរាគានុស័យ ។ បេ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។

អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាម-
 រាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល
 ដេកសម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក ដេកសម្លំនៅ តែទិដ្ឋា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់
 បុប្ផជន ដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ
 និងទិដ្ឋានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[១១] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កវរាគានុស័យ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំ
 នៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្លំ
 នៅ តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក ដេកសម្លំនៅ តែទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ

អវិជ្ជានុស័យ របស់បុប្ផជន ដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[១២] កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល ដេកសម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក ដេកសម្លំនៅ តែទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុប្ផជន ដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[១៣] កាមរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ កាមរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ ដេក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ ដេកសម្មំ
នៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ
ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ មិនដេក
សម្មំនៅ ក្នុងទីនោះទេ មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
កាមធាតុ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ ដេក
សម្មំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទី
ណា កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេក
សម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ
មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុង
វេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។
កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ
ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទី
ណា កាមរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ ដេក
សម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ
មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនា

ពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[១៤] បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏ដេក

សម្មំនៅដែរ ។

[១៥] មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែមានា-
 នុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំ
 នៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ទាំងមានា-
 នុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។ មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កវរា-
 គានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះទេ មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ទាំង
 កវរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេក
 សម្មំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា
 មានានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែមានានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ ទាំងមានានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។

[១៦] ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៧] វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្មំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ

ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិត្តិញ្ញា-
នុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨] កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំ
នៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ។ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[១៩] កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
មានានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មានានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
នុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មានានុស័យ និងកាមរាគា-
នុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិន
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា
នុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិត្តិញ្ញានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្រានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្រានុស័យ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 យានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ វិចិត្រា-
 នុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបដិយានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិត្រានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ឯកាមរាគានុស័យ មិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរា-
 គានុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២០] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ វិចិកិច្ឆានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
មាណានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
នោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ
ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ ដេកសម្លំនៅ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ និងមាណានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ និង
មាណានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២១] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ មាណានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំ
នៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ កាម-
 រាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែ
 កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។
 កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ
 បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 កវរាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋា-
 នុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិយានុស័យ និង
 ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកវរាគានុស័យ កាមរាគា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កាមរាគា-
 នុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
 ណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិយា-

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

នុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានា-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បដិយានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ បដិ-
 យានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២២] កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំ
 នៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិយា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កវ៌កាតានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋា-
នុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ ដេកសម្លំ
នៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ ដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋា-
នុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ
មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មាណា-
នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
កាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជា-
នុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២៣] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវ៌កាតានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជា-
នុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណា-
នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវ៌កាតានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តិក្ខានុស័យ និង
 កវរាគានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិត្តិក្ខានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយា-
 នុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជា-
 នុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខានុស័យ ដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនដេក
 សម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២៤] កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា
 បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅក្នុងទី
 ណា កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 មិនមែនទេ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា
 មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កាម-
 រាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានា-
 នុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣
 ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុ-
 ស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះឯង ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងវេទនាពីរ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាម-
 រាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។
 វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាម-
 រាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងវិចិត្តានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ករវាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

យ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាម-
 រាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[២៥] បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
 មាណុសុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មាណុសុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
 ណា បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋា-
 នុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដែរឬ ។ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ ទាំងវិចិត្តានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ បដិឃានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បដិឃានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅក្នុង ទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

តែបដិយានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជា- នុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះឯង ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ទាំងបដិយានុស័យ ក៏ដេកសម្ងំនៅដែរ ។

[២៦] មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋា- នុស័យ ។ បេ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មានានុស័យរបស់ បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង ក្នុងអរូបធាតុ ទាំងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក៏ដេកសម្ងំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យរបស់ បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល នោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ទាំងមានានុស័យ ក៏ដេកសម្ងំនៅដែរ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួក
 នោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ទាំងកវរាគា-
 នុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ អវិជ្ជានុស័យរបស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ទាំងមានានុស័យ ក៏ដេក
 សម្លំនៅដែរ ។

[២៧] ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
 វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បេ ។

[២៨] វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវវាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 កវវាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ ទាំងកវវាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 កវវាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិកិច្ឆានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវវាគានុស័យ របស់
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កវវាគានុស័យរបស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ទាំងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។
 វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិកិច្ឆានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ទាំងវិចិត្រានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[២៩] ភវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ភវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែភវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ទាំងភវរាគានុស័យ ក៏ដេកសម្លំនៅដែរ ។

[៣០] កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មានានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំង
 នោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។ កាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋា-
 នុស័យ ។ បេ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ វិចិត្តានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិត្តានុស័យ និងបដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ករវាគានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
នោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់
បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ
របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ
របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់
អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់
អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ
របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំ
នៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ
របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ទេ អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្លំនៅ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំ
នៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៣១] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់
 បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ
 និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុ-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សម្មំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា
 ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្មំ
 នៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ឯង ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេក
 សម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គល
 ៣ ពួកនោះ ដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ
 របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។
 អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ
 មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៣២] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិ-
 យានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ វិចិត្តានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និង
 ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ វិចិត្តានុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ
 បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និង
 ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៣៦

និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 កវរាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំ នៅក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។
 កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានា-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ
 និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ
 និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលទាំង
 នោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ
 និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់
 បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ មាណុ-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគា-
 នុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៣៣] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ភវរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ភវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ភវរាគានុស័យ និងមានានុស័យ
 របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 ភវរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះទេ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ
 របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ
 និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ ដេកសម្ងំ
 នៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ និង
 មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល
 ទាំងនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាម-
 រាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល
 ទាំងនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះឯង ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ បដិ-
 យានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្ងំ
 នៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គល

នោះ មិនដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៣៤] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យរបស់បុគ្គលនោះឯង ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ ដេកសម្លឹងនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងពីរ
 ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តា-
 នុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង ដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 វិចិត្តានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តា-
 នុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ អវិជ្ជានុស័យ កាម-
 រាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ និង
 កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 អវិជ្ជានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះឯង ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ មានានុស័យ
 និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

អនុលោម ចប់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៥] កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ បដិ-
 យានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ របស់
 បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំ
 នៅដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល មិនដេកសម្លំនៅ តែ
 មានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ កាម-
 រាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេក
 សម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលពីរ
 ពួក មិនដេកសម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែន
 ជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ
 ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា មិនដេកសម្លំនៅ កវរាគានុស័យ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល មិន

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

ដេកសម្លំនៅ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
ដេកសម្លំនៅទេ កាមរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ទាំង
អវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់
បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេក
សម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៣៦] បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ មានា-
នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ បដិឃានុស័យ របស់
អនាគាមិបុគ្គល មិនដេកសម្លំនៅ តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល
នោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ បដិឃានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិន
ដេកសម្លំនៅ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត
មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល
នោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិន
ដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេក
សម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា
មិនដេកសម្លំនៅ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។
វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ តែបដិឃានុស័យ របស់
បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល
ពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ បដិ-
ឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ភវរាគានុស័យ ។ បេ។ អវិជ្ជា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ បដិយានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គល មិនដេកសម្លំនៅ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ បដិយានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេក
 សម្លំនៅ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៣៧] មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ
 ។បេ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ មានា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់
 បុគ្គល ៣ ពួក មិនដេកសម្លំនៅ តែមានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ
 មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេក
 សម្លំនៅ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មានានុស័យ របស់
 បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ។បេ។ ភវរាគានុស័យ អវិជ្ជានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេក
 សម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៣៨] ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ វិចិកិច្ចានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចា-

នុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[៣៩] វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កវរាគា-
នុស័យ ។បេ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។
វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក មិនដេកសម្លំនៅ តែអវិជ្ជានុស័យ
របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិកិច្ចានុស័យ
របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
ដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ
វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៤០] កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ អវិជ្ជា-
នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កវរាគានុស័យ របស់
បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៤១] កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិន
ដេកសម្លំនៅ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។
កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល មិនដេកសម្លំនៅ
តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ
កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ទាំង
មានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ
 របស់បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់
 បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក៏
 មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល
 ណា មិនដេកសម្លំនៅ ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គល មិនដេកសម្លំនៅ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
 ដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរ
 ឬ ។ អើ ។

[៤២] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ របស់
 បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមាណា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ វិចិត្តានុស័យ របស់
 បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និង
 មាណានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិត្តា-
 នុស័យ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល មិនដេក
 សម្លំនៅ តែមាណានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំ
 នៅទេ វិចិត្តានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ទាំងកាមរាគា-
 នុស័យ បដិយានុស័យ និងមាណានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគា-
 នុស័យ បដិយានុស័យ និងមាណានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ
 ករវាគានុស័យ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេក
 សម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមាណានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៤៣] កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មាណានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេក
 សម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា
 មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មាណានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 របស់បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ តែកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់អនាគាមិ-
 បុគ្គល មិនដេកសម្លំនៅ តែមាណានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនដេកសម្លំនៅទេ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំ
 នៅ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក៏
 មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ បេ ។

[៤៤] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កវរាគានុស័យ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៤៥] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ អវិជ្ជា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ កាមរាគានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់

បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅដែរឬ ។ អើ ។

[៤៦] កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែបដិឃានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែមានានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាម-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែវិចិត្តានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កាម-
 រាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននុ៎ះ ទាំងវិចិត្តានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
 ណា កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ កាម-
 រាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនុ៎ះ តែកវរាគានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ
 ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា
 ពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុង
 អបរិយាបន្ន ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគា-
 នុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងអវិជ្ជា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

នុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំ នៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៤៧] បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង វេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមានានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ មិនដេក សម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ- វេទនានុ៎ះ តែបដិឃានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ទេ មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋា- នុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បដិឃា- នុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង អរូបធាតុ តែវិចិកិច្ចានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ទេ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងវិចិកិច្ចានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បដិ- ឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ករវាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនុ៎ះ តែភវរាគានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបនោះទេ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
កាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំងភវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។
មួយយ៉ាងទៀត ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែបដិឃានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះទេ ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ
និងក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ បដិឃា-
នុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
នោះដែរឬ ។ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ
ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ
ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។

[៤៨] មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។
វិចិត្តានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែវិចិត្តានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ទុក្ខវេទនានោះទេ មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តន្ត៖ ទាំង
 វិចិក្ខានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិក្ខានុស័យ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរកានុស័យ មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរកានុស័យ មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 កវរកានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរន្ត៖ ក្នុងកាមធាតុ តែមានា-
 នុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរកានុស័យ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនាន្ត៖ ក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំងមានានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនាន្ត៖ តែអវិជ្ជានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តន្ត៖ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីណា មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៤៩] ទិដ្ឋានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិក្ខានុស័យ មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិក្ខានុស័យ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ ។ល។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥០] វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែវិចិកិច្ចានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងវិចិកិច្ចានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ ដែរ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥១] ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥២] កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មាណុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ

និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែ
 មានានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 ទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ត
 នុ៎ះ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំ
 នៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែបដិឃានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ មានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងកាម-
 រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។បេ។ វិចិត្តិច្ឆា-
 នុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងវិចិត្តិច្ឆា-
 នុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តិច្ឆានុស័យ មិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំ
 នៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាម-
 រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អរូបធាតុនុ៎ះ តែភវរាគានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងភវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ភវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ភវរាគានុស័យ និង
 កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែបដិឃានុស័យ មិន
 មែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ភវរាគានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ
 មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ភវរាគានុស័យ មិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីណា អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែ
 អវិជ្ជានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 ទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ត
 នុ៎ះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជា-
 នុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ មិនដេក

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

សម្មំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 ទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ
 មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេក
 សម្មំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែបដិឃានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ កវរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនមែនជា
 មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរាគានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុង
 អបរិយាបន្ននុ៎ះ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្មំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ មិន
 ដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនដេកសម្មំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។

[៥៤] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិត្តានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិត្តានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ មិនដេកសម្លំ
នៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[៥៥] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
និងវិចិត្តានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
និងវិចិត្តានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ
កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែ
បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កវរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ
ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
និងវិចិត្តានុស័យ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរា-
គានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ ទាំងកាមរាគានុស័យ
បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក៏មិន
ដេកសម្លំនៅដែរ ។បេ។

[៥៦] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
វិចិត្តានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ
ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧] កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
ណា បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា
នុ៎ះ តែបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននុ៎ះ ទាំងបដិឃា-
នុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរ
ពួក មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
ដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ
ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
វេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ
មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល
ទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន
នោះ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ បដិឃានុស័យ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែន
 ជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន
 ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិ-
 បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងមានានុស័យ ក៏
 មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ កាមរាគា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាម-
 រាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែវិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក៏មិនដេក
 សម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ទាំងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តិច្ឆា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយា-
 បន្ន ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល
 ពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិនដេក
 សម្លំនៅដែរ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី
 ណា ករវាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែករវាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែន
 ជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បន្ត ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យរបស់
អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
កវរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិន
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំង
កវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។
មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែន
ជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំង
នោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំងកាម-
រាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កវរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិន
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងកាមរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។
កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ
របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ
របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិន

ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង
 មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅ
 ដែរ កាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា
 ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យរបស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ន
 នោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ របស់ព្រះ
 អរហន្ត មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំ
 នៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ
 ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[៥៨] បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា
 មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បដិឃា-
 នុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣
 ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ
 របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងមានា-
 នុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ បដិឃានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អរូបធាតុ តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេក
សម្លំនៅដែរ បដិឃានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំង
អស់ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ
របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល
នោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣
ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល
៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មានានុស័យ
របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងបដិ-
ឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ មានានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេក
សម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងបដិឃានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ បដិ-
ឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។
វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បដិ-
ឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ២ នោះទេ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គល
នោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងវិចិកិច្ចានុស័យ ក៏មិន
ដេកសម្លំនៅដែរ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទី

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ទាំងអស់ ទាំងវិចិត្តានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា បដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តានុស័យ របស់
 បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងបដិយា-
 នុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួក មិនដេក
 សម្ងំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងបដិយានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ ។ បដិ-
 យានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បដិយានុស័យ របស់
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះឯង
 មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏
 មិនដេកសម្ងំនៅដែរ បដិយានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំ
 នៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកវរាគានុស័យ របស់អនាគា-
 មិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 ទេ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ៣

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំ
នៅដែរ បដិយានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់
ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ
របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិយានុស័យ របស់បុគ្គល
នោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣
ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល
៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កវរាគានុស័យ
របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
និងក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងបដិយានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កវរាគានុស័យ
របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងបដិយានុស័យ ក៏មិន
ដេកសម្លំនៅដែរ ។ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
ទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
បដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់
បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិ-
យានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ
ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ បដិយានុស័យ របស់អនាគាមិ-
បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
 ដែរ បដិឃានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំង
 អវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់
 បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៩] មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែវិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ មានានុស័យ
 របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក៏
 មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលណា
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំ
 នៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំង មានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មានានុស័យរបស់បុគ្គលណា មិន ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យរបស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំ នៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមានានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួក នោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរាគានុស័យ របស់ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំង មានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កវរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិន ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យរបស់ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ មានានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិន ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។

មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦០] ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា វិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។ល។

[៦១] វិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា កវវាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកវវាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ វិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ត ទាំងកវវាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ វិចិក្ខានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងកវវាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត កវវាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំ នៅក្នុងទីណា វិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវវាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែវិចិក្ខានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន

ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ភវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងវិចិត្តានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
 ដែរ ភវរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំង
 វិចិត្តានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលណា
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំ
 នៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែអវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះទេ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំ
 នៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ វិចិត្តា-
 នុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ
 ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំ
 នៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦២] ភវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
 អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ភវ-
 រាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
 ក្នុងកាមធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ភវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
ដែរ កវរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់
អវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់
បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦៣] កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិន
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក
នោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមានានុស័យ
របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ
ឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំ
នៅដែរ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន
ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
វេទនាពីរនោះទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងមានានុស័យ ក៏
មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត
មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
 កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ មានានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មានានុស័យរបស់
 បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងកាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ មានានុស័យ របស់ព្រះ
 អរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងកាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 យានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។បេ។
 វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ន
 នោះ ទាំងវិចិកិច្ចានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ របស់បុគ្គលពីរពួក ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។បេ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 វិចិកិច្ឆានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ឆានុស័យ របស់បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយា-
 បន្ននោះ ទាំងកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ
 របស់បុគ្គលពីរពួក ក្នុងទីទាំងអស់ ៗបេៗ កាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំ នៅក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ៗ កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 យានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 យានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ
 ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែកវរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាមរាគានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងកវរាគានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
 ដែរ របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ មួយយ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគា-
 នុស័យ និងកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជា
 មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កវរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែកាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក៏មិនដេក
 សម្លំនៅដែរ របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ មួយយ៉ាងទៀត
 កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំ
 នៅក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កាម-
 រាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាមរាគានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

និងបដិឃានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦៤] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វិចិត្តានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ ឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមានានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ នោះទេ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង អបរិយាបន្ននោះ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក៏ មិនដេកសម្លំនៅដែរ វិចិត្តានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន មែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិត្តានុស័យ របស់បុគ្គល នោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងកាមរា- គានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ របស់ ព្រះអរហន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង ទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាម- រាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេក សម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបដិឃា- នុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នោះទេ កវរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ទេ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ទនោះ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ ក៏មិន
 ដេកសម្លំនៅដែរ កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 មាណានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ទ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ។
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ របស់
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែអវិជ្ជានុស័យ
 របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ទនោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ
 របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និង មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦៥] កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល នោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចិកិច្ចា- នុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិ- យានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋា- នុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ- វេទនានោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គល ទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាម- រាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំ នៅក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និង ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមានានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនដេក សម្លំនៅ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល ទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំ នៅក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ វិចិកិច្ចា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ របស់អនាគាមិ-
 បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ វិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិ-
 យានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំងកាមរាគា-
 នុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅ
 ដែរ ។ បេ ។

[៦៦] កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កវរាគា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត កវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា
 កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កវរាគានុស័យ កាម-
 រាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែបដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កវរាគានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរា-
 គានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ទាំង
 កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ
 ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែបដិយានុស័យ របស់បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិន
 ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កវរាគានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ របស់
 បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរាគា-
 នុស័យ របស់បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ
 ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកិច្ចា-
 នុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិយា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេក
 សម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិ-
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កវរាគានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន
 ទាំងកាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកិច្ចា-

នុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ ។

[៦៧] កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុង ទីណា អវិជ្ជានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនា នោះ តែអវិជ្ជានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋា- នុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះឯង មិនដេក សម្លំនៅ ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ទាំងអវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ កាម- រាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និង កវរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីទាំងអស់ ទាំង អវិជ្ជានុស័យ ក៏មិនដេកសម្លំនៅដែរ ។ មួយយ៉ាងទៀត អវិជ្ជានុស័យ របស់ បុគ្គលណា មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ របស់បុគ្គល នោះ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អនុសយវារៈ ចប់

សានុសយវារៈ

[៦៨] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក (បុប្ផជន សោតាបន្នបុគ្គល និងសកទាគាមិបុគ្គល) ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក (សោតាបន្នបុគ្គល និងសកទាគាមិបុគ្គល) ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យទេ បុប្ផជន ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

នុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ។ បេ។
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ។

[៦៩] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គល
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ បុគ្គលនោះ
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ
 ផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យដែរ
 ឬ ។ បុគ្គលពីរពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ តែមិន
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យទេ បុថុជ្ជន ប្រកបដោយអនុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដោយបដិឃានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣
 ពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យផង ។

[៧០] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ បុគ្គល
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 មាណុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យទេ បុគ្គល
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 វិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ
 ដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយមាណុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[៧១] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គល
នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[៧២] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ
បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
អវិជ្ជានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យទេ បុប្ផន
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
វិចិកិច្ឆានុស័យផង ។

[៧៣] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ
បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[៧៤] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ផង ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យទេ បុថុជ្ជន ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ។

[៧៥] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខុ-
 នុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយវិចិក្ខុនុស័យទេ បុថុជ្ជន ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យផង ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយវិចិក្ខុនុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខុនុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យដែរឬ ។
 អើ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកវរកាតានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយមានានុស័យ តែមិនប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល
 ៣ ពួក ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរកាតានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យផង ។

[៧៦] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានា-
 នុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បេ ។

[៧៧] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយ
 វិចិត្តិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យ ។ បេ ។
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណា-
 នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិក្ខានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ តែមិន
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិក្ខានុស័យទេ បុគ្គលព័រពួក ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
 មាណានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិក្ខា-
 នុស័យទេ បុថុជ្ជន ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណា-
 នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិក្ខានុស័យផង ។

[៧៨] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិក្ខា-
 នុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ
 ដោយវិចិក្ខានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កវ៌រាគានុស័យ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយកវ៌រាគានុស័យ តែមិនប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តានុស័យទេ បុប្ផជន ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ
 ដោយវិចិត្តានុស័យ និងដោយកវ៌រាគានុស័យផង ។

[៧៩] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 មាណានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

ផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទី
ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គលប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។

[៨០] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
មែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ
ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
មិនមែនទេ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ

ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ។

[៨១] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុ-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទី
 ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានា-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[៨២] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បេ ។

[៨៣] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទី

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កវរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ។

[៨៤] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កវរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[៨៥] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ
និងដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។ បុគ្គល ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
វិចិត្តានុស័យ និងដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
វេទនានោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
វេទនានោះទេ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

៩៧

ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
 ធាតុនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយកាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៨៦] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទី

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
នុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-
រាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
ដោយមាណានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិន
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និង
ដោយមាណានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
មាណានុស័យ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង
ដោយបដិឃានុស័យផង ដោយមាណានុស័យផង ក្នុងទីណា ប្រកបដោយ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
 មាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និង
 ដោយមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៨៧] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទី
 ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ដោយមាណុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ដោយមាណុស័យ និងដោយទិដ្ឋា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 ទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 មាណានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយទិដ្ឋា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ
 និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយទិដ្ឋា-
 នុស័យ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

មានានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយមានានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមានា-
 នុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
 ដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៨៨] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយ
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 មានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ។ បុគ្គលប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានា-
នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋា-
នុស័យ និងដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិន
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយ
វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
អវិជ្ជានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិច្ឆា-
នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-
រាគានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៨៩] បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ប្រកបដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋា-
 នុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមាណានុស័យ
 ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយបដិ-
 ឃានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែមិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និង
 ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៧០] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា ប្រកប

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អនាគាមិបុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងវេទនា
ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ
មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
កាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ
ឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ បុគ្គលណា ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ
មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុប្ផននោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុប្ផននោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយវិចិត្រានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយករ-
 រាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកររាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ។

[៩១] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខុ-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុប្ផនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 វិចិក្ខុនុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុប្ផនោះ ប្រកប

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយវិចិត្រានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយករវាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អនា-
 គាមិបុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាបីនោះទេ បុគ្គល
 ៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះ

ឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។

[៧២] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុង ទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ ដោយ វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង អរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខា- នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុប្ផន ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានា- នុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុប្ផននោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុប្ផន នោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង ប្រកបដោយ អនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ក្នុងទី នោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយកវរវាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
កវរវាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរវាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
ទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
មានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុង
វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[៧៣] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋា-

នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ។

[៧៤] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុប្ផនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុប្ផនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគា-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 វិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុប្ផនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខា-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនានោះទេ បុប្ផជននោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[៩៥] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យ ក្នុង ទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកា- តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល ៤ ពួក នោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ប្រកប ដោយអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[៩៦] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប ដោយអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គល នោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយមានានុស័យ និងដោយកាមរកានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ពីរនោះទេ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុង ទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយ អនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ អនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ បុប្ផនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុប្ផនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ កាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ និងដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តិប្បានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 ទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និង
 ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ
 មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៧៧] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។បេ។ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និង
 ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុប្ផជននោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែបុប្ផជននោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

ដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
នុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គលណា ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរា-
គានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
មានានុស័យ ។ បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល
នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរក្ខានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣
 ពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរក្ខានុស័យ និងដោយបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយកាមរក្ខានុស័យ និងដោយ
 មាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនប្រកប
 ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះ
 ឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 កាមរក្ខានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[៧៨] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរក្ខានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
 វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

រាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុប្ផជននោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ដោយមានានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុប្ផជននោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ បដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកប ដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមានា- នុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល នោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ ដោយបដិឃា- នុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកប ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខ- វេទនានោះទេ ។ បេ។

[៧៧] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយ វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវ- រាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកប ដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមានា- នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ៣ ពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ និងដោយ
 មាណានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិន
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ដោយមាណា-
 នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។
 បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 នោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយ
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ កាមរាគានុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ អវិជ្ជានុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ពីរពួកនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិ- យានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង អរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា- នុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិយា- នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយបដិ- យានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយ វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិក្ខុ- នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយ អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និង
 ដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
 នោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយមាណុ-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[១០០] បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិត្តា-
 នុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ និង
 ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ ប្រកបដោយ
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិត្តានុស័យ និងដោយកវ-
 រាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិ-
យានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគា-
នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយ
អវិជ្ជានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាម-
រាគានុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចា-
នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ
និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំង
នោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ
មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយ
វិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំង
នោះឯង ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ និងដោយបដិយា-
នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិច្ចា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ ប្រកប
ដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ
ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
ប្រកបដោយអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
មាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង ប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និង
ដោយវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនប្រកបដោយ
អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមាណុស័យ និងដោយកវរាគា-
នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

អនុលោម ចប់

[១០១] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ
មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
 មានានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមានា-
 នុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមានា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមាន
 អនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ
 ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
 វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។
 បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយ
 វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គល
 ណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកវរាគានុស័យ ។ បេ។ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។
 អនាគាមិបុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ តែមិនមែនជាមិន
 មានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន

មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១០២] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យទេ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ។ បេ។ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១០៣] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ បុគ្គល
នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយ
វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ
ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យដែរ
ឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ តែមិនមែនជា
មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យទេ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយ
វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ។ បុគ្គលណា
មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
កវីរកានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គល
នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១០៤] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គល
នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
មានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[១០៥] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គល
នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវីរកានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចា-
នុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត
មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
នុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១០៦] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ បុគ្គល
នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមាន
អនុស័យ ដោយកវរកានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១០៧] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និង
ដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យដែរ
ឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយ
បដិឃានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យទេ ព្រះ
អរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង
មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
កាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិន
មានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ
មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

នុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
 វិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
 ដោយបដិឃានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខា-
 នុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ
 បដិឃានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ។
 បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ។ បេ ។ មិន
 មានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមាន
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ
 បដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១០៨] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណាសុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ

បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
និងដោយមាណុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយ
វិចិក្ខានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យទេ អនាគាមិបុគ្គល មិនមានអនុស័យ
ដោយវិចិក្ខានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ តែ
មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យទេ ព្រះអរហន្ត មិនមាន
អនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
នុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យផង ។ បុគ្គលណា
មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
មាណុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ។ បេ ។
មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យដែរឬ ។
អើ ។

[១០៩] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
មានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ និងដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

ទិដ្ឋានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ
 និងដោយទិដ្ឋានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យទេ អនាគាមិបុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 និងដោយទិដ្ឋានុស័យ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យទេ
 ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរកានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យផង ។ បេ ។

[១១០] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិញ្ញា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ។ បេ ។ មិន
 មានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរកានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១១១] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ
 និងដោយកវរកានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
 ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយ

អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិត្តានុស័យ
និងដោយកវរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១១២] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមាន
អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនមាន
អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុង
រូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិ-
ឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុង
អរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
រាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

មានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង
 មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិន
 មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ
 ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ
 ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យផង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ត ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 មានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
 មានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១១៣] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
 ដោយមាណុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
 មានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង មិនមានអនុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមាន
អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុង
វេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលមិនមានអនុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ក្នុងទី
នោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
ផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
កាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ
ដោយកវរកានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ។
 បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិន
 មានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១១៤] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយ
 វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុ-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង មិន
 មានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមាន
 អនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនមាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

អនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ
 ដោយកវរកានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។
 បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយ
 មានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ
 ផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 មានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១១៥] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 មានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[១១៦] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៣៦

មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 មានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
 មែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ មិន
 មានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១១៧] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
 មែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១១៨] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ
 ដោយមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 មានានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរា-
 គានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយមានានុស័យ និងដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ
 ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិ-
 ឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៣៨

នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យ និងដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយករវាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
 ធាតុនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ
 ផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[១១៩] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទី
 ណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
 មាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរា-
 គានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យ និងដោយមាណានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
 មាណានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១២០] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមាន
 អនុស័យ ដោយវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ និងដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១២១] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

បដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិញ្ញា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិន
 មានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិញ្ញា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ និង
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និង
 ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរា-
 គានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យផង ក្នុង
 អបរិយាបន្ននោះ ។ បេ ។

[១២២] បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ
 និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនមានអនុស័យ ដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិត្តានុស័យ
និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១២៣] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុង
ទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុង
រូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុង
ទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែន
ជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
ទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន
នោះ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមាន
អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួក
នោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
ផង មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិ-
យាបន្ត អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុង
វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិ-
បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិន
មានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ត
ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
ដោយមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
មានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនមាន
អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ បុថុជ្ជននោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 មានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុង
 ទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង
 មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិ-
 យាបន្ន បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

កាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះអរហន្ត មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិន
 មែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
 ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមាន
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
 មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[១២៤] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ
 មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងវេទនា ២ នោះទេ
 បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

អនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនមានអនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ
 ដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ
 ដោយបដិយានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយបដិយា-
 នុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិយា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 មានានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិយានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយបដិយានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមាន
 អនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុប្ផនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុប្ផនោះ មិនមែន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ជាមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 វិចិត្រានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ
 ដោយវិចិត្រានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ត
 បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កវៈវកានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកវៈវកានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវៈវកានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែអនាគាមិបុគ្គល
នោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
ផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិ-
យាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិន
មានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក
នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យក្នុង ទុក្ខវេទនា
នោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង
មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
និងក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង
មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា
មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមាន
អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិន
មានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមាន
អនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយ
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ
ដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុង
អបរិយាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យផង
មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
មិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១២៥] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនមាន
អនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុប្ផនោះ មិនមាន
អនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុប្ផនោះ មិនមែនជា
មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ
ឯង មិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
វិចិក្ខានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយ
មាណុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រច្នៃនុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រច្នៃនុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រច្នៃនុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រច្នៃនុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល ៤ នោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 ៤ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ
 ផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ព្រះ
 អរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមាន
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយមាណានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១២៦] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ ។បេ។

[១២៧] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមាន
 អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិ-
យាបន្ត ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង មិនមាន
អនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ មិន
មានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនា
៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិន
មានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ព្រះអរហន្ត
មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រា-
នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រា-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល
៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
នោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង មិន
មានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ព្រះអរហន្ត មិន
មានអនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-

នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១២៨] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យ ក្នុង ទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមាន អនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកា- នុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយ យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១២៩] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាតានុស័យ និង ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយមាណា- នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ កាមរកាតានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុង រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 មានានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិន
 មានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន
 ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃា-
 នុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
 មានានុស័យ និងដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល ៣ ពួក
 នោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ
 ។ល។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុប្ផជន
 នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុប្ផជននោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ
 ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិន
 មានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលពីរពួក
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិន
 មានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ និងដោយ
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិន
 មានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះ
 ឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

អបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលពីរពួក មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កវរាគានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគា-
 នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន
 ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃា-
 នុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកវ៌រកាគានុស័យ និងដោយកាមរកាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
 ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវ៌រកាគានុស័យ
 និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវ៌រកាគានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ទនោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកវ៌រកាគានុស័យផង មិន
 មានអនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ និងដោយ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកា-
 នុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល
 ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រកាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ទនោះ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកាមរកាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង
 មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យផង មិន
 មានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៣០] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមាន
 អនុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ
 ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាម-
 រាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ដោយកាមរាគា-
 នុស័យ និងដោយមាណានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិន
 មែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយបដិឃា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ដោយ
កាមរាគានុស័យ និងដោយបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមានានុស័យ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយ
វិចិត្តិញ្ញានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិ-
យានុស័យ និងដោយមានានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិបុគ្គល
នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និង
ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមានា-
នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយ
វិចិត្តិញ្ញានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិយា-
នុស័យ និងដោយមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះ
អរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្តិញ្ញានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
កាមរាគានុស័យ ដោយបដិយានុស័យ និងដោយមានានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
អស់ ។ បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិ-
យានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយករវាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមាន
អនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកា-
នុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកា-
នុស័យ និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ និងដោយ
មាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ
ដោយកវរកាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិ-
បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាគានុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ
និងដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ២ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែអនាគាមិ-
បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាគានុស័យផង មិនមាន
អនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមាណុ-
នុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ
ដោយកវរកាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគានុស័យ ដោយ
បដិឃានុស័យ និងដោយមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិន

មានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែអនាគា-
 មិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយមានា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៣១] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមានានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ដោយមានានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលពីរពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រកិច្ចានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 មាណានុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ
 មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រកិច្ចានុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ និងដោយ
 មាណានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ
 ដោយវិចិត្រកិច្ចានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ និងដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 ទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រកិច្ចានុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ
 និងដោយទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមាន
 អនុស័យ ដោយវិចិត្រកិច្ចានុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាណានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយវិចិត្រកិច្ចានុស័យផង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណា-
 នុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ព្រះអរហន្ត មិនមាន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អនុស័យ ដោយវិចិត្រានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ និងដោយទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទី ទាំងអស់ ។ បេ។

[១៣២] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយ បដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្រា- នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ក្នុង ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយ កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាម- រកានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុប្ផននោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ និងដោយមាណុស័យ ក្នុង ទុក្ខវេទនានោះ តែបុប្ផននោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិឃា- នុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យ និងដោយបដិឃា- នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមាន អនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និង ដោយវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនា ២ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកានុស័យ ដោយ បដិឃានុស័យ ដោយមាណុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្រា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កវរកាគនុស័យ ដោយកាមរកាគនុស័យ ដោយមាននុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ
 និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែន
 ជាមិនមានអនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលទាំង
 នោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាគនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគនុស័យ និង
 ដោយមាននុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនមានអនុស័យ
 ដោយកវរកាគនុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគនុស័យ ដោយ
 បដិយានុស័យ ដោយមាននុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
 ដោយកវរកាគនុស័យ ដោយកាមរកាគនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយមាននុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាគនុស័យផង
 មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរកាគនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយ
 មាននុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយា-
 បន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកវរកាគនុស័យផង មិនមាន
 អនុស័យ ដោយកាមរកាគនុស័យ ដោយបដិយានុស័យ ដោយមាននុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គល
 ណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយ
 មាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អនាគា-
 មិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃា-
 នុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយ
 កាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ
 និងដោយវិចិត្តិកិច្ចានុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុង
 អបរិយាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ
 ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិកិច្ចា-
 នុស័យផង មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ
 ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ និងដោយវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[១៣៣] បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយ
 បដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិត្តិកិច្ចានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ ដោយ
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយ
ទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជា-
នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនមានអនុស័យ ដោយ
កាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋា-
នុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យផង មិនមានអនុស័យ
ដោយអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ព្រះអរហន្ត មិនមានអនុស័យ
ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយមាណានុស័យ ដោយ
ទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគានុស័យផង មិនមាន
អនុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនមានអនុស័យ ដោយអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
មិនមានអនុស័យ ដោយកាមរាគានុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដោយ
មាណានុស័យ ដោយទិដ្ឋានុស័យ ដោយវិចិកិច្ចានុស័យ និងដោយកវរាគា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

សានុសយវារៈ ចប់

បដបាណវារៈ

[១៣៤] បុគ្គលណា លះបង់នូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់ បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយ យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មាណុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគា- នុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គល នោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិក្ខុនុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់ កាមរាគានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយ នឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យដែរ ឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៣៥] បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់ មាណុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹង អនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មាណុស័យ បុគ្គល នោះ លះបង់បដិឃានុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិ-
 កិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ
 លះបង់កិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់
 បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កវរកាតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យ
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ
 លះបង់បដិឃានុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៣៦] បុគ្គលណា លះបង់មាណានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មាណានុស័យ
 ដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យ
 នោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់មាណានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កវរកាតានុស័យ
 ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មាណានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១៣៧] បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[១៣៨] បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កវរាគានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់
កិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិក្ខានុស័យដែរឬ ។
មិនមែនទេ ។

[១៣៩] បុគ្គលណា លះបង់កវរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១៤០] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ
បុគ្គលនោះ លះបង់មាណាសុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេសដែល
តាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
មាណាសុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យដែរឬ ។
មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ បុគ្គល
នោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិក្ខានុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេស
ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគា-
នុស័យ និងបដិយានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) កវរាគានុស័យ ។ បេ ។
លះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេសដែលតាំងនៅ
ជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ

បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៤១] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង មានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចា- នុស័យដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចា- នុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ បុគ្គល នោះ (លះបង់) ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ។

[១៤២] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា- នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ មិន មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា- នុស័យ និងកិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ បេ ។

[១៤៣] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា- នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) ភវរាគា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ
បដិយានុស័យ មាណុសុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។
បុគ្គលលះបង់មាណុសុស័យ ។

[១៤៤] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ
មាណុសុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ
លះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ
មាណុសុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យដែរឬ ។
បុគ្គលលះបង់មាណុសុស័យ និងកវរាគានុស័យ ។

[១៤៥] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិយា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលលះបង់
បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
មែនទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មាណុស័យ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលលះបង់មាណុស័យ ក្នុង
ទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់មាណុ-
នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ លះបង់មាណុស័យផង លះបង់កាម-
រាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

គានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិត្តិញ្ញានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិត្តិញ្ញានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិត្តិញ្ញា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ លះបង់វិចិត្តិញ្ញានុស័យផង លះបង់
 កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល លះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរា-
 គានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។

[១៤៦] បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មាណា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់
 មាណានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 លះបង់វិចិត្តានុស័យផង លះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។
 បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។

[១៤៧] បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋា-
 នុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មានានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិន
 លះបង់មានានុស័យក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ លះបង់វិចិត្តានុស័យផង លះបង់

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប
 ធាតុ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ លះបង់មានានុស័យផង
 លះបង់កវរកាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល លះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[១៤៨] បុគ្គល លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៤៩] បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរកាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង លះបង់កវរកាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៧៦

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិកិច្ចា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។

[១៥០] បុគ្គល លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនលះបង់កវរកានុស័យ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់កវរកានុស័យផង
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[១៥១] បុគ្គល លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុង
ទីណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរកានុស័យ និង
បដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។ លះបង់មានានុស័យ និងកាមរកា-
នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុង
វេទនាពីរនោះទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ទីណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាម-
 រាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
 លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិ-

យានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះទេ ។

[១៥២] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានា-
នុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ឆា-
នុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និងមានានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
យានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និងបដិ-
យានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានា-
នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយា-
នុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទី
ណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ
បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុ-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[១៥៣] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុ-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ លះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បេ។

[១៥៤] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយា-
 នុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 យានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ ។

[១៥៥] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុនុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុ-
 នុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខុ-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនលះបង់បដិឃានុស័យ និង
 កវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[១៥៦] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងលះបង់កាមរាគានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹង
 អនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៥៧] បុគ្គលណា លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិយានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨
 នោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ និងលះបង់
 បដិយានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់
 បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 បុគ្គលណា លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់កិលេស ដែលតាំងនៅជា
 មួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។

[១៥៨] បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ និងលះបង់មានា-
 នុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់មានា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ លះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់មានានុស័យផង លះបង់កវរកា-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់មានា-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[១៤៩] បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

ណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[១៦០] បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ លះបង់វិចិកិច្ឆា
នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
កវរកានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ និងលះបង់កវរកានុស័យ ដែលតាំងនៅ
ជាមួយនឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរកា-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
មិនមែនទេ ។បេ។

[១៦១] បុគ្គលណា លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទី
នោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកានុស័យ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់
កវរកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[១៦២] បុគ្គលណា លះបង់កាមកានុស័យ និងបដិយានុស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គលទី ៨ នោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ និងលះបង់កាមរាគានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹង
 អនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ និងលះបង់បដិ-
 យានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាម-
 រាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
យានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៦៣] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និង
មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់
វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ
បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ
លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ និងលះបង់
មានានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
កាមធាតុ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយ
នឹងអនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យក្នុងទុក្ខវេទនានោះ និងលះបង់
បដិយានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
លះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល
ណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរកាតានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ ។ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។

[១៦៤] បុគ្គលណា លះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ និង
 លះបង់មាណុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ និងលះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ដែល
 តាំងនៅជាមួយនឹងអនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ និងលះបង់បដិឃានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយ
 នឹងអនុស័យនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនាពីរនោះទេ ។ បេ។

[១៦៥] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះដែរឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាម-
 រាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខុច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និង
 មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិក្ខុច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។

[១៦៦] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុច្ចានុស័យ និងកវ-
 រាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុច្ចានុស័យ
 និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុច្ចានុស័យ
 និងកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី តតិយភាគ

តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។

អនុលោម ចប់

[១៦៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
លះបង់បដិឃានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
លះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យដែរឬ ។ អើ ។
បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ
ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនលះបង់កាមរាគា-
នុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យទេ ពួកបុគ្គល
ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
លះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគា-
នុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់មានា-
នុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យទេ ពួកបុគ្គល
ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
លះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គលណា
មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិន
លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ តែ

បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស
 រៀរលែងតែបុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨
 ចេញ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិន
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង ដោយ
 អនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរ
 ឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស
 រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរតែបុគ្គល
 ពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យផង ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

[១៦៨] បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់មានានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិន
 លះបង់បដិឃានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យទេ
 ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ចេញ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់
 មានានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យទេ ពួក
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិន
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 លះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏
 សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨

ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ។ បេ។
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ អវិជ្ជា-
 នុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យទេ ពួក
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ។

[១៦៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់មាណាសុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨
 មិនលះបង់មាណាសុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 ទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់មាណាសុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណាសុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី តតិយកាគ

មានានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់
 មានានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កវរកាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 មានានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១៧០] បុគ្គលណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[១៧១] បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កវរកាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដោយប្រសើរ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែ
 បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។
 បុគ្គលទី ៨ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិន

លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ។

[១៧២] បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យដែរឬ ។ អើ ។

[១៧៣] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់មានានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យទេ ពួកបុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី
 ៨ ចេញ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី
 ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ។ បេ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ
 ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៧៨

មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យផង ។

[១៧៤] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់ វិចិក្ខុនុស័យដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យផង មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យផង ។ មួយយ៉ាង ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រម ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ និងមានានុស័យ តែ បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យទេ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ មានានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម ព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យផង មិន លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

លះបង់កវរកាតានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ ពួក
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 និងមាណុស័យផង ។

[១៧៥] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាម-
 រកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មាណុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គល ២ ពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ
 មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ

មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យផង ។ បេ ។

[១៧៦] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) កវរាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យទេ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេសរៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ។

[១៧៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យដែរឬ ។ បុគ្គល

ទី ៨ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
 នុស័យ និងកវរាគានុស័យ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិក្ខុនុស័យទេ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុនុស័យ និងកវរាគានុស័យ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ
 ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុនុស័យ និង
 កវរាគានុស័យផង ។

[១៧៨] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
 មែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់បដិឃា-
 នុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និង
 ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៧៩] បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
 មាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់
 មាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់
 មាណុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនលះបង់
 មាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់បដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់មាណុស័យផង មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីណា (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះទេ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិន
 មែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់កវរកា-
 នុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 និងក្នុងអបរិយាបន្ន ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជា
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ

ឬ ។ អើ ។

[១៨០] បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់)
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់
 កវរកាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់កវរកាគានុស័យផង មិនលះបង់
 មានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ បុគ្គល មិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨១] បុគ្គល មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់

វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។ ។ បេ ។

[១៨២] បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
តែមិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ មិនលះបង់
កវរកាតានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ បុគ្គល
មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៣] បុគ្គល មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុង
វេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
វេទនា ៣ នោះទេ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៤] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិយានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 មិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង
 ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់មានា-
 នុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង
 មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ

និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង
 មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ និងកាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៥] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ចា-

នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រនុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ
 និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 មិនលះបង់កវរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិយានុស័យ និងមានានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៦] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានា-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់វិចិត្រនុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រនុស័យ ក្នុងទីណា

មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[១៨៧] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៨] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៩] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង
 ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គចេញ មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគា-
 មិមគ្គនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង

ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គចេញ មិនលះបង់បដិ-
 យានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់មានា-
 នុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគា-
 មិមគ្គនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
 លះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិន
 លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួក
 បុគ្គលដ៏សេស វៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គល
 ទី ៨ ចេញ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង
 ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
 អបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស វៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់

កាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យផង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួក
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ

ផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស
 រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[១៧០] បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួក
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
 លះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
 បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី
 ៨ នោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិន
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 លះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិ-
 យាបន្ត ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កវ-
 រាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ត ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក
 ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់
 កវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់
 កវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កវរាគា-
 នុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ

ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែង
តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ
ផង មិនលះបង់បដិយានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់
បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់បដិយា-
នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនលះបង់បដិយានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុង
អបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់បដិយានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់
បដិយានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុង
អរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក
ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់
បដិយានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[១៧១] បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 មានានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី
 ៨ ចេញ មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង
 អបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់
 មានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កវរកាតានុស័យផង មិនលះបង់មានា-
 នុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនលះបង់កវរកា-
 នុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិន
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យផង
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនលះបង់មានា-
 នុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៧២] បុគ្គលណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ

ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ។ បេ។

[១៧៣] បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់កវរវាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កវរវាគានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ផង មិនលះបង់កវរវាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និង
 ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិន
 លះបង់កវរវាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់កវរវាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនលះបង់កវរវាគានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
 លះបង់កវរវាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន
 នោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់កវរវាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នក

ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួក
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 បុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 ទី ៨ នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[១៧៤] បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កវរកាតានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនលះបង់កវរកាគានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ អើ ។

[១៩៥] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិ-
យានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិយានុស័យផង មិនលះបង់
មានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស
រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កាម-
រកាគានុស័យ និងបដិយានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
អស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ
និងកាមរកាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យ

និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនលះបង់កាមរកានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល
 ពីរពួកដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់
 កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិន
 លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨
 នោះ មិនលះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុង
 អបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់កាមរកានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងកាមរកា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ក្នុង
 រូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់កវរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់កវរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ភវរាគានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
 លះបង់ភវរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់ភវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ
 ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ចេញ មិនលះបង់ភវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង
 ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះ

ដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[១៩៦] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។
 មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យផង មិនលះបង់វិចិក្ខា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរ
 ពួកដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់កាមរាគា-

នុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង មិនលះបង់វិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុង ទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់វិចិត្តិក្ខានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្តិក្ខានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់ វិចិត្តិក្ខានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល អ្នក ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់វិចិត្តិក្ខានុស័យ កាមរាគា- នុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុង វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្តិក្ខានុស័យផង មិនលះបង់ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង អបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិត្តិក្ខានុស័យផង មិនលះបង់ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 កវរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ
 និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិន
 លះបង់កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា ក្នុង
 អបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា

មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង
 ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាម-
 រាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិ-
 យាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង

ដោយមគ្គចេញ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[១៩៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិ-
ឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គល អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគា-
នុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុង
វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគា-
នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង
មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យផង
ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិ-
ឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងវេទនា
ពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម ព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិន លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ ។

[១៧៨] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាម- រាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់ កវរាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល អ្នកព្រម ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

ឯង មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
ជាមិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
លះបង់កវរកាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ
និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិន
លះបង់កវរកាគានុស័យ កាមរកាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
កវរកាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ
ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ពួក
បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និង
បុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់កវរកាគានុស័យផង មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ
បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
អស់ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
នោះ មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់

អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យផង
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន
 នោះ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល

នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ
 និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង
 មិនលះបង់កាមកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[១៧៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនលះបង់កាមកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរកាតានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់កាមកាតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរកាតានុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក
 ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់កាមកាតានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរកាតា-
 នុស័យផង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

២៣៦

បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុនុស័យ
 និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុនុស័យ និង
 កវរាគានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខុនុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 វិចិក្ខុនុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល

នោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយា-
 នុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យផង ក្នុង
 រូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែង
 តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

បដហនវារៈ ចប់

អដ្ឋកថា

អនុសយយមកៈ

បរិច្ឆេទបរិច្ឆេទទ្រុសវារៈ^(១)

ឥឡូវនេះ ជាកិច្ចពណ៌នាអត្ថនៃអនុសយយមកៈ តាមដែលព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ប្រមូលឯកទេសនៃកុសលធម៌ជាដើម ដែលទ្រង់សម្តែងក្នុង មូលយមកៈនោះឯង ដោយអំណាចនៃអត្ថដែលបានហើយ ទ្រង់សម្តែងក្នុង លំដាប់បន្ទាប់អំពីសង្ខារយមកៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីជ្រាបការកំណត់បាលីក្នុង អនុសយយមកៈមុន ព្រោះថា ក្នុងអនុសយយមកៈនេះ ទ្រង់ធ្វើបាលីទេសនា ម្យ៉ាងទៀត មិនដូចធ្វើទេសនាក្នុងខន្ធយមកៈជាដើមឡើយ ។

សួរថា ធ្វើទេសនាដូចម្តេច ឆ្លើយថា ខាងដើម ទ្រង់សម្តែង ៣ វារៈ គឺ បរិច្ឆេទវារ ១ បរិច្ឆេទទ្រុសវារ ១ ឧប្បត្តិដ្ឋានវារ ១ ដើម្បីឲ្យសិក្សា អនុស័យទាំងឡាយ ដោយអាការ ៣ យ៉ាង គឺដោយបរិច្ឆេទ ដោយឧទ្ទេស និងដោយឧប្បត្តិដ្ឋាន បន្ទាប់អំពីនោះ ទ្រង់ក៏ប្រកបអនុស័យទាំងឡាយ ធ្វើ យមកទេសនា ដោយអំណាចនៃមហាវារៈ ៧ ។

ក្នុងអនុសយយមកៈនោះ បទថា សត្ត អនុសយា នេះ ឈ្មោះថា បរិច្ឆេទវារៈ (វារៈពោលដោយការកំណត់) ព្រោះភាពដែលអនុស័យ ទាំងឡាយ ទ្រង់កំណត់ចំនួនសម្តែងថា អនុស័យនេះ មាន ៧ ប៉ុណ្ណោះ

១- បរិច្ឆេទវារៈ និងបរិច្ឆេទទ្រុសវារៈនេះ មិនទាន់ដល់លេខបញ្ចប់នៅឡើយទេ ។

មិនច្រើនជាងនេះ មិនតិចជាងនេះ ដូច្នោះ ។

បទថា កាមរាគានុសយោ ។បេ។ អវិជ្ជានុសយោ នេះ ឈ្មោះថា បរិច្ឆិន្ទទ្កេសវារៈ (វារៈពោលដោយឧទ្ទេសដែលកំណត់ហើយ) ព្រោះ ភាពដែលវារៈនេះ ទ្រង់លើកត្រឹមតែឈ្មោះនៃធម៌ ដែលបានកំណត់ហើយ ដោយបរិច្ឆេទវារៈនោះ សម្តែងថា ឈ្មោះថា ធម៌ទាំងនេះ ជាធម៌ប្រភេទនោះ ដូច្នោះ ។

បទថា កត្ត កាមរាគានុសយោ អនុសេតិ ។បេ។ ឯត្ថ អវិជ្ជា- វិជ្ជានុសយោ អនុសេតិ នេះ ឈ្មោះថា ឧប្បត្តិដ្ឋានវារៈ (វារៈពោលដោយទី កើតឡើង) ព្រោះភាពដែលវារៈនេះ ទ្រង់សម្តែងទីជាទីកើតឡើងនៃធម៌ ទាំងនោះឯង យ៉ាងនេះថា អនុស័យទាំងនេះ រមែងដេកត្រាំក្នុងវារៈទាំង ឡាយ ឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកបអនុស័យទាំងឡាយ ហើយធ្វើ យមកទេសនាដោយអំណាចនៃមហាវារៈទាំង ៧ ណា មហាវារៈទាំងនោះ មានឈ្មោះដូច្នោះ គឺ អនុសយវារៈ គឺវារៈពោលអំពីអនុស័យ ១ សានុ- សយវារៈ គឺវារៈពោលអំពីបុគ្គលមានអនុស័យ ១ បដបាណវារៈ គឺវារៈ ពោលអំពីការលះ ១ បរិញ្ញាវារៈ គឺវារៈពោលអំពីការកំណត់ដឹង ១ បហ័នវារៈ គឺវារៈពោលអំពីការលះបានហើយ ១ ឧប្បជ្ឈនវារៈ គឺវារៈ ពោលអំពីការកើត ១ ធាតុវារៈ គឺវារៈពោលអំពីធាតុ ១ ។

បណ្តាមហាវារៈទាំងនោះ វារៈទី ១ ឈ្មោះថា អនុសយវារៈ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

២៤០

អនុសយវារៈនោះ មាន ២ ន័យ គឺដោយអំណាចនៃអនុលោមន័យ និង បដិលោមន័យ ។ ក្នុងន័យទាំង ២ នោះ អនុលោមន័យ មាន ៣ អន្តរវារៈ ដោយអំណាចនៃបុគ្គល ១ ឱកាស ១ បុគ្គល និងឱកាសទាំងពីររួមគ្នា ១ គឺ

យស្ស អនុសេតិ ប្រែថា ... កំពុងដេកត្រាំដល់បុគ្គលណា នេះហៅថា បុគ្គលវារៈ ។

យត្ថ អនុសេតិ ប្រែថា ... កំពុងដេកត្រាំក្នុងទីណា នេះហៅថា ឱកាសវារៈ ។

យស្ស យត្ថា អនុសេតិ ប្រែថា ... កំពុងដេកត្រាំដល់បុគ្គលណា ក្នុងទីណា នេះហៅថា បុគ្គលោកាសវារៈ ។

ក្នុងអន្តរវារៈ ៣ នោះ ក្នុងបុគ្គលវារៈដំបូង មាន ២១ យមកៈ គឺ មានកាមរាគានុសយៈជាមូល ៦ យមកៈ ដោយព្រះបាលីថា

យស្ស កាមរាគានុសយោ អនុសេតិ តស្ស បដិយានុសយោ អនុសេតិ យស្ស វា បន បដិយានុសយោ អនុសេតិ តស្ស កាម- រាគានុសយោ អនុសេតិ ។

យស្ស កាមរាគានុសយោ អនុសេតិ តស្ស មាណុសយោ ... ទិដ្ឋានុសយោ ... វិចិត្តិក្ខានុសយោ ... ភវរាគានុសយោ ... អវិជ្ជានុសយោ អនុសេតិ ។

យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ អនុសេតិ តស្ស កាមរាគា- នុសយោ អនុសេតិ ។

អង្កកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

ដែលមានបដិយាអនុស័យជាមូល ៥ យមកៈ មានមានានុស័យជាមូល ៤ យមកៈ មានទិដ្ឋានុស័យជាមូល ៣ យមកៈ មានវិចិកិច្ចានុស័យជាមូល ២ យមកៈ មានភវវកានុស័យជាមូល ១ យមកៈ ដោយអំណាចនៃការរាប់ហើយមិនរាប់ទៀត វារៈទាំងអស់ដែលមានមូល ១ ទើបរួមជា ២១ យមកៈ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

បុគ្គលវារៈ ១៥ យមកៈដទៃទៀត គឺយមកៈដែលមានមូល ២ ដែលមកហើយក្នុងព្រះបាលីយ៉ាងនេះថា យស្ស កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អនុសេន្តិ ដូច្នោះ មាន ៥ យមកៈ ដែលមានមូល ៣ មាន ៤ យមកៈ ដែលមានមូល ៤ មាន ៣ យមកៈ ដែលមានមូល ៥ មាន ២ យមកៈ ដែលមានមូល ៦ មាន ១ យមកៈ រួមក្នុងបុគ្គលវារៈ មាន ៣៦ យមកៈ គឺយមកៈដែលមានមូល ១ មាន ២១ យមកៈ ដែលមានមូល ២ ជាដើម មាន ១៥ យមកៈ (២១ + ១៥ = ៣៦) ដូច្នោះ ។

ក្នុងឱកាសវារៈក៏ដូចគ្នា គឺមាន ៣៦ ក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈក៏ដូចគ្នា គឺមាន ៣៦ ព្រោះហេតុនោះ អន្តរវារៈទាំងអស់ ក្នុងអនុលោមន័យ ទើបជា ១០៨ យមកៈ ឯក្នុងបដិលោមន័យក៏ដូចគ្នា ដូច្នោះ ក្នុងមហាវារៈដំបូង គឺអនុសយវារៈ ទើបរួមជា ២១៦ យមកៈ ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបពាក្យបុព្វាត្រូវគុណដោយ ២ តែយមកៈនោះ អត្ថ គឺពាក្យវិសជ្ជនា គុណដោយ ២ អំពីពាក្យបុព្វានោះ ។ ក្នុងអនុសយវារៈនេះ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការរាប់យមកៈក្នុងយមកៈនីមួយៗ នៃមហាវារៈទាំង ៥ នេះ គឺសានុសយវារៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បដហនវារៈ បរិញ្ញាវារៈ បហិនវារៈ និងឧប្បជ្ជនវារៈថា ពាក្យបុច្ឆា ត្រូវ
 គុណដោយ ២ ក្នុង ១ យមកៈ អត្ថ គឺពាក្យវិសជ្ជនា ត្រូវគុណដោយ ២
 អំពីពាក្យបុច្ឆានោះ ក៏យ៉ាងនោះ ។ តែក្នុងមហាវារៈ ៥ នេះ មានអត្ថប្លែក
 អំពី ៣ វារៈដំបូង គឺក្នុងឱកាសវារៈ ព្រះមានព្រះភាគមិនត្រាស់ពាក្យថា
 យត្ថ យត្ថ តែទ្រង់ធ្វើទេសនាដោយបញ្ចមីវិភត្តិថា យនោ ននោ ដូច្នោះ
 ពាក្យដ៏សេសដូចគ្នានោះឯង ។

ក្នុងមហាវារៈទាំងអស់ វារៈចុងក្រោយ ឈ្មោះថា ធាតុវារៈ វារៈ
 នោះតាំងនៅ ២ យ៉ាង គឺបុច្ឆាវារៈ និងវិសជ្ជនាវារៈ សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី
 ទើបព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ក្នុងពាក្យបុច្ឆាវារៈនៃធាតុវារៈនោះថា កាល
 សត្វចុតិចាកកាមធាតុ ហើយកើតឡើងក្នុងកាមធាតុ ដូច្នោះ តែមិនត្រាស់ថា
 កាលសត្វកើតឡើងក្នុងកាមធាតុ ចុតិចាកកាមធាតុ ដូច្នោះ ឆ្លើយថា បើ
 ពោលដោយអត្ថហើយ មិនប្លែកគ្នា ព្រោះថា ពាក្យសួរទាំង ២ នេះ មាន
 អត្ថតែមួយនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់ត្រាស់ពាក្យបុច្ឆាយមកៈ
 នីមួយៗ នោះឯង អំពីយមកៈនីមួយៗ ដោយលំដាប់នៃពាក្យសួរក្នុងទីបំផុត
 នៃពាក្យសួរទាំងអស់ហើយ ទើបធ្វើពាក្យវិសជ្ជនាដោយន័យជាដើមថា កាល
 សត្វចុតិចាកកាមធាតុហើយ កើតឡើងក្នុងកាមធាតុ បុគ្គលខ្លះ មានអនុស័យ
 ៧ ដែកត្រាំ ដូច្នោះ ។ បណ្តាពាក្យសួរទាំងនោះ អនុលោមបុច្ឆា មានកាមធាតុ
 ជាមូល ៨ គឺសុទ្ធិកបុច្ឆា ៦ យមកៈ ដោយព្រះបាលីថា កាលសត្វចុតិចាក
 កាមធាតុ កើតឡើងក្នុងកាមធាតុ ... កើតឡើងក្នុងរូបធាតុ ... កើតឡើងក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

អរូបធាតុ ... កើតឡើងក្នុងភូមិដែលមិនមែនកាមធាតុ ... កើតឡើងក្នុង
 ភូមិដែលមិនមែនរូបធាតុ ... កើតឡើងក្នុងភូមិដែលមិនមែនអរូបធាតុ ដូច្នោះ
 នឹងមិស្សកបុត្រា ៣ ទៀត គឺកាលសត្វចុតិចាកកាមធាតុ កើតឡើងក្នុងភូមិ
 ដែលមិនមែនកាមធាតុ ភូមិដែលមិនមែនអរូបធាតុ ... កើតឡើងក្នុងភូមិ
 ដែលមិនមែនរូបធាតុ ភូមិដែលមិនមែនអរូបធាតុ ... កើតឡើងក្នុងភូមិ
 ដែលមិនមែនកាមធាតុ ភូមិដែលមិនមែនរូបធាតុ ដូច្នោះ ។

អនុលោមបុត្រាដែលមានរូបធាតុជាមូលមាន ៩ ដែលមានអរូបធាតុ
 ជាមូលក៏មាន ៩ ដូចគ្នា រួមជាអនុលោមបុត្រា ២៧ ។ បដិលោមបុត្រាដែល
 មានភូមិមិនមែនកាមធាតុ ភូមិដែលមិនមែនរូបធាតុ ភូមិដែលមិនមែន
 អរូបធាតុជាមូល ក៏មាន ២៧ នោះឯង ។ រួមពាក្យសួរទាំងអស់ គឺ
 អនុលោមបុត្រា ២៧ បដិលោមបុត្រា ២៧ និងពាក្យសួរដែលជាទុកមូលកៈ
 ២៧ ទៀត ដូចព្រះបាលីថា នកាមធាតុយា នអរូបធាតុយា នរូបធាតុយា
 នអរូបធាតុយា នកាមធាតុយា នអរូបធាតុយា ដូច្នោះ ទើបជាពាក្យ
 បុត្រា ៨១ ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើការវិសជ្ជនាបញ្ញាក្នុងទីនេះ ដោយអំណាចនៃ
 ពាក្យសួរទាំងនោះ ។ សេចក្តីនេះ ជាការកំណត់បាលីក្នុងធាតុវារៈ និងគប្បី
 ជ្រាបការកំណត់បាលីក្នុងអនុសយយមកៈទាំងអស់ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ពាក្យណាមួយ ក្នុងអនុសយយមកៈនេះ ដែលមានអត្ថលំបាក គប្បី
 ជ្រាបការវិនិច្ឆ័យកថាក្នុងទីនោះៗ តាំងអំពីខាងដើមតទៅ ។

សួរថា ពាក្យថា អនុស័យ ឈ្មោះថា អនុស័យទាំងឡាយ ព្រោះអត្ថ

ដូចម្តេច ឆ្លើយថា ឈ្មោះថា អនុស័យ ព្រោះអត្ថថា ដេកត្រាំ ។ សួរថា អនុស័យនោះ ឈ្មោះថា មានអត្ថថា ដេកត្រាំដូចម្តេច ឆ្លើយថា ឈ្មោះ យ៉ាងនោះ ព្រោះអត្ថថា មិនទាន់លះបាន ។

ពិតហើយ កិលេសទាំងនេះ ឈ្មោះថា ដេកត្រាំក្នុងសន្តានរបស់សត្វ ព្រោះអត្ថថា មិនទាន់លះបាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបអាចារ្យទាំងឡាយ ហៅកិលេសទាំងនោះថា អនុស័យ ។

បទថា អនុសេន្តិ អធិប្បាយថា បានហេតុ ដែលសមគួរហើយ ទើបកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត កិលេសដែលមានអាការមិនទាន់លះបាន ឈ្មោះថា អនុសយនដ្ឋោ (អត្ថថា ដេកត្រាំ) គប្បីមាន ។ មិនគួរពោល ថា កិលេសមានអាការលះមិនទាន់បាននេះ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុនោះ មិនគួរពោលថា អនុស័យទាំងឡាយកើតឡើង ដូច្នោះ ។ បទថា អនុសយា ឧប្បវដ្តន្តិ នេះ ក្នុងទីនេះ ជាពាក្យទទួលថា អនុស័យ គឺកិលេសដែលមាន អាការលះមិនទាន់បាន ។ បទថា អនុសយោ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅ កិលេសដែលមានកម្លាំង ព្រោះអត្ថថា មិនទាន់លះបាន ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបថា អនុស័យនេះ ជាចិត្តសម្បយុត្ត ប្រព្រឹត្តទៅ ដោយអារម្មណ៍ គឺដឹងអារម្មណ៍បាន ជាសហេតុកៈ ព្រោះអត្ថថា មានបច្ច័យ តាក់តែង និងជាអកុសលតែម្យ៉ាង ជាអតីតខ្លះ ជាអនាគតខ្លះ ជាបច្ចុប្បន្នខ្លះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបគួរពោលថា អនុស័យកើតឡើង ។

ក្នុងទីនេះ គប្បីជ្រាបពាក្យវិនិច្ឆ័យកថានេះជាប្រមាណដូចតទៅ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

ក្នុងអភិធម្ម លោកបដិសេធវាទៈទាំងអស់ក្នុងកថាវត្ថុថា អនុស័យជា
អព្យាក្រឹត អនុស័យជាអហេតុកៈ អនុស័យប្រាសចាកចិត្ត ដូច្នោះ ។

ក្នុងបដិសម្ពិទ្ធាមគ្គ លោកធ្វើពាក្យសួរថា លះកិលេសដែលកើត
ចំពោះមុខ ហើយពោលថា អ្នកមានព្យាយាមលះអនុស័យ ព្រោះភាពដែល
អនុស័យទាំងនោះ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន ។

តែក្នុងធម្មសង្គហៈ លោកពោលក្នុងបទកាជនីយនៃមោហៈថា ការ
កើតឡើងនៃអវិជ្ជានុស័យរួមជាមួយអកុសលចិត្តថា អនុស័យ គឺអវិជ្ជា សេចក្តី
គ្របសង្កត់ គឺអវិជ្ជា គន្លឹះ គឺអវិជ្ជា គឺមោហៈ ជាអកុសលមូលណា ក្នុង
សម័យនោះ នេះមោហៈកើតមានក្នុងសម័យនោះ ដូច្នោះ ។

ក្នុងអនុសយយមកៈនេះ លោកពោលក្នុងឧប្បជ្ជនវារៈនៃមហាវារៈ ៧
ណាមួយថា កាមរាគានុស័យកើតឡើងដល់បុគ្គលណា បដិឃានុស័យកើត
ឡើងដល់បុគ្គលនោះដែរឬជាដើម ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យណាដែលលោក
អធិប្បាយថា ពាក្យថា ដេកត្រាំ (សម្ងំទៅ) គឺបានហេតុដែលសមគួរ
ហើយ ទើបកើតឡើង ពាក្យនោះ គប្បីជ្រាបថា លោកពោលល្អហើយ
ដោយអំណាចនៃបែបផែននេះជាប្រមាណ ។ ពាក្យដែលពោលថា អនុស័យ
ប្រកបជាមួយចិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយអារម្មណ៍ គឺដឹងអារម្មណ៍បាន ពាក្យ
នោះ លោកក៏ពោលល្អហើយនោះឯង ដូច្នោះ ក៏គប្បីដល់នូវការសម្រេចក្នុង
ទីនេះថា ឈ្មោះថា អនុស័យនោះ ជាធម៌សម្រេចហើយ ប្រកបជាមួយចិត្ត
និងជាអកុសលធម៌ ។ គប្បីជ្រាបវិគ្គហៈក្នុងពាក្យទាំងឡាយ ដែលមាន

ពាក្យថា កាមរាគានុសយោ ជាដើមថា កាមរាគៈនោះផង ជាអនុស័យ
ព្រោះអត្ថថា លះមិនទាន់បានផង ព្រោះហេតុនោះ ទើបឈ្មោះថា កាម-
រាគានុស័យ ។ ក្នុងបទដ៏សេសក៏ន័យនេះឯង ។

ឧប្បត្តិដ្ឋានវារៈ

[១] ឥឡូវនេះ ដើម្បីប្រកាសឧប្បត្តិដ្ឋានវារៈ គឺវារៈពោលដោយ
ទីជាទីកើតឡើងនៃអនុស័យរបស់អនុស័យទាំងនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ
ត្រាស់ថា កត្ត កាមរាគានុសយោ អនុសេតិ ជាដើម ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា កាមធាតុយា ធ្វើសុ វេទនាសុ បានដល់
កាមរាគានុស័យកើតក្នុងវេទនាទាំង ២ គឺសុខវេទនា និងឧបេក្ខាវេទនាក្នុង
កាមាវចរក្ខម ។

បទថា ឯត្ថ កាមរាគានុសយោ អនុសេតិ បានដល់ កាមរាគា-
នុស័យកើតឡើងក្នុងវេទនាទាំង ២ នេះ អធិប្បាយថា កាមរាគានុស័យនេះ
រមែងដេកត្រាំដោយអាការ ២ យ៉ាង គឺដោយអំណាចនៃការកើតរួម និង
ដោយអំណាចនៃអារម្មណ៍ក្នុងសុខវេទនា និងឧបេក្ខាវេទនា ដែលជាអកុសល
ទាំងឡាយ ។ អនុស័យនោះ ជាធម៌កើតព្រមជាមួយវេទនាខ្លះ និងឧបេក្ខា-
វេទនាដែលជាអកុសលខ្លះ រមែងធ្វើវេទនាទាំង ២ នោះឲ្យជាអារម្មណ៍កើត
ឡើងខ្លះ ធ្វើវេទនាក្នុងកាមាវចរកុសលវិបាក និងកិរិយាដ៏សេសឲ្យជា
អារម្មណ៍យ៉ាងនោះឯងកើតឡើងខ្លះ ។ ម្យ៉ាងទៀត អនុស័យនោះ កាល

ដេកត្រាំក្នុងវេទនាទាំង ២ ក្នុងកាមធាតុ រមែងដេកក្នុងសញ្ញា សន្ធិវារ និង វិញ្ញាណដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាទាំង ២ នោះ ។ តែអនុស្សយដែល ដេកត្រាំក្នុងវេទនាទាំង ២ មិនអាចនឹងមិនកើតរួមជាមួយសញ្ញាជាដើម ដែល សម្បយុត្តដោយវេទនានោះ ឬមិនធ្វើសញ្ញាជាដើម ដែលសម្បយុត្តដោយ វេទនានោះ ឲ្យជាអារម្មណ៍ហើយកើតឡើង ។

កាលបើភាពយ៉ាងនោះមាន ទើបវេទនាទាំង ២ នេះ ជាប្រធានក្នុង សម្បយុត្តធម៌ដ៏សេស ព្រោះការកើតឡើងនៃកាមរាគានុស្សយ ព្រោះអត្តថា គាប់ចិត្តដោយភាពជាសុខ ដែលមានការត្រេកអរ និងការស្ងប់ ព្រោះហេតុ នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា កាមរាគានុស្សយ ដេកសម្លឹងនៅក្នុង វេទនាពីរនុ៎ះជាដើម ។ ពិតហើយ សុខវេទនាមាន ក្នុងវេនេយ្យសត្វដែល គប្បីត្រាស់ដឹងធម៌ ដើម្បីការត្រាស់ដឹងធម៌ ដោយអំណាចនៃសភាវៈដែល ឧទ្យោរ គឺយ៉ាងគ្រោតគ្រាត ។

ម្យ៉ាងទៀត កាមរាគានុស្សយនេះ កាលដេកត្រាំដោយអំណាចនៃ អារម្មណ៍ រមែងដេកក្នុងវេទនាទាំង ២ ក្នុងធម៌ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនា ទាំង ២ នេះ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះក៏មិនមែន រមែងដេកត្រាំក្នុងរូបដែលគួរប្រាថ្នា ជាដើមនោះឯង ពាក្យនេះ ព្រះមានព្រះភាគក៏ត្រាស់ក្នុងវិក្កងប្បករណ៍ថា ឥដ្ឋារម្មណ៍ណាក្នុងលោក មានសភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ កាមរាគានុសយៈរបស់ពួកសត្វ រមែងដេកត្រាំក្នុងឥដ្ឋារម្មណ៍នោះ ដូច្នោះ មិនមែនឬ សូម្បីក្នុងគម្ពីរយមកៈនេះ ក៏ត្រាស់ក្នុងបដិលោមន័យ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

២៤៨

អនុសយវារៈថា កាមរាគានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីណា ទិដ្ឋានុស័យ មិនដេកសម្លំនៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ដូច្នោះ ។ កាមរាគានុស័យ មិនដេកត្រាំ ក្នុងទីនេះ គឺត្រង់ទុក្ខវេទនា ត្រង់រូបធាតុ អរូបធាតុ តែទិដ្ឋានុស័យ មិនមែន មិនដេកត្រាំក្នុងទីនោះទេ កាមរាគានុស័យ មិនដេកត្រាំ ទិដ្ឋានុស័យ ក៏មិន ដេកត្រាំ ក្នុងទីនេះ គឺត្រង់អបរិយាបន្តធម៌ ។

ពិតហើយ ក្នុងសេចក្តីនេះ កាមរាគានុស័យ រៀរទុក្ខវេទនា ព្រមទាំង សម្បយុត្តធម៌ រៀររូបាវចរធម៌ អរូបាវចរធម៌ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិ និង រៀរលោកុត្តរធម៌ ៧ ព្រោះបានត្រាស់ថា កាមរាគានុស័យ មិនដេកត្រាំក្នុង ទុក្ខវេទនា និងក្នុងរូបធាតុជាដើម ទើបឈ្មោះថា ដេកត្រាំក្នុងរូប សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វៈដ៏សេស ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ទើបមិនត្រាស់ពាក្យនោះក្នុងបករណ៍នេះ ឆ្លើយ ថា ព្រោះភាពដែលសភាវៈទាំងនោះជារបស់ល្អិត ។

ពិតហើយ ទ្រង់មិនត្រាស់ថា កាមរាគានុស័យ រមែងដេកសម្លំនៅ ក្នុងរូបទាំងនេះជាដើម ព្រោះភាពដែលវេទនាទាំង ២ ប៉ុណ្ណោះជាសភាវៈ គ្រោតគ្រោត និងព្រោះភាពដែលអារម្មណ៍ទាំងនេះជាអារម្មណ៍ល្អិត ដោយ ន័យដែលបានពោលហើយខាងដើម តែកាលពោលដោយអត្ថហើយ រមែង កើតបាន ព្រោះហេតុនោះ គប្បីជ្រាបថា កាមរាគានុស័យ រមែងដេកត្រាំ ក្នុងរូបទាំងឡាយនោះឯងផងដែរ ។

ពិតហើយ ព្រះសាស្តា មិនត្រាស់ដល់ធម៌ទាំងពួង ក្នុងទីទាំងពួង តែ

ធម៌ណា ដែលឃើញបានដោយអំណាចនៃសត្វ ដែលទ្រង់ទូន្មានដើម្បី ឲ្យ
 ដឹងធម៌ ក៏រមែងត្រាស់ធម៌ទាំងអស់ ដោយហេតុនេះ ទើបមិនត្រាស់ក្នុងទី
 ខ្លះ ។ ពិតហើយ ពាក្យណាដែលទ្រង់ត្រាស់បុច្ឆាថា ទិដ្ឋានុស័យ ដេកសម្ងំ
 នៅ ក្នុងទីណា ដូច្នោះ រមែងបានពាក្យវិសជ្ជនាយ៉ាងនេះថា ទិដ្ឋានុស័យ
 ដេកសម្ងំនៅ ក្នុងទីនេះ គឺក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលទាក់ទងដោយសក្កាយៈ
 ទាំងពួង ដូច្នោះ ធម៌ទាំងអស់នោះ ទ្រង់ត្រាស់ហើយ ។

ក្នុងទីដទៃទៀត ពាក្យណា រមែងបាននូវពាក្យវិសជ្ជនា យ៉ាងនេះថា
 វិចិក្ខានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ រមែងដេកត្រាំក្នុងទីនេះ គឺ
 ត្រង់រូបធាតុ និងអរូបធាតុ វិចិក្ខានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ រមែងដេកត្រាំក្នុងទីនេះ គឺត្រង់វេទនា ២ ក្នុងកាមធាតុ
 វិចិក្ខានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ អវិជ្ជានុស័យ ដេកត្រាំក្នុង
 ទីនេះ គឺត្រង់ទុក្ខវេទនា ដូច្នោះ ទ្រង់មិនបានត្រាស់ពាក្យទាំងអស់នោះ ត្រាស់
 ត្រឹមតែវេទនា ៣ និងរូបធាតុ អរូបធាតុប៉ុណ្ណោះ ។ អរូបធម៌ដែលសម្ប-
 យុត្តដោយវេទនា និងរូបទាំងអស់ មិនបានត្រាស់ ។ មិនបានត្រាស់ក៏ពិត
 តែទិដ្ឋានុស័យ ក៏រមែងដេកត្រាំក្នុងទីនោះឯង ។ ក្នុងទីនេះ មិនបានត្រាស់
 ឥដ្ឋាម្មណ៍ មានរូបជាដើមក៏ពិត តែកាមរាគានុស័យ ក៏រមែងដេកត្រាំក្នុងរូប
 ដែលជាឥដ្ឋាម្មណ៍យ៉ាងនោះឯង ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបទីជាទីដេកត្រាំនៃកាម-
 រាគានុស័យដូចពណ៌នាមក ដូច្នោះ ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបទីជាទីដេកត្រាំនៃបដិយានុស័យ ដោយព្រះបាលីថា

ទុក្ខាយ វេទនាយ ជាដើមថា បានដល់ វេទនាទាំង ៣ គឺទោមនស្សវេទនា ២ និងទុក្ខវេទនាដែលសម្បយុត្តដោយកាយវិញ្ញាណ ១ ។ បដិឃានុស័យ នោះ រមែងដេកត្រាំក្នុងទោមនស្សវេទនា ដោយអាការ ២ យ៉ាង គឺដោយ អំណាចនៃការកើតឡើងព្រមគ្នា និងដោយអំណាចនៃអារម្មណ៍ និងរមែង ដេកត្រាំក្នុងទុក្ខវេទនាដ៏សេស ដោយអំណាចនៃអារម្មណ៍ ។ បដិឃានុស័យ នោះ កាលដេកត្រាំក្នុងវេទនាទាំងនោះ រមែងដេកត្រាំក្នុងសញ្ញាខន្ធជាដើម ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាទាំងនោះ ។ ពិតហើយ បដិឃានុស័យនេះ កើតឡើងរួមជាមួយវេទនាណា ក៏ជាសការវៈកើតរួមជាមួយធម៌ទាំងឡាយ មានសញ្ញាជាដើម ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនានោះឯង ឬថា រមែងធ្វើវេទនា ណាឲ្យជាអារម្មណ៍ ក៏រមែងធ្វើធម៌ទាំងឡាយ មានសញ្ញាជាដើម ដែល សម្បយុត្តដោយវេទនានោះឲ្យជាអារម្មណ៍ដូចគ្នា ។ កាលបើភាពយ៉ាងនោះ មាន ទើបទុក្ខវេទនានោះឯង ជាជំក្នុងសម្បយុត្តធម៌ដ៏សេស ព្រោះការកើត ឡើងនៃបដិឃានុស័យ ដោយអត្ថថា មិនគាប់ចិត្ត ព្រោះភាពដែលខ្លួន សោយទុក្ខក្នុងធម៌ដែលមិនគាប់ចិត្ត ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់ត្រាស់ពាក្យ នេះថា បដិឃានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ដូច្នោះ ។ ពិតហើយ សេចក្តីសុខ គឺសុខវេទនា ក្នុងផៅពង្សនៃសត្វដែលទ្រង់ទូន្មានក្នុងការត្រាស់ ដឹងធម៌ ដើម្បីការត្រាស់ដឹងធម៌ដោយអំណាចនៃសការវៈដែលឧទ្យារមាន ។

ម្យ៉ាងទៀត បដិឃានុស័យនេះ កាលដេកត្រាំដោយអំណាចនៃអារម្មណ៍ រមែងមិនដេកត្រាំក្នុងទុក្ខវេទនា និងក្នុងសម្បយុត្តធម៌នៃវេទនានោះ តែម្យ៉ាង

ប៉ុណ្ណោះទេ តែរមែងដេកត្រាំក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានរូបជាដើម ដែលមិនគួរ
 ប្រាថ្នាផងដែរ ។ ដូចពាក្យដែលត្រាស់ក្នុងគម្ពីរវិក័ត្តប្បករណ៍ថា អនិដ្ឋារម្មណ៍
 ណាក្នុងលោក មានសភាពមិនគួរស្រឡាញ់ មានសភាពមិនគួរត្រេកអរ
 បដិឃានុសយៈរបស់សត្វ រមែងដេកត្រាំក្នុងអនិដ្ឋារម្មណ៍នោះ ដូច្នោះ មិន
 មែនឬ ។ សូម្បីក្នុងបករណ៍នៃយមកៈនេះ ក្នុងបដិលោមន័យរបស់អនុសយវារៈ
 ក៏ត្រាស់ថា បដិឃានុសយ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែកាមរាគានុសយមិនមែនជាមិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃា-
 នុសយ មិនដេកសម្ងំនៅ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្តនុ៎ះ
 ទាំងកាមរាគានុសយ ក៏មិនដេកសម្ងំនៅដែរ ដូច្នោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 អធិប្បាយថា បដិឃានុសយ រមែងដេកត្រាំក្នុងធម៌ទាំងឡាយដ៏សេស មាន
 រូបជាដើម ដោយវៀរវេទនា ២ (សុខវេទនា និងឧបេក្ខាវេទនា) ព្រម
 ទាំងសម្បយុត្តធម៌ វៀររូបាវចរធម៌ និងអរូបាវចរធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ភូមិ និងវៀរលោកុត្តរធម៌ ៨ ព្រោះភាពដែលទេសនានោះ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 បដិឃានុសយ រមែងមិនដេកត្រាំក្នុងកាមាវចរវេទនាទាំង ២ និងក្នុងរូបធាតុ
 ជាដើម ដូច្នោះ ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ទើបមិនត្រាស់ពាក្យនោះក្នុងទីនេះ ឆ្លើយថា
 ព្រោះជាសកាវៈល្អិត ។

ពិតហើយ ព្រះមានព្រះភាគមិនត្រាស់ថា បដិឃានុសយ រមែង
 ដេកត្រាំដល់ធម៌ទាំងនេះ ព្រោះភាពដែលទុក្ខវេទនាជាធំ ដោយន័យដែល

ពោលហើយខាងដើមនោះឯង និងក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានរូបជាដើម ព្រោះ
 ជាធម៌ល្អិត ដូច្នោះ តែបើពោលដោយអត្តហើយ រមែងកើតបាន ព្រោះហេតុ
 នោះ គប្បីជ្រាបថា បដិឃានុស័យ រមែងដេកត្រាំក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មាន
 រូបជាដើមនោះឯង ដូច្នោះ ។

សួរថា វេទនាទាំង ២ ក្រៅអំពីនេះ ជាឥដ្ឋារម្មណ៍មិនជាអារម្មណ៍
 របស់បដិឃៈដែរឬ ឆ្លើយថា វេទនាទាំង ២ ក្រៅអំពីនេះ មិនជាអារម្មណ៍
 របស់បដិឃៈក៏មិនមែន ។

ពិតហើយ ទោមនស្សរបស់បុគ្គលដែលមានឈានសាបសូន្យហើយ
 រមែងកើតព្រោះប្រារព្ធវេទនាទាំងនោះ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយសម្បយុត្តធម៌
 ដោយអំណាចនៃការក្តៅក្រហាយ រមែងកើតព្រោះតាមរក្សកដល់ការវិនាស
 របស់បុគ្គលដែលបានឥដ្ឋារម្មណ៍ខ្លះ រមែងកើតព្រោះតាមរក្សកដល់វត្ថុដែល
 មិនបានរបស់បុគ្គលដែលមិនបានឥដ្ឋារម្មណ៍ខ្លះ ។ សេចក្តីនេះ ត្រឹមតែជា
 ទោមនស្សប៉ុណ្ណោះ មិនជាបដិឃានុស័យឡើយ ព្រោះបដិឃានុស័យនោះ
 ជាកិលេសដែលមានកម្លាំង ដែលកើតឡើងដោយអំណាចនៃការប៉ះខូបក្នុង
 អនិដ្ឋារម្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ បដិឃៈ សូម្បីកើតរួមជាមួយទោមនស្សក្នុងទី
 នេះ រមែងមិនជាបដិឃានុស័យ ព្រោះមិនធ្វើបដិឃកិច្ចរបស់ខ្លួននោះឯង
 រមែងដល់នូវភាពជាអព្វហារិក ។

ព្យាបាទ សូម្បីកើតរួមជាមួយចេតនាក្នុងបាណាតិបាត មិនឈ្មោះថា
 ជាមនោកម្ម រមែងដល់នូវភាពជាអព្វហារិក យ៉ាងណា សេចក្តីនេះ ក៏

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយកាគ

យ៉ាងនោះ មិនជាបដិឃានុស័យ រមែងដល់នូវភាពជាអព្វហារិក សមដូច
លោកពោល (ក្នុងមជ្ឈិមនិកាយ មូលបណ្ណាសក) ថា ភិក្ខុនោះ រមែង
លះបង់នូវបដិឃៈដោយទោមនស្ស ឯបដិឃានុស័យក៏ដេកសម្ងំនៅ ក្នុង
ទោមនស្សនោះមិនបានទេ ដូច្នោះ ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបទីជាទីដេកត្រាំនៃ
បដិឃានុស័យ ដូចពណិនាមក ដូច្នោះ ។

ទីជាទីដេកត្រាំនៃមាណុស័យ ដោយព្រះបាលីថា កាមធាតុយា ធ្វីសុ
វេទនាសុ ជាដើម មាន ៣ យ៉ាង គឺកាមាវចរវេទនា ២ រូបធាតុ និង
អរូបធាតុ ១ ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការដេកត្រាំនៃមាណុស័យ ដែលជា
សហជាត ដូចកាមរាគានុស័យក្នុងអកុសលវេទនាទាំងឡាយ ។ មាណុស័យ
រមែងដេកត្រាំក្នុងកាមាវចរទាំងអស់ មួយអង្វើដោយសម្បយុត្តធម៌ក្នុងសុខ
ទុក្ខ អទុក្ខមសុខវេទនាទាំងឡាយ និងក្នុងរូបធាតុទាំងឡាយ ដោយអំណាច
នៃអារម្មណ៍ ។ ក្នុងបដិលោមន័យរបស់អនុសយវារៈ មាណុស័យនេះ
រៀរទុក្ខវេទនា និងលោកុត្តរធម៌ ៩ រមែងដេកត្រាំក្នុងរូបធាតុ និងអរូបធាតុ
ដ៏សេសប៉ុណ្ណោះ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា កាមរាគានុស័យ មិនដេក
សម្ងំនៅ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ទាំងមាណុស័យ ក៏មិនដេក
សម្ងំនៅដែរ ដូច្នោះ ។ គប្បីជ្រាបទីជាទីដេកត្រាំនៃមាណុស័យ ដូចពណិនា
មក ដូច្នោះ ។

ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ រមែងមិនដេកត្រាំក្នុងលោកុត្តរធម៌
តែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។ ពិតហើយ គង់ដេកត្រាំក្នុងធម៌ទាំងពួងនោះឯង ដែល

ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងក្រម ៣ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ទិដ្ឋា-
 នុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងពួកធម៌ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសក្កាយទាំងអស់នុ៎ះ ។
 វិចិកិច្ឆានុស័យ ដេកសម្លំនៅ ក្នុងពួកធម៌ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសក្កាយទាំង
 អស់នុ៎ះ ដូច្នោះ ។ ក្នុងបទទាំងនោះ ពាក្យថា ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសក្កាយ
 ទាំងអស់នុ៎ះ បានដល់ ក្នុងធម៌ទាំងពួងដែលរាប់បញ្ចូលដោយសក្កាយ ព្រោះ
 អត្ថថា អាស្រ័យសង្សារវដ្ត ដូច្នោះ ។ ក្នុងសេចក្តីនោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបថា
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យទាំងនេះ រមែងដេកត្រាំក្នុងចិត្តប្បាទ ៥ ដួង
 គឺលោកសម្បយុត្តចិត្ត ៤ វិចិកិច្ឆាសម្បយុត្តចិត្ត ១ ដោយអំណាចនៃការ
 ដេកត្រាំ ដែលជាសហជាត ឬថា ធម៌ទាំង ២ នោះ រមែងដេកត្រាំ ដោយ
 អំណាចនៃការដេកត្រាំក្នុងអារម្មណ៍ ក្នុងបវត្តិកាល ព្រោះប្រាព្វចិត្តប្បាទ ៥
 ដួង ឬធម៌ដទៃ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយក្រម ៣ ដូច្នោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាប
 ទីជាទីដេកត្រាំនៃទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ដូចពណ៌នាមក ដូច្នោះ ។

កវរវាគានុស័យ បណ្ឌិតគប្បីពោលថា រមែងដេកត្រាំក្នុងវេទនា ២
 ក្នុងកាមធាតុដោយអំណាចនៃការដេកត្រាំដែលជាសហជាត ព្រោះការកើត
 ឡើងក្នុងទិដ្ឋិវិប្បយុត្តចិត្ត ៤ ដួងក៏ពិត តែកវរវាគានុស័យនោះ កាលកើត
 ជាមួយវេទនា ២ ក្នុងកាមធាតុ រមែងបានចំពោះក្នុងរូបរាវចរធម៌ អរូបា-
 វចរធម៌ប៉ុណ្ណោះ និងរមែងមិនធ្វើធម៌ឯណានីមួយ ដែលរាប់បញ្ចូលដោយ
 កាមធាតុឲ្យជាអារម្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា កវរវាគា-
 នុស័យ រមែងដេកត្រាំក្នុងទីនេះ គឺត្រង់រូបធាតុ ត្រង់អរូបធាតុនេះ ដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

កំណត់ដោយអំណាចនៃការដេកត្រាំក្នុងអារម្មណ៍ ដូច្នោះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ឈ្មោះ
ថា រាគៈនេះ មាន ២ យ៉ាង ដោយអំណាចនៃកាមរាគៈ និងកវររាគៈ ។

ក្នុង ២ យ៉ាងនោះ កាមរាគៈ លោកពោលថា រមែងដេកត្រាំក្នុង
វេទនា ២ ក្នុងកាមធាតុ ដូច្នោះ ។

បើកវររាគៈគប្បីកើតដូចកាមរាគៈយ៉ាងនេះសោត ការសម្តែងកវររាគៈ
និងកាមរាគៈ ក៏គប្បីទាក់ទងគ្នា ព្រោះហេតុនោះ ទ្រង់ញែកកិលេស មាន
រាគៈជាដើម ២ យ៉ាង ដើម្បីសម្តែងការផ្សេងគ្នានៃកាមរាគៈ និងកវររាគៈ
ហើយ ទើបទ្រង់សម្តែងទេសនាយ៉ាងនេះ ។ បណ្ឌិតគប្បីជាបទីជាទី
ដេកត្រាំនៃកវររាគានុស័យ ដូចពណ៌នាមក ដូច្នោះ ។

អវិជ្ជានុស័យ រមែងដេកត្រាំក្នុងធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិ ៣ ទាំង
អស់ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អវិជ្ជានុស័យ ដេក
សម្លឹងនៅក្នុងពួកធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសក្កាយទាំងអស់នុ៎ះ ដូច្នោះ ។ បណ្ឌិត
គប្បីជាបកាតដែលអវិជ្ជានុស័យជាធម៌ដេកត្រាំ ដែលជាសហជាត ក្នុង
ចិត្តប្បវាទ ១២ ដួង ។ បើពោលដោយអំណាចនៃការធ្វើឲ្យជាអារម្មណ៍ហើយ
អវិជ្ជានុស័យ មិនប្រាសព្រះធម៌ណាមួយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិ ៣ ហើយ
ប្រព្រឹត្តទៅមិនមាន ។ បណ្ឌិតគប្បីជាបទីជាទីកើតឡើងនៃអវិជ្ជានុស័យ ដូច
ពណ៌នាមក ដូច្នោះ ។ នេះជារិនិច្ឆយកថា ក្នុងបរិច្ឆេទវារៈ បរិច្ឆេទទូសវារៈ
ឧប្បត្តិជានវារៈ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

មហាវារៈ ៧

អនុសយវារៈ

[២] ក្នុងអនុសយវារៈទី ១ នៃមហាវារៈ ៧ ពាក្យណាដែលពោលថា យស្ស កាមរាគានុសយោ អនុសេតិ តស្ស បដិយានុសយោ អនុសេតិ ដូច្នោះ ពាក្យឆ្លើយទទួលថា អាមន្តា ដូច្នោះ ពាក្យនោះ ប្រាកដបីដូចឲ្យនូវចម្លើយដែលមិនជាក់ច្បាស់ សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះកាមរាគៈ និងបដិយៈមិនកើតក្នុងខណៈជាមួយគ្នា ដូចមនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ កាយសង្ខារ វចីសង្ខារ រមែងកើតឡើងក្នុងខណៈជាមួយគ្នា ក្នុងពាក្យថា មនាយតនៈកើតឡើងដល់បុគ្គលណា ធម្មាយតនៈ កើតឡើងដល់បុគ្គលនោះដែរឬ ដូច្នោះ លោកឆ្លើយទទួលថា អាមន្តា ក្នុងខណៈនៃការកើតឡើងនៃខ្យល់អស្សាសបស្សាសៈ កាយសង្ខារកើតឡើង វចីសង្ខារកើតឡើងដល់បុគ្គលនោះជាដើម យ៉ាងណា កាមរាគៈ និងបដិយៈ រមែងកើតយ៉ាងនោះ ក៏មិនមែន ព្រោះថា កាមរាគៈ រមែងកើតក្នុងលោកសហគតតិច្ចប្បាទ ៨ ដួង ឯបដិយៈ រមែងកើតក្នុងទោមនស្សសហគតតិច្ចប្បាទ ២ ដួង ដោយប្រការដូច្នោះ ការកើតឡើងក្នុងខណៈតែមួយរបស់ធម៌ទាំងនោះ គឺកាមរាគៈ និងបដិយៈ មិនមាន ព្រោះហេតុនោះ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើពាក្យបដិសេធក្នុងទីនេះថា នោ (មិនមែនទេ) ដូច្នោះ ។ ក្នុងទីនេះ លោកមិនកាន់យកវេហារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ដោយអំណាចនៃបច្ចុប្បន្នក្ខណៈហាក់បីដូចក្នុងយមកៈទាំងឡាយខាងដើម ព្រោះសេចក្តីនោះ មិនបដិសេធក៏ត្រូវឆ្លើយទទួលថា អាមន្តា ដូច្នោះ ទើបគួរកាន់យកដោយប្រការដទៃ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

សួរថា គួរកាន់យកដោយអាការដូចម្តេច ឆ្លើយថា ដោយអំណាចនៃ
 កិលេសដែលមិនទាន់លះបាន ពិតហើយ វាហារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅថា
 អនុសេតិ នេះ លោកពោលសំដៅយកកិលេសដែលមិនទាន់លះបាន មិន
 មែនសំដៅយកភាពជាបច្ចុប្បន្នក្នុងនោះ ព្រោះលោកពោលសំដៅយកភាព
 ដែលកិលេស ដែលជាសក្ការៈមិនទាន់លះបាន ដូច្នោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាប
 អត្ថយ៉ាងនេះថា កាមរាគានុស័យដែលបុគ្គលណា មិនទាន់លះបាន សូម្បី
 បដិឃានុស័យ ក៏បុគ្គលនោះមិនទាន់លះបាន ព្រោះជាសក្ការៈឲ្យដល់នូវ
 ភាពជាធម៌មិនដេកត្រាំ ក្នុងពាក្យបុច្ឆាថា កាមរាគានុស័យរបស់បុគ្គលណា
 ដេកសម្ងំនៅ បដិឃានុស័យរបស់បុគ្គលនោះ ដេកសម្ងំនៅដែរឬ ដូច្នោះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងអនុស័យទាំងនោះ អនុស័យមួយដែលបុគ្គលណា មិន
 ទាន់លះបាន អនុស័យក្រៅពីនេះ បុគ្គលនោះ ក៏មិនទាន់លះបាននោះឯង
 ព្រោះហេតុនោះ ទើបពោលថា អាមន្តា ដូច្នោះ ។

បើពាក្យណា លោកទទួលថា អាមន្តា ក្នុងឧប្បជ្ជនវារៈខាងមុខ
 ព្រោះពាក្យសួរយ៉ាងនេះថា កាមរាគានុស័យ កើតឡើងដល់បុគ្គលណា
 បដិឃានុស័យ កើតឡើងដល់បុគ្គលនោះដែរឬ ដូច្នោះ ។ ក្នុងពាក្យនោះ
 គប្បីកាន់យកអត្ថដូចម្តេច ។ ក្នុងសេចក្តីនោះ លោកកាន់យកដោយអំណាច
 នៃកិលេសដែលមិនទាន់លះបាននោះឯង ឬថា កាលបច្ច័យ គឺការកើតឡើង
 មាន ក៏គប្បីកាន់យកដោយអំណាចនៃការមិនបដិសេធការកើត ។

ឧបមាដូចជាងគំនូរជាដើម ផ្តើមចិត្រកម្ម មានការគូរជាដើម កាល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ការងារមិនទាន់សម្រេច ត្រូវមិត្តសម្លាញ់ជាដើមសួរថា អ្នកធ្វើអ្វីក្នុងថ្ងៃទាំងនេះ ក្នុងទីដែលខ្ញុំឃើញហើយ ក្នុងខណៈដែលមិនទាន់ធ្វើការងារទាំងនោះ ក៏រមែងពោលថា ខ្ញុំកំពុងធ្វើចិត្រកម្ម កំពុងធ្វើកដ្ឋកម្ម (ការងារដែលធ្វើដោយឈើ) ខណៈនោះ មិនបានធ្វើចិត្រកម្មជាដើមក៏ពិត តែក៏ឈ្មោះថា កំពុងធ្វើនោះឯង ព្រោះអាស្រ័យខណៈដែលធ្វើហើយ និងខណៈដែលគួរធ្វើតទៅ ព្រោះការងារមិនទាន់សម្រេច យ៉ាងណា អនុស័យទាំងឡាយ ក្នុងសន្តានណា ដែលមិនទាន់លះបាន ក៏យ៉ាងនោះឯង ឬថា កាលបច្ច័យឲ្យកើតអនុស័យទាំងនោះ នៅមានក្នុងសន្តានណា ការកើតឡើងនៃអនុស័យទាំងនោះ ដែលធម្មជាតិមិនបានហាម ក្នុងសេចក្តីនោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបអត្ថនៃអនុស័យ ក្នុងខណៈដែលមិនទាន់កើតឡើងយ៉ាងនេះថា កាមរាគានុស័យ កំពុងកើតឡើងដល់បុគ្គលណា ព្រោះអាស្រ័យកាលដែលធ្លាប់កើតហើយផង និងកើតឡើងក្នុងកាលដទៃផង បដិឃានុស័យរបស់បុគ្គលនោះ ក៏ឈ្មោះថា កំពុងកើតឡើងនោះឯង ដូច្នោះ ក្នុងការវិសជ្ជនាដទៃអំពីនេះក្តី ដែលមានសភាពបែបនេះក្តី ក៏ន័យនេះឯង ។

បទថា នោ ច តស្ស នេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ព្រោះភាពដែលកាមរាគៈ និងព្យាបាទ ជាសការៈដែលព្រះអនាគាមីលះបានហើយ ដោយមិនសេសសល់ ។

បទថា តិណ្ណំ បុគ្គលានំ បានដល់ ដល់បុប្ផជួន ព្រះសោតាបន្ន និងព្រះសកទាគាមី ។

បទថា ឆ្លិន្នំ បុគ្គលានំ បានដល់ ព្រះសោតាបន្ន និងព្រះសកទាគាមី ។
ក្នុងខណៈទាំងឡាយ ដែលមានសភាពបែបនេះ ខាងមុខក៏ន័យនេះឯង ។

ក្នុងពាក្យសួរទី ១ និងទី ២ នៃឱកាសវារៈ លោកធ្វើការបដិសេធថា
នោ ដូច្នោះ ព្រោះកាមរាគានុស័យ ដេកត្រាំត្រង់វេទនា ២ ក្នុងកាមធាតុ
បដិយានុស័យ ដេកត្រាំត្រង់ទុក្ខវេទនា ។

ក្នុងពាក្យសួរទី ៣ លោកពោលទទួលថា អាមន្តា ព្រោះការដេកត្រាំ
នៃធម៌ទាំង ២ ក្នុងវេទនាទាំង ២ ក្នុងកាមធាតុ ។ ឋានៈ គឺទីជាទីកើត
ឡើងនៃមានានុស័យក្នុងរូបធាតុ អរូបធាតុ និងដោយកាមរាគានុស័យនោះ
ជាទីដែលមិនទូទៅ ព្រោះហេតុនោះ ទើបត្រាស់ថា នោ ច តត្ថ កាមរាគា-
នុសយោ ដូច្នោះ ។ ដោយន័យនេះ បណ្ឌិតគប្បីពិនិត្យមើលវារៈពោលអំពីទី
ជាទីកើតឡើងនៃអនុស័យទាំងពួង ហើយគប្បីជ្រាបទីជាទីកើតឡើងនៃ
អនុស័យទាំងពួង ដែលជាសាធារណៈ និងអសាធារណៈ ។

ក្នុងពាក្យសួរដែលមានមូល ២ ព្រោះកាមរាគានុស័យ និងបដិយា-
នុស័យ រមែងមិនកើតក្នុងទីជាមួយគ្នា និងរមែងមិនធ្វើធម៌តែមួយ ឲ្យជា
អារម្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ ទើបធ្វើបដិសេធថា នត្ថិ (មិនមានទេ) ដូច្នោះ ។
ក្នុងទីនេះ មានអធិប្បាយថា អនុស័យទាំង ២ នេះ គប្បីដេកត្រាំក្នុងទីណា
ទីនោះ រមែងមិនជាទីជាមួយគ្នា ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យសួរនេះថា មានា-
នុស័យ ដេកត្រាំក្នុងទីណា ដូច្នោះ ឈ្មោះថា មិនជាពាក្យបុច្ឆាឡើយ ។ ក្នុង
អនុស័យដទៃៗ ដែលមានសភាពបែបនេះ ក៏ន័យនេះឯង ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

២៦០

បទថា ចតុន្ទំ ក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈ បានដល់ បុគ្គល ៤ ពួក គឺ បុប្ផជន ព្រះសោតាបន្ន ព្រះសកទាគាមី និងព្រះអនាគាមី ។

ក្នុងបដិលោមន័យ ពាក្យសួរថា យស្ស កាមរាគានុសយោ នានុសេតិ ជាដើម ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដៅដល់ព្រះអនាគាមីហើយ ទើបត្រាស់សួរ ។ ពាក្យសួរថា ទ្ធិន្ទំ បុគ្គលានំ សព្វត្ថ កាមរាគានុសយោ នានុសេតិ ដូច្នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដៅដល់ព្រះអនាគាមី និងព្រះអរហន្ត ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការកាន់យកកាមាវចរធម៌ទាំងអស់ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនា ដោយការកាន់យកវេទនា ក្នុងព្រះបាលីថា កាមធាតុយា តិសុ វេទនាសុ ដូច្នោះខ្លះ និងកាន់យកវត្ថុ និងអារម្មណ៍នៃធម៌ទាំងនោះខ្លះ ។

អនុសយវារៈ ចប់

សានុសយវារកថា

[៦៨] ក្នុងសានុសយវារៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា យោ កាមរាគានុសយេន សានុសយោ នេះ អធិប្បាយថា ប្រៀបដូចបុគ្គល ដែលមានអាពាធ ដោយរោគណាមួយ មានរោគជរាដែលពិតប្រាកដជាដើម ដរាបណា រោគទាំងឡាយ មិនទាន់ផុតអំពីបុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានរោគ ក្នុងខណៈនៃរោគនោះមិនទាន់កើត យ៉ាងណា សេចក្តីនេះ ក៏យ៉ាងនោះ អនុស័យទាំងឡាយនៃសត្វដែលមានកិលេស ដែលមានប្រក្រតីទៅតាមវដ្តៈ មិនទាន់ដល់នូវការដកឡើង ដោយអរិយមគ្គ ដរាបណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី តតិយភាគ

សូម្បីក្នុងខណៈដែលអនុស័យទាំងនោះ មិនទាន់កើតឡើង បុគ្គលនោះ ក៏
ឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តទៅជាមួយអនុស័យ គឺមានអនុស័យនោះឯង ព្រោះ
អាស្រ័យភាពដែលសត្វជាអ្នកមានអនុស័យបែបនេះ ទើបឆ្លើយទទួលដោយ
ពាក្យថា អាមន្តា ដូច្នោះ ។ ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីនេះ ដូចគ្នានឹងអនុសយវារៈ
នោះឯង ។

ក្នុងឱកាសវារៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
ឯត្ថ មាណុសយេន សានុសយោ អធិប្បាយថា ក្នុងធាតុទាំងឡាយនោះ
ភាពដែលបុគ្គលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយអនុស័យគប្បីប្រាកដ តែទីជាទីកើតឡើង
នៃអនុស័យ មិនគប្បីប្រាកដ ដើម្បីសម្តែងទីជាទីកើតឡើងនៃអនុស័យនោះ
ទើបទ្រង់ផ្តើមវារៈនេះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបត្រាស់ថា តតោ មាណុសយេន
សានុសយោ ជាដើម ។ កាលបើយ៉ាងនោះ ទើបជាការសម្តែងទីជាទីកើត
ឡើងនៃអនុស័យថា បុគ្គលដែលមានការដេកត្រាំដោយមាណុស័យ ដែល
កើតឡើងអំពីធាតុទាំង ២ នោះ ដូច្នោះ ។ កាលទ្រង់មិនត្រាស់អត្ថនៃបញ្ញា
នេះ អត្ថនៃបញ្ញាដំបូង រមែងមិនប្រាកដ ព្រោះហេតុនោះ ទើបមិនត្រាស់
អត្ថនៃបញ្ញាដំបូង គប្បីជ្រាបអត្ថនៃបញ្ញានោះយ៉ាងនេះ ។

បទថា យតោ កាមរាគានុសយេន បានដល់ ដោយកាមរាគា-
នុស័យ ដែលកើតឡើងហើយអំពីទីណា ។

បទថា សានុសយោ បានដល់ បុគ្គល ឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តទៅ
ដោយអនុស័យ ដោយបដិឃានុស័យ ដែលកើតឡើងអំពីទីនោះ ដូច្នោះ តែ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

២៦២

ព្រោះអនុស្សយន៍ ២ គឺកាមរាគៈ និងបដិមៈនោះ មិនកើតក្នុងទីតែមួយ
ព្រោះហេតុនោះ ទើបធ្វើការបដិសេធថា នោ ដូច្នោះ ។

បទថា អរហន្ត សព្វត្ថ នេះ លោកធ្វើសត្តមីរិកត្តិ ក្នុងទីសម្តែងអត្ត
ដោយឥតសេសសល់ ដោយអំណាចនៃអត្តនេះថា ព្រះអរហន្តជាអ្នកមិន
មានអនុស្សយណាមួយដែលកើតឡើងក្នុងធម៌ទាំងពួង ដូច្នោះ ។ គប្បីជ្រាប
វិនិច្ឆ័យអត្តក្នុងពាក្យទាំងពួងដោយឧបាយនេះ ។

សានុសយវារៈ ចប់

បដហនវារៈ

[១៣៤] ក្នុងបដហនវារៈ បទថា បដហនិ បានដល់ រមែងលះ
អនុស្សយដោយមគ្គនោះ គឺរមែងធ្វើឲ្យដល់នូវភាពជាធម្មជាតិ មិនកើតឡើង
តទៅទៀត ដោយអំណាចនៃបហានប្បវិញ្ញា ។

បទថា អាមន្តា ជាពាក្យឆ្លើយទទួល ដោយសំដៅយកព្រះអរិយ-
បុគ្គល ដែលតាំងនៅក្នុងអនាគាមិមគ្គ ។

បទថា តទេកដ្ឋំ បដហនិ នេះ ត្រាស់សំដៅយកភាពដែលអនុស្សយ
នោះ តាំងនៅក្នុងទីតែមួយក្នុងការលះ ។

បទថា នោ នេះ បដិសេធ សំដៅយកព្រះអរិយបុគ្គលដែលតាំង
នៅក្នុងអរហត្តមគ្គ ។

បទថា យនោ កាមរាគានុសយំ បដហនិ បានដល់ រមែងលះ

កាមរាគានុស័យដែលកើតឡើងអំពីទីណា ។

បទថា អដ្ឋមកោ បានដល់ ព្រះអរិយបុគ្គលដែលតាំងនៅក្នុង
សោតាបត្តិមគ្គ ដោយរាប់តាំងអំពីព្រះអរិយបុគ្គល ដែលតាំងនៅក្នុង
អរហត្តផល (ជាទី ១) ព្រះអរិយបុគ្គលដែលតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិមគ្គ
នោះ ទើបឈ្មោះថា ជាព្រះអរិយបុគ្គលទី ៨ ។ ពិតហើយ ព្រះអរហន្ត
ជាបុគ្គលទី ១ ព្រោះភាពដែលលោកជាទុក្ខិណេយ្យបុគ្គលដ៏ប្រសើរ ដោយ
ការរាប់តាមលំដាប់ទុក្ខិណេយ្យបុគ្គល ។ ព្រះអរិយបុគ្គល ដែលតាំងនៅក្នុង
អរហត្តមគ្គជាទី ២ ព្រះអរិយបុគ្គល ដែលតាំងនៅក្នុងអនាគាមិផលជាទី ៣
ព្រះអរិយបុគ្គល ដែលតាំងនៅក្នុងអនាគាមិមគ្គជាទី ៤ ។ បេ។ ព្រះអរិយ-
បុគ្គល ដែលតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិមគ្គជាទី ៨ ។ ព្រះអរិយបុគ្គល ដែល
តាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិមគ្គនោះ ត្រាស់ថា ជាបុគ្គលទី ៨ ក្នុងទីនេះ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត បទថា អដ្ឋមកោ នេះ ជានាមសញ្ញា (ពាក្យសម្គាល់ឈ្មោះ)
របស់លោក ។

បទថា អនាមិមគ្គសមន្តីញ អដ្ឋមកញ ឋបេត្វា អវសេសា បាន

ដល់ ព្រះសេក្ខៈ និងព្រះអសេក្ខៈទាំងឡាយ មួយអន្លើដោយបុប្ផជួន ។ ពិត
 ហើយ ក្នុងបុគ្គលទាំងនោះ បុប្ផជួន លះកាមរាគានុស័យមិនបាន ព្រោះ
 ភាពដែលបុប្ផជួននោះ មិនមានបហានប្បវិញ្ញា អធិប្បាយថា បុគ្គលដ៏សេស
 រៀបបុគ្គលដែលដល់ព្រមដោយមគ្គទាំង ២ (សោតាបត្តិមគ្គបុគ្គល និង
 អនាគាមិមគ្គបុគ្គល) ក្នុងព្រះបាលីថា **ទ្ធិន្នំ មគ្គសមន្តីនំ** ដូច្នោះ ព្រោះ
 ភាពដែលអនុស័យទាំងនោះ លោកលះបានហើយ គប្បីជាបរិនិច្ឆ័យក្នុង
 បទទាំងពួងដោយន័យនេះឯង ។^{១៣៣}

អដ្ឋកថាបដិបាណវារៈ ចប់

អភិធម្មបិដក ៤០

យមក ចតុត្ថភាគ

បរិញ្ញាវារៈ

[១] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ (ធម៌ដែលដេកត្រាំ នៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺកាមរាគៈ) បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ (ធម៌ដែលដេកត្រាំនៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺបដិឃៈ) ឬ ។ អើ ។ មួយ យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ ដឹងនូវកាមរាគានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគា- នុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ (ធម៌ដែលដេកត្រាំ នៅ ក្នុងសន្តានចិត្ត គឺមាណុសៈ) ឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែល តាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ ដឹងនូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យឬ ។ មិនមែន ទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ (ធម៌ដែលដេកត្រាំនៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺទិដ្ឋិ) ។ បេ ។ កំណត់ ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ (ធម៌ដែលដេកត្រាំនៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺវិចិក្ខា) ឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវ កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់

ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ (ធម៌ដែល
 ដេកត្រាំនៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺកវរាគៈ) ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 (ធម៌ដែលដេកត្រាំនៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺអវិជ្ជា) ឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹងនូវមាណុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅ
 ជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ
 មាណុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹង នូវបដិឃានុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំង
 នៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ
 បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវកវរាគានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹង
 អនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណសុស័យ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវកវរកាគានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យ ។ អើ ។

[៤] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ អើ ។ បេ ។

[៥] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវកវរកាគានុស័យ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ។ មិនមែនទេ ។

[៦] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកវរកាគានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ

អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផងឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវកវរាគានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផងឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៨] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផងឬ ។ បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹងនូវកិលេសដែលតាំងនៅ ជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ។ បេ។ កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផងឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ។

[៩] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់
 ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផងឬ ។ បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យ
 នោះ ។ បេ។

[១០] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង
 បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវកវរាគានុស័យ ។ បេ។ កំណត់ដឹងនូវ

អវិជ្ជានុស័យឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង
ឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ។

[១១] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង
នូវកវរាគានុស័យផង បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ មិនមាន
ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផងឬ ។ បុគ្គល
នោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង ។

[១២] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង
នូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទី
នោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
ក្នុងទីនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

នោះទេ កំណត់ដឹងនូវមាណស្សយជន កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយជន
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយ
 ក្នុងទីណា (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចា-
 នុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវ
 វិចិកិច្ចានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស្សយជន កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយជន ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស្សយ
 ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយជន កំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយជន ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។

[១៣] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង

នូវមាណស្ស ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 កំណត់ដឹងនូវមាណស្ស ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងទីណា
 (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្ស ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្ស ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្ស ក្នុងទី
 ណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវ
 វិចិត្តានុស្ស ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តា-
 នុស្សផង កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ បុគ្គល
 កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកវរកាគានុស្ស ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលកំណត់ដឹងនូវកវរកាគានុ-
 ស្ស ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។
 បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្ស
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្ស ក្នុង
 ទីណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស្ស ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្ស ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស្សផង កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។

[១៤] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវមាណស្ស ក្នុងទីណា (កំណត់ដឹង)

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង
 នូវមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កំណត់
 ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គលកំណត់ដឹងនូវមានា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់
 ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង
 កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវ
 មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុង
 ទីណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិន
 កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ផង កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[១៥] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវ

វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង
នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ។ បេ ។

[១៦] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង
នូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុង
វេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកវរកានុស័យ ក្នុង
វេទនា ៣ នោះទេ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង កំណត់ដឹងនូវកវរកា-
នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទី
នោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់
ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់
ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[១៧] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង
នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង
នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
នុស័យផង កំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

នោះ ។

[១៨] បុគ្គលកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលកំណត់
 ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង
 ទីណា (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស័យផង
 នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ

ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 យានុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង
 ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់
 ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[១៧] បុគ្គលកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
 ផង នូវមាណសុស័យផង ក្នុងទីណា (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។
 កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
 នុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណសុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង
នូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវ
វិចិត្រានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់
ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវ
កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាម-
រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់
ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង
នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ

តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវមាណសុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវមាណសុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២០] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលកំណត់ដឹង
 នូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹងនូវ
 វិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ
 ផង នូវមាណសុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បេ។

[២១] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទី
 ណា កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកវរាគា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។ បុគ្គល កំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់
 ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យ
 ផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ
ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវ
ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹង
នូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២២] បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
ផង នូវមាណានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង នូវកវរាគា-
នុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមាន
ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់
ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណានុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
នុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
ផង នូវវិចិត្តានុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
កាមរាគានុស័យផង នូវមាណានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យ
ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង
នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
បដិឃានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះ តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណានុស័យផង នូវកវ-

រាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណា-នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវមាណានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ

ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ
 ភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៤] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។
 កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ទាំងកំណត់ដឹងនូវ
 បដិឃានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា

កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកវរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវបដិយា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៥] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ទាំងកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ដែលតាំងនៅ
 ជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនា

ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង កំណត់ដឹង
 នូវកវរកាតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវមាណុ-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[២៦] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវ
 ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[២៧] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់
 ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន

កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់
 ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ទាំងកំណត់ដឹងនូវ
 កវរាគានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ
 វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹង
 អនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មែនទេ ។

[២៨] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏
 ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[២៩] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវ វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 ទី ៨ នោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុផង កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវ
 វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះផង កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ដែល
 តាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកវ-

រាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៣០] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង)
 នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមាន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះផង កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ដែលតាំង
 នៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ផង កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយ
 គ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា

នោះផង កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យ
 នោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ ។

[៣១] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះផង កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុផង កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះផង កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បេ ។

[៣២] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង
 នូវមាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវមាណាសុស័យ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ផង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យ
 ផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់
 ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។

[៣៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

នុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង
 នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិ-
 យានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង
 នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏
 ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមានានុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមានា-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តា-
 នុស័យផង នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់
 ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង
 នូវបដិយានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។

អនុលោម ចប់

[៣៤] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យ
 ទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យ បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណសុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គល
 នោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចា-
 នុស័យឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ តែមិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យទេ
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និង
 បុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គល
 នោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវកវរាគានុស័យ ។ បេ។ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស
 រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់
 ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យទេ
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ មិន
 កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ។

[៣៥] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ

ទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ បុគ្គល
 នោះ មិនមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវ
 បដិឃានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ បុគ្គល
 នោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចា-
 នុស័យឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ តែមិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលដែល
 ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិ-
 ឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 បដិឃានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គល
 ទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
 នុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិន

កំណត់ដឹង) នូវកវរាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែ
 បុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
 នុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស
 រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង ។

[៣៦] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ (មិន
 កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យឬ ។
 បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវ
 វិចិកិច្ចានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល

អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវភវរាគានុស័យ
 ។ មេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមានា-
 នុស័យ ។ មេ ។

[៣៧] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ។ មេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ ។
 មេ ។ ។ មេ ។

[៣៨] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិន
 កំណត់ដឹង) នូវភវរាគានុស័យ ។ មេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែ
 បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ តែ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែ

បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស័យផង ។

[៣៩] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាគានុស័យ ឬ ។ អើ ។

[៤០] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិ- ឃានុស័យផង បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នក ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវ បដិឃានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន កំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ មានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវ បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បដិឃានុស័យផង បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ មិន
 កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
 នុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រា-
 នុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរ
 លែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវកវរាគានុស័យ ។ បេ ។
 មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង តែមិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក
 ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែង
 តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ។

[៤១] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែង
 តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផងឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវមាណុស័យផង តែ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ

ផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវមានានុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានា-
 នុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវ
 ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផងឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ផង នូវមានានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង ។

[៤២] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផងឬ ។ បុគ្គលអ្នក

ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង នូវ
 មានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមានា-
 នុស័យទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង ។ បេ។

[៤៣] បុគ្គលណាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង
 បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវកវរាគានុស័យ ។ បេ។ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យ
 ផងឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផងទេ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវ

ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល
 ពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ។

[៤៤] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 ផង នូវកវរាគានុស័យផង បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង
 ឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង តែមិនមែន
 ជាមិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផងទេ បុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និង
 បុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
នុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង ។

[៤៥] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
រាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិ-
យានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវ
កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យផង
មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
អបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវ
កាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់
ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវ
កាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ
ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល

មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលមិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
 កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវករវាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិន
 កំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 ករវាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវ

កាមរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ត
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៦] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែន
 ជាមិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 បដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 កំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
 នូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនេះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកវ-
 រាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិ-
 យានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន ។ បុគ្គល
 មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ

ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៧] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា

មិនកំណត់ដឹងនូវមាណស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៨] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
ដឹងនូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលមិន
កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស្សយ ក្នុងទី
នោះឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[៤៩] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីណា មិន
កំណត់ដឹងនូវភវរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹងនូវភវរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្សយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវភវរាគានុស្សយ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុងវេទនា ៣
នោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវភវរាគានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្សយ
ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះទេ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុង
ទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវ
វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥០] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវភវរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវភវរាគានុស្សយ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស្សយ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវភវរាគានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង

នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥១] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
ផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិន
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់
ដឹងនូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
នុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋា-
នុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិន
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់
 ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកវរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិន
 កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាម
 រាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ

ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥២] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង នូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកវ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៣] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលមិន
 កំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។ ។ បេ។

[៥៤] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង
 ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

កាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កវរាគានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគា-
 នុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុង
 អបរិយាបន្ននោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 យានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យ
 ផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៥] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង
 នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
ណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណា-
នុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខានុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៦] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
អបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
អនាគាមិមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិន
កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ
មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
ដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវ
កាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
ក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
មាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់
ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
ជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
កំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខ-
វេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស
រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង
នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិន
 កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ
 និងក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិន
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល
នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវករវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់
ដឹងនូវករវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិ-
យាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយ
មគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវករវរាគា-
នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
នូវករវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់
ដឹងនូវករវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះ
ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវករវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
ផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គល
ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
កំណត់ដឹងនូវករវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុង
ទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រម
ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់
 ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ
 មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
 អបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[៥៧] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

កំណត់ដឹងនូវមាណស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
ដឹងនូវបដិឃានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹងនូវមាណស្សយផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង
នូវមាណស្សយផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
កំណត់ដឹងនូវមាណស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
នុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិន
កំណត់ដឹងនូវមាណស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
ដឹងនូវមាណស្សយផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរ
នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គល
ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
កំណត់ដឹងនូវមាណស្សយផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយផង ក្នុងទី
ទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចា-
នុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល
នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស្សយ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹងនូវ

វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវ
បដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
វេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង មិន
កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវ
វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
មគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវ
បដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង មិន
កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគា-
មិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ
ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
អបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិ-
ឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល
ពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
ផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគា-
 មិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិ-
 យាបន្ត បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
 នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[៥៨] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុ-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
មគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ
ផង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិន
កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវ-
រាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់
ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង
មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យផង ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិន
កំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
នូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង

ទីនោះឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវមាណស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 មាណស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ
 មិនកំណត់ដឹងនូវមាណស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៩] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

[៦០] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិក្ខា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រម

ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស
 រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុង
 ទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន
 នោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់

ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះ ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[៦១] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង វេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យផង មិន កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរ លែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវ កវរកាតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦២] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាតានុស័យផង នូវបដិយា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

នុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវមានា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវមានា-
 នុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវមានានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល

ពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវមាណស្សយជន
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយជន នូវបដិឃានុស្សយជន ក្នុងទីទាំងអស់ ។
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយជន នូវបដិឃានុស្សយជន ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ មិនកំណត់
 ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស្សយជន នូវបដិឃានុស្សយជន ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវ
 វិចិកិច្ឆានុស្សយ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស្សយជន នូវបដិឃានុស្សយជន មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយ
 ជន ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
 នុស្សយជន នូវបដិឃានុស្សយជន មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយជន ក្នុង
 ទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយជន នូវបដិឃា-
 នុស្សយជន ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ
 មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយជន នូវកាមរាគានុស្សយជន ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សយ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយជន នូវបដិ-
 ឃានុស្សយជន ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា

មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
 កំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល
 ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គល
 ទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិ-
 យាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវករវាគានុស័យផង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុង
វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិន
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុង
អរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរ
ពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង
មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង
ទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
ផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង
នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ន
នោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង មិន
កំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
 កាមរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និង
 ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[៦៣] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់
 ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេប មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យ
ផង ក្នុងអបរិយាបន្តនោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែល
ព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តា-
នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង នូវ
កាមរាគានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ
មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ
ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណា-
សុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
កំណត់ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
បដិឃានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
អបរិយាបន្តនោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់
ដឹងនូវវិចិត្តានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង
វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ
មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណាសុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង
 អបរិយាបន្ត បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិត្រានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគា-
 នុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុង
 អរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្តនោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យផង នូវកាមរកាតានុស័យផង នូវបដិ-
 យានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
 កំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាតានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ត
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកវរកាតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាតានុស័យផង
 នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកា-
 នុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ត
 នោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន

កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ
 បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[៦៤] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 យានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ផង នូវមាណស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃានុស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវមាណ-
 នុស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគា-
 នុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវមាណស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយផង ក្នុង
 រូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយផង នូវកាមរាគា-
 នុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវមាណស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 វិចិកិច្ឆានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយ
 ផង នូវមាណស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវវិចិកិច្ឆានុស្សយផង មិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវមាណស្សយផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស្សយផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បេ ។

[៦៥] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស្សយផង នូវបដិ-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

៣៣៧

ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវ
 វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែន
 ជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ឆានុស័យ
 ផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យផង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ឆានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្ន បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកវរាគានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស
 រៀវលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ
 មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 ផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនា
 ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងនូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល
 ពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។

[៦៦] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណសុស័យផង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង នូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ទនោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចា-
 នុស័យផង នូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកវ-
 រាគានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជា-
 នុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវទិដ្ឋានុស័យផង
 នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវ
 កវរាគានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ទនោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកវរាគា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវ
 អវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹងនូវអវិជ្ជានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ននោះ បុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល
 ពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹងនូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង នូវ
 កវរកាគានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

បរិញ្ញាវារៈ ចប់

បដិវារៈ

[៦៧] បុគ្គលណា លះបង់កាមរកាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់បដិ-
 ឃានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាម-
 រាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់
 កាមរាគានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យទេ ព្រះ
 អរហន្ត លះបង់កាមរាគានុស័យផង លះបង់មានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យឬ ។ បុគ្គល
 ពីរពួក លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យ
 ផង ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)
 ភវិកានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់
 កាមរាគានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះ
 អរហន្ត លះបង់កាមរាគានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យឬ ។ អើ ។

[៦៨] បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មានា-
 នុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់មានានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់បដិឃានុស័យផង លះបង់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ បុគ្គល
 នោះ លះបង់បដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ
 បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
 បដិឃានុស័យឬ ។ បុគ្គលពីរពួក លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គលពីរពួក
 នោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង
 លះបង់បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ
 (លះបង់) កវរកាតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អនាគា-
 មិបុគ្គលលះ បង់បដិឃានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់បដិឃានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
 បដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។

[៦៧] បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យឬ ។
 បុគ្គល ៣ ពួក លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់
 មានានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង លះបង់មានានុស័យ
 ផង ។ បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) កវរ-
 កាតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល

ណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧០] បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆា-
នុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យឬ ។ អើ ។ ។ បេ។

[៧១] បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)
ភវវកានុស័យ ។ បេ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួក លះបង់
វិចិកិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះ
អរហន្ត លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
ឬ ។ អើ ។

[៧២] បុគ្គលណា លះបង់ភវវកានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
បុគ្គលនោះ លះបង់ភវវកានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧៣] បុគ្គលណា លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិយានុស័យ
បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់កាមរកា-
នុស័យ និងបដិយានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ
ទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិយានុស័យផង លះបង់
មានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ បុគ្គល
នោះ លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិយានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ។ បុគ្គលពីរពួក លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួកលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ។ អើ ។

[៧៤] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ។ បុគ្គលពីរពួក លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យទេ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

មិនលះបង់មានានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង លះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យផង ។ បុគ្គលណា លះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)
 ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧៥] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យឬ ។ បុគ្គល
 ពីរពួក លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យទេ អនាគាមិបុគ្គល
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ តែ
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ
 និងទិដ្ឋានុស័យផង ។ បេ ។

[៧៦] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)
 ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧៧] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧៨] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់មានានុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់

វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 កាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 វិចិត្តានុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង
 លះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។

[៧៩] បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មានានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់

វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង លះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នុ៎ះ ។ បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរកានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់បដិឃា-
 នុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ។

[៨០] បុគ្គល លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋា-
 នុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មាណុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែមាណុស័យ

មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ផង លះបង់មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ លះបង់មានានុស័យផង លះបង់កវរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 ណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល លះបង់មានា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែមានានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង
 លះបង់មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ ។

[៨១] បុគ្គល លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទី
 ណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[៨២] បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគា
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នុ៎ះ

ក្នុងកាមធាតុ តែភវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង លះបង់ភវរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់ភវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 ណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៨៣] បុគ្គល លះបង់ភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 ណា លះបង់ភវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ៣ នុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែភវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់ភវរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ។

[៨៤] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ លះបង់មានានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

នុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
 ណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលលះបង់កាម-
 រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាម-
 រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 ណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ

និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ មិន
 គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៨៥] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ
 និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 យានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិន
 គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៨៦] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ
 និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមាន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ កាម-

រាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ បដិយានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាម-
 រាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ ។ បេ ។

[៨៧] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់កវរាគានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ
 តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៨៨] បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន

លះបង់ផងទេ ។

[៨៧] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន លះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង ទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិ- បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ព្រះអរហន្ត នោះ លះបង់កាមរាគានុស័យផង លះបង់មាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មាណុស័យ ក្នុង ទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្ត នោះ លះបង់មាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់ មាណុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង កាមធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទី នោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់ទិដ្ឋានុស័យផង លះបង់
 កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 កាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 ពីរពួកនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាម- រកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ លះបង់កាម- រកាតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់កាម- រកាតានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្ត លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរកាតានុស័យ មិន គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់ អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់កាមរកាតានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង កាមធាតុ ។

[៧០] បុគ្គលណា លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មាណាស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន លះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មាណាស័យ ក្នុងទី ណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់បដិយានុស័យ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ទីណា បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួក
 នោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល
 ពីរពួកនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង លះបង់
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវវាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 កវវាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែអនាគា-
 មិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ព្រះអរហន្ត
 នោះ លះបង់បដិឃានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 នោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ ។

[៧១] បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ
 មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង លះបង់
 មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់មានា-

នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែភវវាគានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់មានានុស័យផង
 លះបង់ភវវាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់ភវវាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់មានានុស័យផង
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[៩២] បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[៩៣] បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់ភវវាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែភវវាគានុស័យ មិនគួរពោល
 ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់
 ភវវាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់
 វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែភវវាគានុស័យ មិន
 គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់
 វិចិក្ខានុស័យផង លះបង់ភវវាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់ភវវាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា
 លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់វិចិក្ខា-
 នុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៧៤] បុគ្គលណា លះបង់ភវវាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ភវវាគានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ព្រះអរហន្ត លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែភវវាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង

ទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់កវរកាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[៩៥] បុគ្គលណា លះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរកាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់មានានុស័យ និងកាមរកាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរកាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរកាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរកាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ កាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់ អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ បដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល នោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ កាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៩៦] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានា- នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ លះបង់វិចិកិច្ចា- នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់ វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយា- នុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់ វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិន លះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគា- នុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង ទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង កាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា នោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៣៦៨

លះបង់ផងទេ អនាគាមិបុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិន គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចា- នុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល នោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិយានុស័យ មិន គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់ វិចិកិច្ចានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ព្រះ អរហន្តនោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង អរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះ ឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិ- យានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះ ឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាម- រាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និងមានា- នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា

បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 ណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះ
 អរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាម-
 រាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃា-
 នុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគា-
 នុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៩៧] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុ-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល
 ទាំងនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែ
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិន
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងមានា-
 នុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ អនាគាមិបុគ្គល
 នោះ លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិឃានុស័យ មិន
 គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

លះបង់ផងទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ មានានុស័យ និង ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និង បដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល នោះឯង លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋា- នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និង មានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បេ ។

[៩៨] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា- នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ ភវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់ភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិ- ឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ តែកាម- រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្តិច្ឆា- នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ

មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្ត
 នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាម-
 រាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ ។

[៧៧] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និង
 ភវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងភវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
 ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោល
 ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

អនុលោម ចប់

[១០០] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់បដិយានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 បដិយានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ
 តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យទេ បុគ្គល ៣
 ពួក មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ
 ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យទេ

បុប្ផជនមិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
កាមរាគានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បុគ្គល
នោះ (មិនលះបង់) កវរាគានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ
មិនលះបង់កាមរាគានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យទេ បុគ្គល ៣
ពួក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ។

[១០១] បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
មាណុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មាណុស័យ
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់
មាណុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ
ទេ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់មាណុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
ផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនលះបង់
បដិឃានុស័យ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យទេ
បុប្ផជន មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
បដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គល

នោះ (មិនលះបង់) កវរវាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ តែ
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ។

[១០២] បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិន
 លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ បុគ្គល ៣
 ពួក មិនលះបង់មានានុស័យ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យទេ បុប្ផជួន មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់មានានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់មានា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) កវរវាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យឬ ។ អើ ។

[១០៣] បុគ្គលណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[១០៤] បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិន
 លះបង់) កវរវាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ វិចិក្ខានុស័យ ។ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ តែបុគ្គលទាំង នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យទេ បុប្ផជន មិនលះបង់អវិជ្ជា- នុស័យផង មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យផង ។

[១០៥] បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ អវិជ្ជានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជា- នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ។ អើ ។

[១០៦] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណាសុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល ណា មិនលះបង់មាណាសុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និង បដិឃានុស័យ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់មាណាសុស័យ តែអនាគាមិ- បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់មាណាសុស័យផង មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និង បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃា- នុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិក្ខា- នុស័យ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យទេ បុប្ផជន មិនលះបង់ កាមរកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

៣៧៧

លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
 ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ តែអនា-
 គាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 ទេ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ។

[១០៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ និងមាណុស័យ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យទេ បុថុជន មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
 ភវរាគានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ

បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ និងមាណុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុ-
 នុស័យផង ។

[១០៨] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ
 ឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[១០៩] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
 ភវរាគានុស័យ ។បេ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យឬ ។ អនាគា-
 មិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិកិច្ឆានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់

ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យទេ បុប្ផជន មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង
មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
វិចិកិច្ឆានុស័យផង ។

[១១០] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យឬ ។ អនាគា-
មិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ តែ
អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យទេ បុគ្គលពីរពួក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ តែបុគ្គល
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យទេ បុប្ផជន
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យផង ។

[១១១] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែ
 កាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិន
 លះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ
 ក្នុងកាមធាតុទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា (មិន
 លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ
 ផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។
 បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគា-
 នុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
 កាមធាតុ ។

[១១២] បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
 មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា (មិន
 លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់
 វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង

ទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ ។

[១១៣] បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់)
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នុ៎ះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិន
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរកាតានុស័យ មិនគួរពោល
 ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់
 កវរកាតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យ ផង ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[១១៤] បុគ្គល មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់ វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់ វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ។ បេ ។

[១១៥] បុគ្គល មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់ កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនា ពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន លះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យផង មិនលះបង់កវរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនលះបង់កវ- រាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង ទីណា មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១១៦] បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់

អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរកាតានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ផង មិនលះបង់កវរកាតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ ។

[១១៧] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរកាតានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់មានានុស័យ និង
 កាមរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាម-
 រកាតានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរកាតានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរកាតានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និង
 បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល
 ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ
 និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១១៨] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ និង
 មានានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់

វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
 លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
 និងមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និង
 មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់
 វិចិកិច្ចានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែ
 កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមាន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១១៩] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បេ ។

[១២០] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវរាគា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មាណា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មាណានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែកាម-
 រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ
 និងមាណានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១២១] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 វិចិកិច្ចានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនុ៎ះ តែ
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ
 និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ មាណានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១២២] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនា-
 គាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 កាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់
 វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុប្ផនោះ មិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យផង មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុប្ផនោះ
 មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាម-
 រាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគា-
 នុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះ
 ឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរាគានុស័យផង ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។

[១២៣] បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន លះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង ទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់ វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុប្ផននោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង មិនលះបង់ វិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន លះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុប្ផននោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ បុគ្គលណា មិន លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុង ទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាង ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

លះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិយា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិយានុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិ-
 យានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 បដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់បដិយានុស័យផង
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។

[១២៤] បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានា-
 នុស័យផង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមានា-
 នុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនលះបង់វិចិកិច្ចានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់មានា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែកវរកាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 ទាំងនោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កវរកាគានុស័យផង ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 កវរកាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[១២៥] បុគ្គលណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ។បេ។

[១២៦] បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុប្ផនោះ មិនលះបង់
វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរកានុស័យ មិន
គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
វិចិកិច្ឆានុស័យផង មិនលះបង់កវរកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុង
ទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣
ពួកនោះ មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះទេ បុប្ផនោះ មិនលះបង់កវរកានុស័យផង មិនលះបង់
វិចិកិច្ឆានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ បុគ្គលណា មិន
លះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣
ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិកិច្ឆា-

នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុប្ផជននោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់វិចិក្ខានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[១២៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់ភវវគ្គានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ ភវវគ្គានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែភវវគ្គានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់ភវវគ្គានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[១២៨] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមវគ្គានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមវគ្គានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិ- បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ កាមវគ្គានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន លះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមវគ្គានុស័យ ក្នុង វេទនាពីរនោះទេ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

លះបង់ផងទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ។ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ

ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគា-
នុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ
មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិន
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ
និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
ទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់

ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១២៧] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។

មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុប្ផជួន នោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ នោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទី ណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល នោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទី នោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មាណុស័យ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃា- នុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
 ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ
 មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ
 និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរ
 ពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ

និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១៣០] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិកិច្ឆានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បេ។

[១៣១] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ និងមាណា-
 នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរាគានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាម-
 រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋា-
 នុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាម-
 រាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិឃានុស័យ មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

គួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិ-
យានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាម-
រាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់
ផងទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណានុស័យ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែ
កាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ
និងមាណានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែ
បដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
ទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណានុស័យ មិនគួរពោលថា
លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
មាណានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង
ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១៣២] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន លះបង់កាមរាគានុស័យ បដិយានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តា- នុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់ អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ នោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តា- នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និង បដិយានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល នោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិយានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែ
 កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
 ថា លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ តែបដិឃានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរាគា-
 នុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋា-
 នុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ និងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុទេ តែបដិយានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 បដិយានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 កាមរាគានុស័យ មានានុស័យ និងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

បហីនវារៈ ចប់

ឧប្បជ្ជនវារៈ

[១៣៣] កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង បដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បដិយានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា កើតឡើង កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង
 ឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង មានានុស័យ
 របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ
 របស់បុគ្គលណា កើតឡើង កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង
 ឬ ។ មានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល កើតឡើង តែកាមរាគានុស័យ
 របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣
 ពួក កើតឡើងផង កាមរាគានុស័យ កើតឡើងផង ។ (បណ្ឌិតគប្បី

សម្តែងឲ្យពិស្តារផងចុះ) ។

[១៣៤] កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ កាមរាគានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល មិនកើតឡើង តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ កាមរាគានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនកើតឡើងផង មានានុស័យ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង កាមរាគានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ (បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារផងចុះ) ។

ឧប្បជនវារៈ ចប់

ធាតុវារៈ

[១៣៥] បុគ្គល ដែលច្បុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុង

អភិធម្មបិដក យមក

រូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្មំ
នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ
កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែល
ច្យុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យ
ប៉ុន្មាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែក
ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែន
ជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្មំ
នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ
កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្មំ
នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ
និងមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន
មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គលដែលច្យុតចាក
កាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុង
ភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេក
សម្មំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ប៉ុន្មានបែកធ្លាយទៅ ។

[១៣៦] បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុង កាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំ នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាល ទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក រូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយ ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា រូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំ នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាល ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិន មែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក រូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មានអនុស័យប្តីនាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
ប្តីនាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងភព មិនមែនកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប្តីនាន ដេក
សម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៣៧] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ
មានអនុស័យប្តីនាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
ប្តីនាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុង
កាមធាតុ មានអនុស័យប្តីនាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន មិនដេកសម្លំ
នៅ អនុស័យប្តីនាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាល
ទៅកើតក្នុងរូបធាតុ មានអនុស័យប្តីនាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន មិន
ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក
អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យប្តីនាន
ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន បែកធ្លាយ
ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
រូបធាតុ មានអនុស័យប្តីនាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន មិនដេកសម្លំ
នៅ អនុស័យប្តីនាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាល
ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប្តីនាន ដេកសម្លំនៅ
អនុស័យប្តីនាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប្តីនាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ដែលច្បួតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិន
 មែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិន
 ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួតចាក
 អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
 មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គលដែលច្បួតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
 ភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំ
 នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៣៨] បុគ្គល ដែលច្បួតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅ
 កើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិន
 ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួតចាកភព
 មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំ
 នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គលដែលច្បួតចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មាន
 អនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គលដែលច្បួតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួតចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំ
នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកភព មិនមែន
ជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន
ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយ
ទៅ ។ បុគ្គលដែលច្បុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុង
ភព មិនមែនជាកាមធាតុ មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេក
សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
បុគ្គលដែលច្បុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
មែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ
អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
ដែលច្បុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
កាមធាតុ មិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៣៩] បុគ្គល ដែលច្បុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅ
កើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិន
ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកភព
មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំ
នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
បុគ្គលដែលច្បុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
 រូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំ
 នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
 ជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន
 ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយ
 ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព
 មិនមែនជាកាមធាតុ មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំ
 នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
 មែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤០] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិន
 ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព
 មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ
 មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ
 កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំ
 នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
 មែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិន
 មែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យ
 ប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែក
 ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន
 ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយ
 ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុង
 ភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេក

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ ចតុត្ថកាគ

សម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន បែកធ្លាយទៅ ។
បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
មែនជាកាមធាតុ មិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប្តីន្ទាន ដេកសម្មំនៅ
អនុស័យប្តីន្ទាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤១] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែន
ជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យប្តីន្ទាន ដេកសម្មំនៅ
អនុស័យប្តីន្ទាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងរូបធាតុ មានអនុស័យប្តីន្ទាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន មិនដេក
សម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិន
មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មាន
អនុស័យប្តីន្ទាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
ប្តីន្ទាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និង
មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យ
ប្តីន្ទាន ដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន បែក
ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា
អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប្តីន្ទាន ដេក
សម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន មិនដេកសម្មំនៅ អនុស័យប្តីន្ទាន បែកធ្លាយទៅ ។
បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំ
 នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យ
 ប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែក
 ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា
 អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
 មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និង
 មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែន
 ជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤២] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែន
 ជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅ
 កើតក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិន
 មែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

អនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និង
 មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យ
 ប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែក
 ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជា
 អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន
 ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយ
 ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
 កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យ
 ប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែក
 ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជា
 អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
 មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ

ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤៣] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែន
 ជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅ
 កើតក្នុងរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិន
 មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មាន
 អនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ
 និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មាន
 អនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និង
 មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យ
 ប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែក
 ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា
 រូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន
 ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយ
 ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

រូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
 មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ
 និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែន
 ជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិន
 មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤៤] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក
 កាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យដែលបែក
 ធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមាន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកកាមធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកកាមធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកកាមធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត
 ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជា
 អរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំ
 នៅ អនុស័យដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាក
 កាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
 ឡើយ ។

[១៤៥] បុគ្គល ដែលច្បុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មាន
អនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ
ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
កាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេក
សម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
មែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥
ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យដែលបែកធ្លាយ
ទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព
មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ
៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែក
ធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេក
សម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នៅ អនុស័យដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក
 រូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
 មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាករូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
 មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

[១៤៦] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
 ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មាន
 អនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
 មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ ឈ្មោះថា ទៅកើតក្នុងរូបធាតុ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គលនោះ កាលទៅកើតក្នុងខាងក្រោម រមែងកើតតែ
 ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែល
 បែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាលទៅ
 កើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេក
 សម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្យុតចាកអរូបធាតុ ឈ្មោះថា ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិន
 មែនជាអរូបធាតុ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គលនោះ កាលទៅកើតក្នុងខាងក្រោម
 រមែងកើតតែក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្មំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក
 អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
 មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព
 មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំ
 នៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

[១៤៧] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅ
 កើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
 ជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
 ជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក
 ភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
 មែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេក
 សម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅ
 កើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
 ជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា
 អរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេក
 សម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

កើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យតែ
 ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
 មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្ងំនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្ងំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

[១៤៨] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេក
 សម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៧ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣
 ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៧ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣
 ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
 កាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេក
 សម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមាន
អនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
ជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧
ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេក
សម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុត
ចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និង
មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ
៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែក
ធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គលដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ
កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមាន
អនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
ជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។

[១៤៩] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាល
ទៅកើតក្នុងកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថភាគ

ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
 ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
 ជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧
 ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេក
 សម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
 ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

[១៥០] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែន
 ជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេក
 សម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិន
 មែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣
 ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅ
 កើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
 ជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
 ជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជា
 រូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្មំ
 នៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុត
 ចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំ
នៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ
អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

[១៥១] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែន
ជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ
ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជា
អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
ជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមាន
អនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមាន
អនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាល
ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែន
ជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ
ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជា
អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧
ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេក
សម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
ច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុង
ភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេក
សម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្ងំ
នៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាក
ភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិន
មែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្ងំនៅ
ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជា
អរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះ
មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។

[១៥២] បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែន
ជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ឈ្មោះថា ទៅ
 កើតក្នុងរូបធាតុ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គលនោះ កាលទៅកើតក្នុងខាងក្រោម
 រមែងកើតតែក្នុងកាមធាតុ អនុស័យ មានតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្មំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព
 មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាល
 ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភពមិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្មំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
 ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា
 រូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យតែ ៧
 ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្មំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្យុតចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ឈ្មោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

ថា ទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មិនមាន
 ឡើយ ។ បុគ្គលនោះ កាលទៅកើតក្នុងខាងក្រោម រមែងទៅកើតតែក្នុង
 កាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្ងំនៅ អនុស័យ ដែល
 បែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកភព មិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែនជាអរូបធាតុ
 និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្ងំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុតចាកភព
 មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើតក្នុងភព មិនមែន
 ជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្ងំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្ងំនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

ធាតុវារៈ ចប់

អនុសយយមកៈទី ៧ ចប់

យមកប្បករណៈលើកដំបូង ចប់

អដ្ឋកថា

យមក បតុត្តកាគ

បរិញ្ញាវារៈ

[១] ក្នុងបរិញ្ញាវារៈ បទថា បរិជានាតិ បានដល់ រមែងដឹងច្បាស់ ដោយបរិញ្ញាទាំង ៣ ។ ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីនេះ មានន័យដូចពោលហើយ ខាងដើមនោះឯង ។ ពិតហើយ សូម្បីវារៈនេះ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់វិសជ្ជនាដោយ អំណាចព្រះអរិយបុគ្គលដែលតាំងនៅក្នុងមគ្គប៉ុណ្ណោះ ដូចគ្នានឹងបដហនវារៈ ។

អដ្ឋកថាបរិញ្ញាវារៈ ចប់

បហ៌នវារៈ

[៦៧] ព្រះអង្គទ្រង់ផ្ដើមទេសនាក្នុងបហ៌នវារៈ ដោយអំណាចនៃ ព្រះអរិយបុគ្គលដែលតាំងនៅក្នុងផល ព្រោះថា អនុស័យទាំង ២ នេះ ដែលព្រះអនាគាមីលះបានហើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបឆ្លើយទទួលថា អាមន្តា ដូច្នោះ ។

ក្នុងឱកាសវារៈ ព្រោះពាក្យសួរថា យត្ថ កាមរាគានុសយោ បហ៌នោ តត្ថ បដិយានុសយោ បហ៌នោ បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស័យក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ដូច្នោះ ទើបលោកពោលថា ន វត្តព្រា
បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថាមិន
លះបង់ផងទេ ដូច្នោះ ។

សួរថា លោកពោលពាក្យនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះភាព
ដែលក្នុងនោះជាទីកើតឡើង ដែលមិនទូទៅ ។

ពិតហើយ ទីជាទីកើតឡើងនៃកាមរាគានុស័យក៏ម្យ៉ាង របស់បដិ-
ឃានុស័យក៏ម្យ៉ាង គឺអនុស័យរបស់មគ្គបុគ្គលដែលមិនចម្រើនហើយ រមែង
កើតឡើងក្នុងក្នុងក្នុង កាលលោកចម្រើនមគ្គឲ្យកើតឡើងហើយ អនុស័យ
នោះ ក៏ឈ្មោះថា លះបានហើយក្នុងទីនោះឯង ។ បណ្តាអនុស័យទាំង ២
នោះ បដិឃានុស័យ រមែងមិនកើតឡើងក្នុងទីជាទីកើតឡើង នៃកាមរាគា-
នុស័យនោះឯង សូម្បីកាមរាគានុស័យ ក៏មិនកើតឡើងក្នុងទីដែលជាទីតាំង
នៃបដិឃានុស័យ ព្រោះហេតុនោះ ទើបមិនគួរពោលថា អនុស័យនោះ
លោកលះបានហើយ ឬលះមិនទាន់បានក្នុងទីនោះ ព្រោះថា កាមរាគានុស័យ
នោះ លោកលះបានហើយ ក្នុងទីជាទីកើតរបស់ខ្លួន ទើបមិនគួរពោលថា
អនុស័យនោះ លោកលះបានហើយក្នុងទីនោះ ព្រោះភាពដែលលោកមិន
ទាន់លះបាន ។ ទីណា ជាទីកើតឡើងនៃកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោលថា
លោកមិនទាន់លះបានហើយក្នុងទីនោះ ព្រោះភាពដែលកាមរាគានុស័យនោះ
មិនបាននៅក្នុងទីនោះ ។

ក្នុងពាក្យនេះថា យត្ថ កាមរាគានុសយោ បហីនោ តត្ថ មាណ-
 នុសយោ បហីនោ នេះ ព្រះមានព្រះភាគ សំដៅយកទីជាទីសាធារណៈ
 ទើបត្រាស់ថា អាមន្តា ព្រោះថា កាមរាគានុស័យ រមែងដេកត្រាំក្នុងវេទនា
 ២ ក្នុងកាមធាតុ មាណុស័យ រមែងដេកត្រាំក្នុងវេទនាទាំង ២ នោះផង
 ក្នុងរូបធាតុ និងអរូបធាតុទាំងឡាយផងនោះឯង តែមាណុស័យនោះ រៀរ
 ទីជាទីសាធារណៈ ក្នុងទីជាទីសាធារណៈ ឈ្មោះថា លោកលះបានហើយ
 មួយអង្វើដោយកាមរាគានុស័យ ព្រោះហេតុនោះ ទើបទទួលថា អាមន្តា
 ដូច្នោះ ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបភាពជាអ្នកលះបានហើយ និងពាក្យដែលមិនគប្បី
 ពោល ក្នុងឱកាសវារៈទាំងពួង ដោយន័យនេះ ។

បទថា នត្ថិ ក្នុងអាគតដ្ឋានទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យដូច
 ពាក្យដែលពោលហើយខាងដើមនោះឯង ។ បុគ្គលោកាសវារៈ មានគតិដូច
 ឱកាសវារៈនោះឯង ។ ក្នុងបដិលោមន័យ បទថា យស្ស កាមរាគា-
 នុសយោ អប្បហីនោ នេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់សួរដោយអំណាចនៃ
 ភាពជាបុថុជ្ជន ព្រះសោតាបន្ន និងព្រះសកទាគាមី ។ ពិតហើយ អនុស័យ
 ទាំង ២ នេះ បុគ្គល ៦ ពួក តាំងអំពីបុថុជ្ជន រហូតដល់ព្រះអរិយបុគ្គល
 ដែលតាំងនៅក្នុងអនាគាមិមគ្គ មិនទាន់លះបានក៏ពិត ទោះជាយ៉ាងនោះ ក្នុង
 ទីនេះ ទ្រង់បំណងយកព្រះអរិយបុគ្គលដែលតាំងនៅក្នុងមគ្គ ព្រោះព្រះបាលី
 ថា តិណ្ណំ បុគ្គលានំ ទិណ្ណំ បុគ្គលានំ ខាងមុខជាដើម ព្រោះហេតុនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

៤៣៧

ទើបត្រាស់ថា អាមន្តា ដោយសំដៅយកបុប្ផជួន ព្រះសោតាបន្ន និងព្រះ
សកទាគាមីប៉ុណ្ណោះ ។

បទថា ទ្វិន្នំ បុគ្គលានំ បានដល់ ព្រះសោតាបន្ន និងព្រះសកទាគាមី ។
គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យ ក្នុងបុគ្គលវារៈដោយន័យនេះឯង ។ ឱកាសវារៈ
និងបុគ្គលោកាសវារៈ គប្បីជ្រាបដោយន័យដែលពោលហើយខាងដើម
នោះឯង ។^{១៣៣}

អង្គកថាបរិយាយវារៈ ចប់

ឧប្បជួនវារៈ

[១៣៣] ក្នុងឧប្បជួនវារៈ ដូចគ្នានឹងអនុសយវារៈនោះឯង ។^{១៣៣}

អង្គកថាឧប្បជួនវារៈ ចប់

ធាតុវារៈ

ធាតុបុច្ឆារៈ

[១៣៥] បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបអត្តក្នុងបុច្ឆារៈ នៃធាតុវារៈជាដំបូងថា កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ បានដល់ អនុស័យប្បុន្តាន មិនទៅតាមសន្តាន ហើយអាស្រ័យនៅ ។

បទថា កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ បានដល់ អនុស័យប្បុន្តាន មិនទៅតាមសន្តាន ហើយអាស្រ័យនៅ ។

បទថា កតិ អនុសយា ភក្កា សេចក្តីថា បណ្ឌិតគប្បីចែកយ៉ាង នេះថា អនុស័យប្បុន្តាន រមែងដេកត្រាំ អនុស័យប្បុន្តាន មិនដេកត្រាំ ដូច្នោះ ។ ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីនេះ ពាក្យណា ដែលគួរពោល ពាក្យនោះ លោកក៏ ពោលហើយ ក្នុងទីជាទីកំណត់ព្រះបាលីខាងដើមនោះឯង ។

ធាតុវិសដ្ឋនារៈ

[១៤៤] ក្នុងនិទ្ទេសវារៈ លោកពោលដោយអំណាចនៃបុគ្គជនថា កស្ស័និ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្ងំនៅ ដូច្នោះ ។

បទថា កស្ស័និ បញ្ច ខ្លះមានអនុស័យ ៥ នេះ លោកពោលដោយ អំណាចនៃព្រះសោតាបន្ន និងព្រះសកទាគាមី ។ ពិតហើយ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិកិច្ឆានុស័យ ដែលលោកទាំងនោះលះបានហើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបអនុស័យ ៥ ប៉ុណ្ណោះ ដេកត្រាំ ដូច្នោះ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងសេចក្តីនេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់កាន់
យកអត្ត ក្នុងបទថា ឧប្បវដ្ឋន្តិ នៃបទថា អនុសេន្តិ ក្នុងអនុសយវារៈ យ៉ាង
ណា ក្នុងធាតុវារៈនេះ មិនគប្បីកាន់យកយ៉ាងនោះ ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះអនុស័យនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងខណៈនោះ ។

ពិតហើយ កាលបុគ្គលកំពុងកើតឡើងក្នុងកាមធាតុ វិបាកចិត្ត និងរូប
ដែលមានកម្មជាសម្បជាននោះឯង រមែងកើតអំពីអកុសលចិត្ត រមែងមិន
មាន (ក្នុងខណៈនោះ) ។ អនុស័យទាំងឡាយ រមែងកើតឡើងក្នុងខណៈ
នៃអកុសលចិត្ត រមែងមិនកើតឡើងក្នុងខណៈនៃវិបាកចិត្ត ព្រោះហេតុនោះ
ព្រោះការមិនកើតក្នុងខណៈនោះ ទើបមិនគួរកាន់យកអត្តយ៉ាងនោះ ។

សួរថា គប្បីកាន់យកដូចម្តេច ឆ្លើយថា រមែងរកបានដោយប្រការ
ណា ក៏គប្បីកាន់យកដោយប្រការនោះ ។

សួរថា រកបានដូចម្តេច ឆ្លើយថា រកបាន ព្រោះអត្តថា ជាកិលេស
ដែលមិនទាន់លះបាន ។ ដូចបុគ្គលដល់ព្រមដោយកុសលចិត្ត និងអព្យាកត-
ចិត្ត ព្រោះភាពដែលរាគៈ ទោសៈ និងមោហៈដែលខ្លួនមិនទាន់លះបាន ក៏
លោកហៅថា បុគ្គលមានរាគៈ ទោសៈ និងមោហៈ យ៉ាងណា សេចក្តីនេះ
ក៏យ៉ាងនោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អនុស័យនោះៗ រមែងដេកត្រាំដល់
បុគ្គលនោះៗ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ព្រោះភាពដែលអនុស័យដែលមគ្គការវនា
មិនទាន់បានលះ ដូច្នោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគ មិនបានត្រាស់ថា អនុស័យ

ទាំងនោះ រមែងដេកត្រាំតែម្យ៉ាង តែគប្បីជ្រាបថា អនុស័យទាំងនោះ ឈ្មោះ ថា ដេកត្រាំ ព្រោះភាពជាសការវៈដែលមិនទាន់លះបាននោះឯង ដូច្នោះ ។

បទថា អនុសយា ភន្តា នត្តិ អធិប្បាយថា ឈ្មោះថា អនុស័យ ដែលបណ្ឌិតគប្បីចែកយ៉ាងនេះថា អនុស័យណា ដេកត្រាំដល់បុគ្គលណា អនុស័យនោះប៉ុណ្ណោះ រមែងដេកត្រាំ អនុស័យណា មិនបានដេកត្រាំ អនុស័យនោះប៉ុណ្ណោះ ក៏រមែងមិនដេកត្រាំ អនុស័យនេះ រមែងដេកត្រាំ នឹងមិនដេកត្រាំ អនុស័យនេះ ដេកត្រាំគប្បីមាន មិនដេកត្រាំគប្បីមាន ដូច្នោះ រមែងមិនមាន ។

បទថា រូបធាតុំ ឧបបន្តន្តស្ស កស្សនិ តយោ នេះ ត្រាស់ដោយ អំណាចនៃព្រះអនាគាមី ។ ពិតហើយ កាមរាគៈ បដិយៈ ទិដ្ឋិ និងវិចិកិច្ចា- នុស័យទាំង ៤ ព្រះអនាគាមីលះបានហើយ ដោយមិនសេសសល់ អនុស័យ ៣ ក្រៅអំពីនេះ លោកមិនទាន់លះបាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមាន ព្រះភាគត្រាស់ថា កស្សនិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្ងំនៅ ដូច្នោះ ។

បទថា ន កាមធាតុំ អធិប្បាយថា កើតឡើងក្នុងធាតុទាំង ២ ដ៏សេស ព្រោះភាពដែលលោកបដិសេធកាមធាតុ ។

បទថា សត្តេវ នេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់កំណត់ហើយ ត្រាស់ថា ឈ្មោះថា ការកើតឡើងក្នុងកាមធាតុរបស់ព្រះអរិយសាវ័ក ដែលចុតិចាក រូបធាតុ មិនមាន មានតែបុប្ផជួនប៉ុណ្ណោះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបត្រាស់ថា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ចតុត្ថកាគ

សត្រូវ ដូច្នោះ ។ កាលបុគ្គលបូតិចាកអរូបធាតុហើយ កើតឡើងក្នុង កាមធាតុ ក្នុងបទថា សត្រូវ នេះ ក៏ន័យនេះឯង ។

សួរថា ក្នុងបទថា រូបធាតុយា ឧបបត្តិ នត្តិ ដូច្នោះ ការកើតឡើង ក្នុងរូបធាតុ មិនមាន ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះការមិនមានរូបា- វចរជ្ឈាន ដែលជាធម៌ឲ្យសម្រេចក្នុងការកើតឡើងនោះ ។

ពិតហើយ បុគ្គលនោះ កើតឡើងក្នុងធាតុនោះ ព្រោះឈានកន្លង រូបសញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ព្រោះហេតុនោះ ទើបរូបាវចរជ្ឈាន របស់ លោកមិនមានក្នុងទីនោះ ព្រោះការមិនមានរូបាវចរជ្ឈាននោះ បណ្ឌិតគប្បី ជ្រាបថា ការកើតឡើងក្នុងរូបធាតុ មិនមាន ដូច្នោះ ។

បទថា អរូបធាតុយា ចុតស្សុ ន កាមធាតុ នេះ ទ្រង់បំណងយក អរូបធាតុប៉ុណ្ណោះ ។ គប្បីជ្រាបអត្តក្នុងវិសជ្ជនាទាំងពួង ដោយន័យនេះ

ដូច្នោះឯង ។^{១២៣}

ធាតុវារកថា ចប់

អង្គកថាអនុសយយមកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក ~ ៩៧

យមក បញ្ចមភាគ

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ

ចិត្តយមកៈទី ៨

បុគ្គលវារុទ្ធស

[១] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង តែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើង តែងរលត់ ។

[២] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើត

ឡើង ។

[៣] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ ថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់ បុគ្គលនោះ រមែងរលត់ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិន កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនរលត់ ។

[៤] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើង ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែង មិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើត ឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹង កើតឡើងឬ ក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែង កើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹង មិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គល នោះ រមែងមិនកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្ត របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើត ឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើង

ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់
កើតឡើងហើយ ។

[៥] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
ថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
នោះ រមែងរលត់ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គល
នោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់
ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែង
រលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងរលត់ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែង
មិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គល
ណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គល
ណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ទៅ ឬក៏
ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយ ។ ចិត្ត
របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹង
មិនរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិន
ធ្លាប់រលត់ហើយ ។

[៦] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្ត
របស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ចិត្ត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
 មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏
 ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង ។ ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹង
 មិនរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែង
 មិនកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គល
 ណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[៧] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងរលត់ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែង
 រលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើង ។

[៨] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ កំពុងកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលមិនកើតឡើង

កើតឡើងហើយ ។

[១១] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ដែលកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[១២] ចិត្តកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្តកំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្តមិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។

[១៣] ចិត្តរលត់ហើយ (ក៏មាន) កំពុងរលត់ (ក៏មាន) ចិត្តកំពុងរលត់ (ក៏មាន) រលត់ហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្តមិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) មិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៤] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កាលនឹងរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលនឹងរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលមិនទាន់កើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កាលមិនទាន់រលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលមិនទាន់រលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កាលមិនទាន់កើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ។

ធម្មវារុទ្ទេស

[១៥] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង មិនរលត់ ចិត្តនោះ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណានឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តណា រមែងកើតឡើង តែងរលត់ ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើង រមែងរលត់ ។

[១៦] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ឬក៏ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្ត
ណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្ត
ណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។

[១៧] ចិត្តណារលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្ត
ណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ រមែងរលត់ ។ ចិត្តណា រមែងមិនរលត់
ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា ដែលមិនកើតឡើង
ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ។

[១៨] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ឬក៏ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ រមែងកើតឡើង ។ ចិត្ត
ណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏
ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។
ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា នឹង
កើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា រមែងមិនកើត
ឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង
ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។ ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ
ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្ត
នោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ
ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[១៩] ចិត្តណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងរលត់ ។ ចិត្តណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងរលត់ ។ ចិត្តណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់រលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ។

[២០] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។ ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។ ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។
ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្ត
ណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[២១] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនរលត់ ឬក៏
ចិត្តណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា
រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា រមែង
រលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។

[២២] ចិត្តណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើង
ហើយ ឬក៏ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កំពុងកើតឡើង ។
ចិត្តណា កាលមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏
ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កាលមិនកើតឡើង ។

[២៣] ចិត្តណា កំពុងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬ
ក៏ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កំពុងរលត់ ។ ចិត្តណា
កាលមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា មិន
កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កាលមិនរលត់ ។

[២៤] ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ឬក៏ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើង
ហើយ ។ ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងកើតឡើង ឬក៏
ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា មិន

កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា
មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ។ ចិត្ត
ណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្ត
ណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ។

[២៥] ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើង
ហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្ត
នោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើត
ឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា នឹងមិន
កើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ
មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[២៦] ចិត្តកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន)
ចិត្តកំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្តមិន
កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិន
កើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។

[២៧] ចិត្តរលត់ហើយ (ក៏មាន) កំពុងរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត
កំពុងរលត់ (ក៏មាន) រលត់ហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្តមិនរលត់ហើយ (ក៏
មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) មិន
រលត់ហើយ (ក៏មាន) ។

[២៨] ចិត្តណា កំពុងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កំពុងរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ចិត្តណា កំពុងរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កំពុងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ។ ចិត្តណា កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ចិត្តណា កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ។

បុគ្គលធម្មវារុទ្ទេស

[២៩] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង រមែងរលត់ ។

[៣០] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។

[៣១] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងរលត់ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ។

[៣២] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
 រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើង
 ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ។

[៣៣] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់
 ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងរលត់ ។ ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់
 រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែង
 រលត់ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ។ ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់
 ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់
 រលត់ហើយ ។

[៣៤] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់
 រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្ត
 ណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់
 ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

ថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គល
 ណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើត
 ឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា នឹងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[៣៥] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនរលត់ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែង
 មិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងកើតឡើង ។ ចិត្ត
 ណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា រមែងរលត់ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា រមែងមិនកើតឡើង ។

[៣៦] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើត
 ឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំពុងកើតឡើង ។ ចិត្ត
 ណា របស់បុគ្គលណា កាលមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ

ថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កាលមិនកើតឡើង ។

[៣៧] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កំពុងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំពុងរលត់ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាលមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កាលមិនរលត់ ។

[៣៨] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ

ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ។

[៣៧] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ របស់ បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្ត នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិន ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើង ហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ចិត្ត ណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ ថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់ កើតឡើងហើយ ។

[៤០] ចិត្តកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្តកំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្តមិន កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិន កើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។

[៤១] ចិត្តរលត់ហើយ (ក៏មាន) កំពុងរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត កំពុងរលត់ (ក៏មាន) រលត់ហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្តមិនរលត់ហើយ (ក៏ មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) មិន រលត់ហើយ (ក៏មាន) ។

[៤២] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាលកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវ
 ខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 កាលរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ
 ឬក៏ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាលរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង
 ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ កាលកើតឡើង
 ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ។ ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះ
 ថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ កាលមិនរលត់ ជា
 ចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា
 មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្ត
 កន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ។

មិស្សក្សវារុទ្ទេស

[៤៣] ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្ត
 ប្រាសចាករាគៈ របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តប្រកបដោយទោសៈ
 របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តប្រាសចាកទោសៈ របស់បុគ្គលណា
 រមែងកើតឡើង ចិត្តប្រកបដោយមោហៈ របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង
 ចិត្តប្រាសចាកមោហៈ របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរញ្ញារបស់
 បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរាយមាយ របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

ចិត្តជាមហគ្គតៈ (រូបាវចរ និងអរូបាវចរ) របស់បុគ្គលណា រមែងកើត
ឡើង ចិត្តជាអមហគ្គតៈ (លោកិយ និងលោកុត្តរ) របស់បុគ្គលណា រមែង
កើតឡើង ចិត្តជាសឧត្តរៈ (លោកិយ) របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង
ចិត្តជាអនត្តរៈ (លោកុត្តរ) របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តដែល
តម្កល់មាំ របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តដែលមិនបានតម្កល់មាំ របស់
បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរូចស្រឡះ (ចាកអាសវក្កិលេស) របស់
បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តមិនរូចស្រឡះ របស់បុគ្គលណា រមែងកើត
ឡើង ចិត្តជាកុសល របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តជាអកុសល
របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តជាអព្យាក្រឹត របស់បុគ្គលណា រមែង
កើតឡើង ចិត្តប្រកបដោយសុខវេទនា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង
(ធម៌ទាំងនេះ បណ្ឌិតគប្បីរើឡើងដរាបដល់សរណៈ និងអរណៈដោយឧបាយ
នេះ) ចិត្តជាអរណៈ (មិនសៅហ្មង) របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង
រមែងមិនរលត់ ចិត្តជាអរណៈរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង
ឬក៏ចិត្តជាអរណៈ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តជា
អរណៈ របស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ។

ឧទេសវារៈ ចប់

បុគ្គលវារិនិទ្ទេស

[៤៤] សួរ. ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ឆ្លើយ. ចិត្តរបស់ ពួកជននោះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ (ខណៈជាទីកើត) នៃបច្ច័មចិត្ត ឯចិត្តរបស់ពួកជននោះ ក្រៅនេះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ នឹងរលត់ផង នឹងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹង មិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់មែនឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង រមែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គល នោះ នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់ បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើត ឡើង រមែងរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។

[៤៥] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើត ឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងក្ល័ក្ខណៈ (ខណៈជាទីបែកធ្លាយ) នៃចិត្ត តែចិត្ត របស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើង ហើយផង រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គល ណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើងក្នុងក្ល័ក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្ត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

របស់ពួកជននោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួក
ជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ រមែងមិនកើត
ឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិន
កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៤៦] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
ថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើតឡើង
ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនរលត់
ទេ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយផង រមែងរលត់ផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
នៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
ថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនរលត់ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ
ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួក
អសញ្ញាសត្វ រមែងមិនរលត់ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិន
រលត់ទេឬ ។ អើ ។

[៤៧] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ (ខណៈជាទីកើតឡើង) នៃបច្ច័មចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ក្រៅនេះ រមែងកើតឡើងផង នឹងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ ឈ្មោះថា នឹងកើតឡើង ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើងផង រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ រមែងមិនកើតឡើង ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើងផង នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្ត ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រមែងមិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើងក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង នឹងកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[៤៨] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ តែងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ តែងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ធ្លាប់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រលត់ហើយផង តែងរលត់ផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
 រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយទេ ។ ធ្លាប់រលត់
 ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ រមែងមិនរលត់ទេ ។ មិនមានទេ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែង
 រលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងរលត់
 ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃបច្ច័មចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ក៏មិនមែន ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ រមែងរលត់ផង នឹងរលត់ផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃ
 ចិត្ត ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែង
 រលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែង
 រលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ផង រមែងរលត់ផង ក្នុង
 ក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ នឹងរលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹង
 មិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនរលត់ទេ ។ រមែងរលត់ ។ ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃបច្ច័មចិត្ត តែចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់
 រលត់ហើយផង នឹងរលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិន
ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ ធ្លាប់រលត់ហើយ ។

[៤៩] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់
ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺ
លោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងកង្ខណៈ
នៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជន
នោះ ធ្លាប់រលត់ហើយផង រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។
ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់
ហើយឬ ។ ធ្លាប់រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមាន ។ ចិត្ត
របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើត
ឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួក
អសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែង
កើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ផង រមែងកើតឡើង
ផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្ត
របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ រមែងមិនកើតឡើង ក្នុងកង្កក្កណៈនៃ
 ចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 រមែងមិនកើតឡើងផង នឹងមិនរលត់ផង ក្នុងកង្កក្កណៈនៃបច្ច័មចិត្ត ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ នឹងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្កណៈ
 នៃបច្ច័មចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង នឹងរលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។
 អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 នឹងមិនរលត់ទេឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 រលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ។

[៥០] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 មិនរលត់ទេឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោក
 ដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ រមែងមិនរលត់ទេ តែចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ រមែងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិន
 រលត់ផង រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទ្កក្កណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ តែងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ រមែងមិនកើតឡើង
 ទៀតទេ តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងរលត់ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ រមែងមិនកើតឡើងផង រមែងរលត់ផង ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។

[៥១] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
 កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំពុងកើតឡើងឬ ។ ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ កំពុងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយផង
 កំពុងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ តែចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាល
 មិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ កាលមិនកើតឡើង ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួក
 ជននោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោក
 ដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាលមិនកើតឡើងផង មិនកើត
 ឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៥២] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ

ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើត
 ឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំពុងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួក
 ជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 កំពុងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយផង កំពុង
 រលត់ផង ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលមិនរលត់ ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កាលមិន
 រលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ កាលមិនរលត់ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កាលមិនរលត់
 ឬទេ ។ អើ ។

[៥៣] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ ដែលព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង កើត
 ឡើងហើយផង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ដែលព្រមព្រៀងដោយបច្ច័ម-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ចិត្ត កើតឡើងហើយ តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ដែលព្រមព្រៀងដោយចិត្ត កើតឡើងហើយផង
 នឹងកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺ
 លោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងកើតឡើង តែចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយចិត្ត នឹងកើតឡើងផង កើតឡើងហើយផង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 ណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥៤] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង តែចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើត

ឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
តែចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[៥៥] ចិត្តកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន)
ឬ ។ ចិត្តកើតឡើងហើយ ក្នុងក្លិនក្លាណៈ ឈ្មោះថា កំពុងកើតឡើង ក៏មិន
មែន គឺកើតឡើងហើយផង កំពុងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈ ។ ចិត្ត
កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ឬ ។ អើ ។ ចិត្តមិន
កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ឬ ។ អើ ។ ចិត្ត
កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ឬ ។ ចិត្ត
កាលមិនកើតឡើង ក្នុងក្លិនក្លាណៈ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន
ចិត្តជាអតីត និងអនាគត ឈ្មោះថា កាលមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើង
ហើយផង ។

[៥៦] ចិត្តរលត់ហើយ (ក៏មាន) កាលរលត់ (ក៏មាន) ឬ ។
មិនមែនទេ ។ ចិត្តកាលរលត់ (ក៏មាន) រលត់ហើយ (ក៏មាន) ឬ ។ មិន
មែនទេ ។ ចិត្តមិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ឬ ។
ចិត្តមិនរលត់ហើយ ក្នុងក្លិនក្លាណៈ តែឈ្មោះថា កាលមិនរលត់ក៏មិនមែន គឺ
ចិត្តជាអនាគត មិនរលត់ផង កាលមិនរលត់ផង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈ ។ ចិត្ត
កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) មិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) ឬ ។ ចិត្តជាអតីត
កាលមិនរលត់ទេ តែឈ្មោះថា មិនរលត់ហើយ ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្ត

ជាអនាគត កាលមិនរលត់ផង មិនរលត់ហើយផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ។

[៥៧] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កាលរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចិត្តក្នុង ក្លិនក្ខណៈ ជាចិត្តកន្លងនូវឧប្បាទក្ខណៈ មិនកន្លងនូវក្លិនក្ខណៈទេ ចិត្តកន្លង ហើយ ជាចិត្តកន្លងនូវឧប្បាទក្ខណៈផង កន្លងនូវក្លិនក្ខណៈផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កំពុងរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មាន កាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កំពុងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈ ទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចិត្តកន្លងហើយ ។ ចិត្តរបស់ បុគ្គលណា កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មាន កាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈ ទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចិត្តក៏ជាអនាគត ក្នុងឧប្បា- ទក្ខណៈ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវ ខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កាល មិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ឬ ។ ចិត្តក្នុងក្លិនក្ខណៈ ជាចិត្តមិនកន្លងនូវក្លិនក្ខណៈទេ ទាំងមិនកន្លងនូវ ឧប្បាទក្ខណៈ ក៏មិនមែន គឺចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនកន្លងនូវ ក្លិនក្ខណៈផង មិនកន្លងនូវឧប្បាទក្ខណៈផង ។

ធម្មវារនិទ្ទេស

[៥៨] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ នឹងរលត់
 នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើត
 ឡើង ចិត្តនោះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ទេឬ ។ អើ ។ ចិត្តណា
 រមែងមិនកើតឡើង រមែងរលត់ ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើងឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ
 រមែងមិនកើតឡើង រមែងរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។

[៥៩] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ
 ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ រមែងកើតឡើង
 ឬ ។ ចិត្តកើតឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ តែចិត្តនោះ រមែងកើតឡើង ក៏មិន
 មែន ចិត្តកើតឡើងហើយផង រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ។ ចិត្ត
 ណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត រមែងមិន
 កើតឡើង ក្នុងកង្កក្ខណៈ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្ត
 ជាអតីត និងអនាគត រមែងមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៦០] ចិត្តណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ រមែងរលត់ឬ ។ ចិត្ត
 កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ តែចិត្តនោះ រមែងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 កើតឡើងហើយផង រមែងរលត់ផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ ។ ចិត្តណា រមែងមិន
 រលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត រមែងមិនរលត់ ក្នុង

ឧប្បាទក្ខណៈ (តែចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ ក៏មិនមែន) ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តជាអនាគត និងអនាគត រមែងមិនរលត់ ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ទេ ។ អើ ។

[៦១] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើង ហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្ត នោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្ត នោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តដែលកន្លងហើយ រមែងមិនកើតឡើង ទេ តែចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តជាអនាគត ក្នុងក្លងក្ខណៈ រមែងមិនកើតឡើងផង មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាង ទៀត ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ទាំងចិត្តនោះ រមែងមិនកើត ឡើង ក៏មិនមែន គឺចិត្តជាអនាគត ក្នុងក្លងក្ខណៈ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ផង រមែងមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ នឹងកើត ឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ រមែង កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ នឹងមិន កើតឡើងទេ ។ ចិត្តជាអនាគត រមែងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ នឹងមិន កើតឡើង ក៏មិនមែន គឺចិត្តដែលកន្លងហើយ ក្នុងក្លងក្ខណៈ រមែងមិនកើត ឡើងផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង

ចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 តែចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន គឺចិត្តដែលកន្លងហើយ ក្នុងក្ល័ក្ខណៈ
 នឹងមិនកើតឡើងផង រមែងមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ចិត្តនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងកើតឡើង
 ចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ចិត្តជាអនាគត មិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ តែចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តជាបច្ចុប្បន្ន មិន
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹង
 មិនកើតឡើង ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេឬ ។ ចិត្តជាអតីត នឹង
 មិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តជា
 បច្ចុប្បន្ន នឹងមិនកើតឡើងផង មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។

[៦២] ចិត្តណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ រមែងរលត់ឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។
 ចិត្តជាអតីត រមែងមិនរលត់ តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 ជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ រមែងមិនរលត់ផង មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ទេឬ ។
 ចិត្តក្នុងក្ល័ក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ តែចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ ក៏មិន
 មែន ចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង រមែងមិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

រលត់ផង ។ ចិត្តណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ នឹងរលត់ឬ ។ មិនមែនទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ រមែងរលត់ឬ ។ មិនមែនទេ ។
 ចិត្តណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តជាអនាគត ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ រមែងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 ជាអតីត រមែងមិនរលត់ផង នឹងមិនរលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹង
 មិនរលត់ ចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តក្នុងក្លិនក្ខណៈ នឹងមិនរលត់
 តែចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តជាអតីត នឹងមិនរលត់ផង រមែង
 មិនរលត់ផង ។ ចិត្តណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ នឹងរលត់ឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ទេឬ ។
 ចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ តែចិត្តនោះ នឹងមិន
 រលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងក្លិនក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង នឹងមិនរលត់
 ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយទេ
 ឬ ។ ចិត្តជាអតីត នឹងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ក៏មិន
 មែន ចិត្តក្នុងក្លិនក្ខណៈ នឹងមិនរលត់ផង មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង ។

[៦៣] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ រមែងកើតឡើង
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់រលត់
 ហើយឬ ។ ចិត្តជាអតីត រមែងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់រលត់

ហើយក៏មិនមែន ចំណែកចិត្តជាអនាគត ក្នុងក្នុងក្ខណៈ រមែងមិនកើតឡើង
 ផង មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ
 ចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់
 ហើយ តែចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត
 ក្នុងក្នុងក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង រមែងមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា
 រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹង
 រលត់ ចិត្តនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាអនាគត នឹងរលត់ តែចិត្តនោះ
 រមែងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នឹងរលត់ផង រមែងកើត
 ឡើងផង ។ ចិត្តណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ទេ ។ ចិត្ត
 ជាអនាគត រមែងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន
 ចំណែកខាងចិត្តជាអតីត ក្នុងក្នុងក្ខណៈ រមែងមិនកើតឡើងផង នឹងមិនរលត់
 ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។
 អើ ។ ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ទេ
 ឬ ។ ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 តែចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងក្នុងក្ខណៈ មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយផង នឹងមិនរលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេ ។ ចិត្តជាអតីត នឹងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ

មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងកង្កក្ខណៈ នឹងមិនរលត់ផង មិន
ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។

[៦៤] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ទេឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជា
អតីត និងអនាគត រមែងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ កើតឡើងក៏មិនមែន ចិត្ត
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ រមែងមិនរលត់ផង រមែងកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា រមែង
មិនកើតឡើង ចិត្តនោះ រមែងរលត់ឬ ។ ចិត្តជាអតីត និងអនាគត រមែងមិន
កើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ រមែងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងកង្កក្ខណៈ រមែង
មិនកើតឡើងផង រមែងរលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀតចិត្តណា រមែងរលត់ ចិត្ត
នោះ រមែងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៦៥] ចិត្តណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយ
ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា
កំពុងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តក្នុងកង្កក្ខណៈ កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ ឈ្មោះ
ថា កំពុងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ កើតឡើងហើយផង
កំពុងកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា កាលមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិន
កើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តក្នុងកង្កក្ខណៈ កាលមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ
ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តជាអតីត និងអនាគត កាល
មិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិនកើត
ឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កាលមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៦៦] ចិត្តណា កំពុងរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កំពុងរលត់
 ឬ ។ ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ កាលរលត់ ក៏មិន
 មែន ចិត្តក្នុងក្លិនក្ខណៈ កើតឡើងហើយផង កំពុងរលត់ផង ។ ចិត្តណា
 កាលមិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ កាលមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 ជាអតីត និងអនាគត កាលមិនរលត់ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កាលមិនរលត់
 ឬ ។ អើ ។

[៦៧] ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា
 កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹង
 កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ
 ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ
 ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តជាអតីត មិនកើតឡើង
 ហើយ តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តជាអនាគត មិន
 កើតឡើងហើយផង មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិន
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តជា
 បច្ចុប្បន្ន មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយក៏មិនមែន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ចិត្តជាអនាគត មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ចិត្ត
 ណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ចិត្តជាអនាគត
 មិនកើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តជាអតីត
 មិនកើតឡើងហើយផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹង
 មិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តជាបច្ចុប្បន្ន
 នឹងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តជា
 អតីត នឹងមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។

[៦៨] ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ ឈ្មោះថា កើត
 ឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា នឹងកើតឡើង តែចិត្តនោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 នោះ ឈ្មោះថា ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើងទេ តែ
 ចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា មិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៦៩] ចិត្តកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន)
 ឬ ។ ចិត្តក្នុងក្នុងក្ខណៈ កើតឡើងហើយ តែឈ្មោះថា កំពុងកើតឡើង ក៏
 មិនមែន គឺចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ កើតឡើងហើយផង កំពុងកើតឡើងផង ។
 ចិត្តកំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចិត្តមិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ឬ ។ អើ ។
 ចិត្ត កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ឬ ។
 ចិត្តក្នុងក្លឹក្លណៈ កាលមិនកើតឡើង ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិន
 មែន ចិត្តជាអតីត និងអនាគត កាលមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយ
 ផង ។

[៧០] ចិត្តរលត់ហើយ (ក៏មាន) កំពុងរលត់ (ក៏មាន) ឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្តកំពុងរលត់ (ក៏មាន) រលត់ហើយ (ក៏មាន) ឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ ចិត្តមិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ឬ ។
 ចិត្តក្នុងក្លឹក្លណៈ មិនរលត់ហើយ តែចិត្តនោះ កាលមិនរលត់ ក៏មិនមែន
 ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្លណៈ មិនរលត់ហើយផង កាលមិន
 រលត់ផង ។ ចិត្ត កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) មិនរលត់ហើយ (ក៏មាន)
 ឬ ។ ចិត្តជាអតីត កាលមិនរលត់ តែចិត្តនោះ មិនរលត់ហើយ ក៏មិនមែន
 ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្លណៈ កាលមិនរលត់ផង មិនរលត់
 ហើយផង ។

[៧១] ចិត្តណា កាលកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះ
 ថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលនឹងរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈ
 ទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចិត្តក្នុងក្លឹក្លណៈ កន្លងនូវ
 ឧប្បាទក្លណៈ មិនកន្លងនូវក្លឹក្លណៈទេ ចិត្តជាអតីត ទើបជាចិត្តកន្លងនូវ
 ឧប្បាទក្លណៈផង កន្លងនូវក្លឹក្លណៈផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កាលរលត់

ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាល
នឹងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ
ឬ ។ ចិត្តកន្លងហើយ ។ ចិត្តណា កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈ
ទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលមិនរលត់ ជាចិត្ត
កន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចំណែកខាង
ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនទាន់មកដល់ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កាលមិន
រលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ចិត្ត
នោះ កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា មានកាល
កន្លងហើយឬ ។ ចិត្តក្នុងក្ល័ក្ខណៈ មិនកន្លងនូវក្ល័ក្ខណៈទេ តែមិនកន្លងនូវ
ឧប្បាទក្ខណៈ ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
ទើបជាចិត្តមិនកន្លងនូវក្ល័ក្ខណៈផង មិនកន្លងនូវឧប្បាទក្ខណៈផង ។

បុគ្គលធម្មវារនិទ្ទេស

[៧២] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់
ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ឬ ។ អើ ។ ចិត្តណា របស់
បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង តែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹង
មិនរលត់ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គល
ណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើត

ឡើង រមែងរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។

[៧៣] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តក្នុងភ្នែក្នុងក្បាលៈ កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្នុងក្បាលៈ កើតឡើងហើយផង រមែងកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តក្នុងភ្នែក្នុងក្បាលៈ រមែងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តជាអតីត និងអនាគត រមែងមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៧៤] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងរលត់ឬ ។ ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្នុងក្បាលៈ កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងភ្នែក្នុងក្បាលៈ កើតឡើងហើយផង រមែងរលត់ផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្នុងក្បាលៈ រមែងមិនរលត់ទេ តែចិត្ត

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី បញ្ចមកាគ

នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយផង ក៏មិនមែន ចិត្តជា
អតីត និងអនាគត រមែងមិនរលត់ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ រមែងមិនរលត់ទេឬ ។ អើ ។

[៧៥] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា
របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែង
កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ចិត្ត
នោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេឬ ។ ចិត្តជាអតីត រមែង
មិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏
មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុងកង្កក្ខណៈ រមែងមិនកើតឡើងផង
មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិន
ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេឬ ។
ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
រមែងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុងកង្កក្ខណៈ មិន
ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង រមែងមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គល
ណា រមែងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្ត
 ជាអនាគត រមែងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអតីត ក្នុងកង្ខត្តាណា រមែងមិនកើតឡើង
 ផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 កើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្តក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ នឹងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងមិន
 កើតឡើង ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអតីត ក្នុងកង្ខត្តាណា នឹងមិនកើត
 ឡើងផង រមែងមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្តជា
 អនាគត មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តជាបច្ចុប្បន្ន មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេ ។ ចិត្តជាអតីត នឹងមិន
 កើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិន
 មែន ចិត្តជាបច្ចុប្បន្ន នឹងមិនកើតឡើងផង មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។

[៧៦] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

នោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គល
ណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែងរលត់ឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
មិនធ្លាប់រលត់ហើយទេឬ ។ ចិត្តជាអតីត រមែងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈ រមែងមិនរលត់ផង មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត
ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
រមែងមិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តក្នុងក្លិនក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ តែចិត្តនោះ
របស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង រមែងមិនរលត់ផង ។ ចិត្តណា របស់
បុគ្គលណា រមែងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
នោះ រមែងរលត់ឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា រមែងមិន
រលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តជាអនាគត ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈ រមែងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់
ក៏មិនមែន ចិត្តជាអតីត រមែងមិនរលត់ផង នឹងមិនរលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត
ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ រមែង
មិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តក្នុងក្លិនក្ខណៈ នឹងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
នោះ រមែងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តជាអតីត នឹងមិនរលត់ផង រមែងមិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រលត់ផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គល
 ណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ នឹងមិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់
 ហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុង
 ក្នុងក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង នឹងមិនរលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់
 ហើយទេឬ ។ ចិត្តជាអតីត នឹងមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តក្នុងក្នុងក្ខណៈ នឹងមិនរលត់ផង មិនធ្លាប់
 រលត់ហើយផង ។

មិស្សកវារទិទ្ទេស

[៧៧] យស្សចិត្តកន័យ (ន័យដែលនិយាយអំពីចិត្ត របស់បុគ្គល
 ណា) គឺលោកសម្តែងហើយតាមភាពរបស់ខ្លួន យំចិត្តកន័យ (ន័យដែល
 និយាយអំពីចិត្តណា) ក្តី យស្សយំចិត្តកន័យ (ន័យនិយាយអំពីចិត្តរបស់
 បុគ្គលណា និងចិត្តណា) ក្តី គឺលោកសម្តែងហើយ ដោយសេចក្តីតែមួយ ។
 ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ របស់បុគ្គលណា ។ បេ។ ពួកធម៌ជាកុសល ពួកធម៌ជា
 អកុសល ពួកធម៌ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ពួកធម៌
 ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ពួកធម៌ដែលប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ។ បេ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

ពួកធម៌ប្រកបដោយការឃើញ ទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ពួកធម៌មិន
 ប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ពួកធម៌មិនប្រកបដោយ
 ការឃើញ ទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ពួកធម៌ជាហេតុ ពួកធម៌មិន
 មែនជាហេតុ ។ បេ ។ ពួកធម៌ជាសរណៈ (ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង)
 ពួកធម៌ជាអរណៈ (មិនមានសេចក្តីសៅហ្មង) ។ យមកៈ ៣ យ៉ាង គឺ
 មូលយមកៈ ១ ចិត្តយមកៈ ១ ធម្មយមកៈ ១ រមែងដល់ (នូវការរូបរួម)
 ដរាបដល់ពួកធម៌ជាសរណៈ និងពួកធម៌ជាអរណៈ ។

ចិត្តយមកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

ចិត្តយមកៈ

ឧទ្ទេសវារៈ

[១] ឥឡូវនេះ ជាកិច្ចពណ៌នាអត្តនៃចិត្តយមកៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បង្រៀមបង្រៀមជាឯកទេសមួយដោយឡែក ដោយអំណាចនៃធម៌ទាំងឡាយ មានកុសលធម៌ជាដើមដែលរកបាន ដែលបានសម្តែងហើយក្នុងមូលយមកៈទាំងនោះឯងហើយ ទើបសម្តែងបន្ទាប់អំពីអនុសយយមកៈ ។

ក្នុងចិត្តយមកៈនោះ ដំបូង គប្បីជ្រាបបាលីវេទនា គឺការកំណត់មាតិកាដូចតទៅ

ក្នុងចិត្តយមកៈនេះ មាន ២ វារៈ មាតិកាបឋមវារៈ គឺវារៈដែលពោលអំពីការតាំងមាតិកា ១ ឋបិទមាតិកាវិសដ្ឋនាវារៈ វារៈដែលពោលអំពីការវិសដ្ឋនាមាតិកាដែលតាំងទុកហើយ ១ ។

ក្នុងមាតិកាបឋមវារៈនោះ ក្នុងខាងដើម មាន ៣ សុទ្ធិកមហាវារៈ គឺ បុគ្គលវារៈ វារៈដែលពោលអំពីបុគ្គល ១ ធម្មវារៈ វារៈដែលពោលអំពីធម៌ ១ បុគ្គលធម្មវារៈ វារៈដែលពោលអំពីបុគ្គល និងធម៌ ១ ។

ក្នុងវារៈទាំង ៣ នោះ វារៈណា សម្តែងប្រភេទនៃធម៌ មានការកើត និងការរលត់របស់ចិត្តជាដើម ដោយលើកបុគ្គលសម្តែងយ៉ាងនេះថា យស្ស

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតិ ចិត្តរាបសំបុគ្គលណា រមែងកើតឡើង រមែងមិន
រលត់ ដូច្នោះ (ជាដើម) វារៈនោះ ឈ្មោះថា បុគ្គលវារ ។

វារៈណា សម្តែងប្រភេទនៃធម៌ មានការកើត និងការរលត់របស់ចិត្ត
ជាដើម ដោយលើកធម៌ប៉ុណ្ណោះសម្តែងយ៉ាងនេះថា យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន
និរុជ្ឈតិ ចិត្តណា រមែងកើតឡើង មិនរលត់ ដូច្នោះ (ជាដើម) វារៈនោះ
ឈ្មោះថា ធម្មវារ ។

វារៈណា សម្តែងប្រភេទនៃធម៌ មានការកើត និងការរលត់ជាដើម
របស់ចិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដោយលើកបុគ្គល និងធម៌ទាំងពីរយ៉ាង សម្តែងយ៉ាង
នេះថា យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតិ ប្រែថា ចិត្តណា របស់បុគ្គល
ណា រមែងកើតឡើង រមែងមិនរលត់ ដូច្នោះ (ជាដើម) វារៈនោះ ឈ្មោះ
ថា បុគ្គលធម្មវារ ។

បន្ទាប់អំពីនោះ ដោយអំណាចនៃ ១៦ បទ មានបទថា យស្ស សរាគំ
ចិត្តំ ជាដើម ទើបបានមិស្សកវារៈ ៤៨ វារៈ គឺបុគ្គលវារៈ ១៦ វារៈ
ធម្មវារៈ ១៦ វារៈ បុគ្គលធម្មវារៈ ១៦ វារៈ ។ មិស្សកវារៈក្រៅអំពីនេះ
ប្លែកគ្នាដោយសរាគបទជាដើម ។ មិស្សកវារៈ ៤៨ វារៈនោះ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងត្រឹមតែសរាគបទជាដើម ហើយទ្រង់សន្ទេប ។

បន្ទាប់អំពីនោះ ដោយអំណាចនៃបទអភិធម្មមាតិកាក៏រាប់បាន ២៦៦ បទ
ដោយន័យថា យស្ស កុសលំ ចិត្តំ ជាដើម ទើបបាននូវមិស្សកវារៈ ៧៩៨
វារៈទៀត គឺបុគ្គលវារៈ ២៦៦ វារៈ ធម្មវារៈ ២៦៦ វារៈ បុគ្គលធម្មវារៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

២៦៦ វារៈ ។ វារៈក្រៅអំពីនេះ បែកចេញទៅដោយកុសលបទជាដើម ។ សូម្បីវារៈទាំងនោះ ទ្រង់ក៏សម្តែងត្រឹមតែកុសលបទជាដើម ហើយទ្រង់សង្ខេបដូចគ្នា ។ ក្នុងចិត្តយមកៈនេះ បទទាំងឡាយណា មានបទវិសជ្ជនាទំនងដូចគ្នាជាដើម មិនប្រកបដោយចិត្ត បទទាំងឡាយនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់កាន់យកជាមោឃបុត្តា ។

បណ្តាវារៈទាំង ៣ នោះ សុទ្ធិកបុគ្គលមហាវារៈដែលជាវារៈដំបូង មានអនន្តវារៈ ១៤ វារៈ គឺឧប្បាទនិរោធកាលសម្តេចវារៈ គឺវារៈពោលអំពីការប្រកបគ្នានៃកាលរបស់ឧប្បាទ និងនិរោធ ១ ឧប្បាទុប្បន្នវារៈ គឺវារៈពោលអំពីឧប្បាទ (ខណៈ) និងកើតឡើងហើយ ១ និរោធមុប្បន្នវារៈ គឺវារៈពោលអំពីនិរោធ (សមាបត្តិ) និងកើតឡើងហើយ ១ ឧប្បាទវារៈ គឺវារៈពោលអំពីឧប្បាទ (ខណៈ) ១ និរោធហារៈ គឺវារៈពោលអំពីនិរោធ (សមាបត្តិ) ១ ឧប្បាទនិរោធហារៈ គឺវារៈពោលអំពីឧប្បាទ (ខណៈ) និងនិរោធ (សមាបត្តិ) ១ ឧប្បជ្ជមាននិរោធហារៈ គឺវារៈពោលអំពីកំពុងកើតឡើង និងនិរោធ (សមាបត្តិ) ១ ឧប្បជ្ជមានុប្បន្នវារៈ គឺវារៈពោលអំពីកំពុងកើតឡើង និងកើតឡើងហើយ ១ និរុជ្ឈមានុប្បន្នវារៈ គឺវារៈពោលអំពីកំពុងរលត់ និងកើតឡើងហើយ ១ ឧប្បន្នុប្បាទវារៈ គឺវារៈពោលអំពីកើតឡើងហើយ និងឧប្បាទ (ខណៈ) ១ អតីតានាគតវារៈ គឺវារៈពោលអំពីអតីត និងអនាគត ១ ឧប្បន្នុប្បជ្ជមានវារៈ គឺវារៈពោលអំពីកើតឡើងហើយ និងកំពុងកើតឡើង ១ និរុទ្ធនិរុជ្ឈមានវារៈ គឺវារៈពោលអំពីរលត់ហើយ និងកំពុងរលត់ ១

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

អតិក្កន្តកាលវារៈ គឺវារៈពោលអំពីមានកាលកន្លងហើយ ១ ។

បណ្តាអន្តរវារៈ ១៤ វារៈនោះ ក្នុង ៣ វារៈ គឺឧប្បាទវារៈ ១ និរោធិវារៈ ១ ឧប្បាទនិរោធិវារៈ ១ ដោយអំណាចអនុលោម និងបដិលោម ទើបមាន ១៨ យមកៈ (គូ) ព្រោះចាត់វារៈនីមួយៗ ជា ៦ ។ ក្នុងឧប្បន្តឧប្បាទវារៈ បានយមកៈ ៤ (៤ គូ) គឺដោយអនុលោម ២ បដិលោម ២ ដោយ អំណាចកាលដែលជាអតីត និងអនាគត ។ ក្នុង ១០ វារៈ គឺ ៣ វារៈ ដ៏សេស ដែលទ្រង់សម្តែងខាងដើម ៣ វារៈ ដែលសម្តែងក្នុងចន្លោះ និង ៤ វារៈ ដែលសម្តែងហើយខាងចុង គឺវារៈទី ៧-៨-៩ ចាត់វារៈនីមួយៗ ជា ២ គឺដោយអនុលោម ១ បដិលោម ១ ទើបជាយមកៈ ២០ ។

ក្នុងអន្តរវារៈទាំង ១៤ វារៈ កំណត់ដោយបុច្ឆា ៨៤ ចាត់ជាយមកៈ បាន ៤២ មានអត្ថ ១៦៨ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ១២៦ យមកៈ រមែងមាន ក្នុងមហាវារៈទាំង ៣ ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសុទ្ធិកបុគ្គលមហាវារៈមួយ មាន យ៉ាងណា ក្នុងសុទ្ធិកធម្មវារៈ និងសុទ្ធិកបុគ្គលធម្មវារៈ ក៏មានយ៉ាងនោះ ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបពាក្យបុច្ឆាជាទ្វេគុណ អំពីយមកៈនោះ និងអត្ថជា ទ្វេគុណអំពីបុច្ឆានោះ ។ ក្នុងចិត្តយមកៈនេះ មានយមកៈច្រើនពាន់ ដោយ យកវារៈទាំង ៣ នេះ គុណនឹង ១៦ បទ ដោយអំណាចសរាគបទជាដើម និងគុណដោយ ២៦៦ បទ ដោយអំណាចកុសលបទជាដើម ឯព្រះបាលី លោកសង្ខេបថា បុច្ឆា ទ្វេគុណអំពីយមកៈនោះ អត្ថ (វិសជ្ជនា) ក៏ទ្វេគុណ អំពីបុច្ឆានោះ ដូច្នោះ ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការកំណត់ព្រះបាលី ក្នុងចិត្តយមកៈ

នេះ ដូចពណ៌នាមក ដូច្នោះ ។^១

មាតិកាបឋមវារៈ^(១) ចប់

និទ្ទេស

បុគ្គលវារៈ

[៤៤] ឥឡូវនេះ ដើម្បីវិសជ្ជនាបទមាតិកាដោយលំដាប់ តាមដែល តាំងទុក ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្ដើមពាក្យថា យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតិ ជាដើម ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា ឧប្បជ្ជតិ សេចក្ដីថា កំពុងកើត ព្រោះដល់ ព្រមដោយឧប្បាទក្ខណៈ ។ បទថា ន និរុជ្ឈតិ សេចក្ដីថា មិនមែនកំពុង រលត់ ព្រោះមិនដល់និរោធក្ខណៈ ។ បទថា តស្ស ចិត្តំ សេចក្ដីថា ព្រះមាន ព្រះភាគត្រាស់សួរថា ចាប់តាំងអំពីនោះ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹង មិនកើតមែនទេ ដូច្នោះ ។ បទថា តេសំ ចិត្តំ សេចក្ដីថា ឧប្បាទក្ខណៈនៃ ចុតិចិត្តដួងចុងក្រោយនៃចិត្តទាំងអស់ របស់ព្រះខ័ណ្ឌស្រពពូកណា ដែល មានវដ្តទុក្ខកាត់ផ្តាច់ហើយ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ចុតិចិត្តនោះឯង របស់ព្រះ ខ័ណ្ឌស្រពពូកនោះ ឈ្មោះថា កំពុងកើត ព្រោះដល់ឧប្បាទៈ មិនមែនកំពុង

១- មាតិកាបឋមវារៈ ក៏គឺឧទ្ទេសវារៈនោះឯង តែទីនេះ យើងរក្សាទុកតាមអដ្ឋកថា ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

រលត់ ព្រោះមិនទាន់ដល់កង្កក្ខណៈ ។ តែឥឡូវនេះ ចិត្តនោះ របស់ព្រះ
 ខ័ណ្ឌាស្រពទាំងនោះ ឈ្មោះថា នឹងរលត់ ព្រោះដល់កង្កក្ខណៈ បន្ទាប់អំពី
 នោះ ចិត្តដទៃ ឈ្មោះថា នឹងមិនកើតឡើយ ព្រោះមិនបានធ្វើបដិសន្ធិបន្តអំពី
 ចិត្តនោះ ។ បទថា **ឥតរេសំ** បានដល់ ចិត្តរបស់ព្រះសេក្ខៈ ព្រះអសេក្ខៈ
 និងបុគ្គលដ៏សេស វៀរព្រះខ័ណ្ឌាស្រពដែលដល់ព្រមដោយបច្ច័មចិត្ត ។ បទ
 ថា **និរុជ្ឈិស្សតិ ចេវ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ច** សេចក្តីថា ចិត្តណា ដល់ឧប្បា-
 ទក្ខណៈ ចិត្តនោះឯង នឹងរលត់ទៅ ។ ចំណែកចិត្តដទៃ នឹងកើតផង នឹង
 រលត់ផង ក្នុងអត្តភាពនោះ ឬក្នុងអត្តភាពដទៃ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់សំដៅយកចិត្តរបស់ព្រះខ័ណ្ឌាស្រពបែបនោះឯង ក្នុងបុគ្គា-
 វិសជ្ជនាទី ២ ទើបត្រាស់ថា **អាមន្តា ដូច្នោះ ។** បទថា **នុប្បជ្ឈតិ និរុជ្ឈតិ**
 បានដល់ បច្ច័មចិត្តរបស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈខ្លះ ចិត្តដែលកំពុងរលត់
 របស់បុគ្គលដ៏សេសខ្លះ ។ ចាប់តាំងអំពីចិត្តនោះមក បុគ្គលណាមួយអាច
 ពោលថា ចិត្តរបស់ព្រះអរហន្ត នឹងមិនរលត់មុន តែមិនអាចពោលថា នឹង
 កើត ។ បុគ្គលណាមួយអាចពោលថា ចិត្តរបស់បុគ្គលដ៏សេស នឹងកើត
 នឹងមិនអាចពោលថា មិនមែននឹងរលត់ ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់បដិសេធ
 ថា **នោ ដូច្នោះ ។**

ក្នុងទុតិយបញ្ញា ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនមែននឹងរលត់ តែនឹងកើត
 បុគ្គលនោះឯង មិនមាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់ហាមដោយពាក្យថា **នត្ថិ**
 (បដិកេ្ខបវិសជ្ជនា) ដូច្នោះ ។

បទថា ឧប្បន្នំ នេះ ជាឈ្មោះរបស់ចិត្តដែលដល់ព្រមដោយការកើត
 ជាឈ្មោះរបស់ចិត្តដែលដល់ឧប្បាទហើយ មិនទាន់រលត់ទៅ ។ ក្នុងវារៈនោះ
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដៅយកភាពដែលចិត្តដល់ព្រមដោយឧប្បាទ ទើប
 ត្រាស់ថា អាមន្តា ។ បទថា តេសំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់
 សំដៅយកចិត្តដែលដល់ឧប្បាទហើយមិនទាន់រលត់ទៅ ។ បទថា អនុប្បន្នំ
 បានដល់ មិនទាន់ដល់ឧប្បាទ ។ ក្នុងបទថា តេសំ ចិត្តំ ឧប្បន្និត្ត នេះ
 សេចក្តីថា ចិត្តរបស់បុគ្គលទាំងអស់ ជាបច្ចុប្បន្នក្នុងនោះមុននោះឯង ឈ្មោះ
 ថា ធ្លាប់កើតហើយ ព្រោះកន្លងហើយ នូវឧប្បាទក្នុងនោះ ។

បទថា ឧប្បន្និត្ត ចេវ ឧប្បន្និតិ ច អធិប្បាយថា ធ្លាប់កើត ព្រោះ
 ដល់ហើយនូវឧប្បាទក្នុងនោះ ឈ្មោះថា កំពុងកើត ព្រោះមិនទាន់កន្លងឧប្បា-
 ទក្នុងនោះ ព្រោះភាពដែលបុគ្គលអ្នកចូលនិរោធសមាបត្តិ ចិត្តធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយក្នុងកាលមុនអំពីនិរោធ និងព្រោះអសញ្ញាសត្តបុគ្គល ចិត្តធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងសញ្ញាភព ។

បទថា ឧប្បាទក្កុណោ អនាគតត្ស គី ឧប្បាទក្កុណោ ច ចិត្តំ
 អនាគតត្ស ចិត្តំ បានដល់ ចិត្តក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ និងចិត្តដែលជាអនាគត ។

[៥៧] ក្នុងអតិក្កន្ធកាលវារៈ បទថា ឧប្បន្នមានំ ខណំ បានដល់
 ឧប្បាទក្នុងនោះ ។ ក្នុងវារៈនោះ ឧប្បាទក្នុងនោះ មិនឈ្មោះថា កំពុងកើតក៏ពិត
 តែព្រះមានព្រះភាគ ក៏ត្រាស់យ៉ាងនោះ ព្រោះជាខណៈរបស់ចិត្តកំពុងកើត ។
 បទថា ខណំ វិតិក្កន្ធី អតិក្កន្ធីកាលំ អធិប្បាយថា ឧប្បាទក្នុងនោះឯង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

៤៩៧

កន្លងហើយមិនយូរ ជាចិត្តកន្លងហើយ ទើបរាប់ថា មានកាលកន្លងហើយ ។
 បទថា និរុដ្ឋមានំ ខណំ បានដល់ និរោធភ្នុណៈ ។ ក្នុងបទនោះ និរោធភ្នុណៈ
 មិនឈ្មោះថា កំពុងរលត់ក៏ពិត តែក៏ត្រាស់យ៉ាងនោះ ព្រោះជាខណៈរបស់
 ចិត្តដែលកំពុងរលត់ ។ បទថា ខណំ វិនិក្កន្តំ អនិក្កន្តកាលំ សេចក្តីថា
 ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ជាចិត្តកន្លងសូម្បី
 និរោធភ្នុណៈយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ពិតឬ ។ ក្នុងសេចក្តី
 នោះ ព្រោះចិត្តក្នុងភ្នំភ្នុណៈ កន្លងខណៈដែលជាឧប្បាទក្នុណៈហើយ រាប់
 ថា មានកាលកន្លងហើយ កាលចិត្តកន្លងខណៈ ដែលជានិរោធភ្នុណៈហើយ
 ក៏មិនឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ តែចិត្តដែលជាអតីត ជាចិត្តកន្លងនូវ
 ខណៈដែលជាខណៈទាំង ២ ឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ព្រោះហេតុ
 នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់វិសជ្ជនាថា ក្នុងភ្នំភ្នុណៈ ចិត្តកន្លងឧប្បា-
 ទក្នុណៈ តែមិនកន្លងភ្នំភ្នុណៈ ចិត្តដែលជាអតីត កន្លងឧប្បាទក្នុណៈផង
 កន្លងភ្នំភ្នុណៈផង ដូច្នោះ ។

ក្នុងការវិសជ្ជនាបញ្ញាទី ២ ព្រោះចិត្តដែលអតីត កន្លងខណៈទាំង ២
 ទើបឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា អតីតំ ចិត្តំ ដូច្នោះ ។

ក្នុងការវិសជ្ជនាបដិលោមប្បញ្ញា ព្រោះចិត្តក្នុងឧប្បាទក្នុណៈ និងចិត្ត
 ដែលជាអនាគត ជាចិត្តកន្លងខណៈទាំង ២ គឺឧប្បាទក្នុណៈ និងភ្នំភ្នុណៈ
 តែមិនឈ្មោះថា មានកាលកន្លងហើយ ព្រោះភាពដែលខណៈទាំងនោះ មិន

ទាន់កន្លងទៅ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ឧប្បាទក្ខណោ
ចិត្តំ អនាគតំ ចិត្តំ ដូច្នោះ ។ ក្នុងការវិសជ្ជនាបញ្ញាទី ២ ប្រាកដច្បាស់
ហើយ ។ គប្បីជ្រាបអត្តក្នុងការវិសជ្ជនាបញ្ញាទាំងពួង ក្នុងធម្មវារៈ ដោយ
ឧបាយនេះឯង ។

[៧២] បុគ្គលធម្មវារៈ ក៏មានគតិដូចធម្មវារៈនោះឯង ។ មិស្សកវារៈ
ទាំងអស់ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងសង្ខេបត្រឹមតែមាតិកា ដោយន័យថា
យស្ស សរាគំ ចិត្តំ ជាដើម ចំណែកសេចក្តីពិស្តារនៃអត្តទាំងនោះ បណ្ឌិត
គប្បីជ្រាបដោយន័យដែលពោលខាងដើមនោះឯង ។ ក្នុងវារៈទាំងនោះ មាន
បុច្ឆាដូចគ្នា ព្រោះជាបញ្ញាគប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនេះថា យស្ស សរាគំ ចិត្តំ
ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស ចិត្តំ និរុជ្ឈិស្សតិ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាដើម តែ
ព្រោះចិត្តមានរាគៈ មិនមែនបច្ច័មចិត្ត ព្រោះហេតុនោះ ទើបការវិសជ្ជនា
ឈ្មោះថា មិនដូចគ្នា ព្រោះបញ្ញាថា ចិត្តមានរាគៈរបស់បុគ្គលណា កំពុង
កើត មិនមែនកំពុងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ មិនមែននឹងកើត
ពិតមែនឬ ដូច្នោះជាដើម លោកឲ្យពាក្យវិសជ្ជនាថា នោ ដូច្នោះ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ វិសជ្ជនាបញ្ញានោះៗ គប្បីជ្រាបតាមសមគួរដល់បុច្ឆានោះៗ
ដូច្នោះឯង ។^{១៧៣}

អដ្ឋកថាចិត្តយមកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

ធម្មយមកៈ

បណ្ឌិត្យាវៈ

ឧទ្ទេសវាវៈ

[៧៨] ពួកកុសល ឈ្មោះថា កុសលធម៌ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា កុសល ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា អកុសល ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ ពួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតៈ ។

[៧៩] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ មិនមែន កុសលធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសល ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ មិនមែនអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសល ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ មិនមែនអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈ ។

[៨០] ពួកកុសល ឈ្មោះថា កុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ ។ ពួកកុសល ឈ្មោះថា កុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសលធម៌ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា

អព្យាកតធម៌ ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសលធម៌ ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ ។

[៨១] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ ។ មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែន កុសលធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ ។

[៨២] ពួកកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសល ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសល ។ ពួក អព្យាកតៈ ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតៈ ។

[៨៣] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះ ថា មិនមែនកុសល ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ មិនមែន ធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសល ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែន ធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈ ។

[៨៤] ពួកកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសល ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

ពួកកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតៈ ។ ពួកអកុសល
ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសល ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា ធម៌
ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតៈ ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌
ឈ្មោះថា កុសល ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា ធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា
អកុសល ។

[៨៥] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះ
ថា មិនមែនអកុសល ។ មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ មិនមែន
ធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែន
ធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសល ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា
មិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ
ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសល ។ មិនមែន
អព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសល ។

ឧទេសវារៈ ចប់

និទ្ទេសវារៈ

[៨៦] សួរ. ពួកកុសល ឈ្មោះថា កុសលធម៌ឬ ។ ឆ្លើយ. អើ ។
ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា កុសលឬ ។ អើ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា
អកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលឬ ។ អើ ។

ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតៈឬ ។ អើ ។

[៨៧] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនកុសលធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលឬ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈឬ ។ អើ ។

[៨៨] ពួកកុសល ឈ្មោះថា កុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង អកុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស (ក្រៅពីនេះ) ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ទេ ។ ពួកកុសល ឈ្មោះថា កុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង អព្យាកតធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសលធម៌ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង កុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង អព្យាកតធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ។ ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

អព្យាកតៈ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសលធម៌
 ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង កុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស
 ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌
 ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះ
 ថា ធម៌ផង អកុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែន
 អកុសលធម៌ទេ ។

[៨៩] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។
 មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនកុសល
 ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែន
 អព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌
 ឬ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែន
 អកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះ
 ថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែន
 អព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ឬ ។
 អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។

[៩០] ពួកកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា
 កុសលធម៌ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង កុសលធម៌ផង ពួកធម៌
 ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ឬ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង កុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ ទេ ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង អព្យាកតធម៌ផង ពួកធម៌ ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ។

[៧១] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែកុសលចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែកុសល និងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអកុសលចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអកុសល និងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអព្យាកតៈចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអព្យាកតៈ និងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។

[៧២] ពួកកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង អកុសលធម៌ផង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ទេ ។ ពួកកុសល ឈ្មោះថា
 ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
 ឈ្មោះថា ធម៌ផង អព្យាកតធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែន
 អព្យាកតធម៌ទេ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះ
 ថា កុសលធម៌ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង កុសលធម៌ផង ពួក
 ធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា
 ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
 ឈ្មោះថា ធម៌ផង អព្យាកតធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែន
 អព្យាកតធម៌ទេ ។ ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌
 ឈ្មោះថា កុសលធម៌ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង កុសលធម៌
 ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ ពួកអព្យាកតៈ
 ឈ្មោះថា ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា អកុសលធម៌ឬ ។ ពួកអកុ-
 សលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង អកុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា
 មិនមែនអកុសលធម៌ទេ ។

[៧៣] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែកុសលចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែកុសល និងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលផង មិន
 មែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែកុសល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែកុសល
និងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែន
ធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះ
ថា មិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអកុសលចេញ ឈ្មោះថា
មិនមែនអកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអកុសល និងពួកធម៌
ចេញ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌
ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិន
មែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអកុសលចេញ ឈ្មោះថា មិន
មែនអកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអកុសល និងពួកធម៌ចេញ
ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា
មិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនធម៌
ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអព្យាកតៈចេញ ឈ្មោះថា មិនមែន
អព្យាកតធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអព្យាកតៈ និងពួកធម៌ចេញ
ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះ
ថា មិនមែនកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែន
ធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអព្យាកតៈចេញ ឈ្មោះថា មិនមែន
អព្យាកតធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែអព្យាកតៈ និងពួកធម៌ចេញ
ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតៈផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា

មិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។

និទ្ទេសវារៈ ចប់

បណ្ណតិវារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ

[៧៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៧៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើត ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកកុសលក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌របស់ ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ទើប កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំង ពួកអព្យាកតធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួក អព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង កើតឡើងក្នុង ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកកុសលធម៌

របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាការភព ទាំង ពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៧៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើត ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យា- កតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ច- វេកាការភព ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា- កតធម៌របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត ឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុង បញ្ចវេកាការភព ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៧៧] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ កើត ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទី ណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៧៨] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

៥០៧

កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើង
ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ ទើបកើតឡើងក្នុងទីនោះ គឺក្នុងបញ្ចវេទនាភព
និងក្នុងបញ្ចវេទនាភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៩៩] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើង ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ កើត
ឡើងក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ ទើបកើតឡើងក្នុងទីនោះ គឺក្នុងបញ្ចវេទនាភព
និងក្នុងបញ្ចវេទនាភព ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១០០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១០១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំង
ឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង

ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើងក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកអព្យាកត-
 ធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល
 តែកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 កុសលទាំងឡាយក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១០២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំង
 ឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើងក្នុងទី
 នោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួក
 អព្យាកតធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
 ណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើត
 ឡើង កើតឡើងក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទី
នោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការកព ទាំងពួកអកុសលធម៌
ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១០៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ តែពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ
មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល និងចិត្តដែល
ប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈ (ខណៈជាទីបែកឆ្ងាយ) នៃចិត្ត ទាំង
ពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
ឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិន
កើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ គឺពួក
លោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង
ក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១០៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងភ័ក្ត្រក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងភ័ក្ត្រក្ខណៈនៃចិត្តក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១០៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

អស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុង
អរូបភព ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើត
ឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ
ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកអកុសលធម៌របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិន
មែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើត
ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃ
ចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១០៦] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១០៧] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
មានទេ ។

[១០៨] ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

មិនមានទេ ។

[១០៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១១០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន
 ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងក្លិនក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ
 កាលច្បុត មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ
 ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏
 មិនកើតឡើងដែរ ។

[១១១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើងក្នុង

ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងភ័ក្ត្រក្នុងនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ
 ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ កាល
 ច្បុត មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុង
 អរូបភព ក្នុងភ័ក្ត្រក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិន
 កើតឡើងដែរ ។

[១១២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១១៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១១៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក

អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១១៥] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសល-
ធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[១១៦] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួក
កុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ទាំងពួក
កុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១១៧] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកត-
ធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែ
ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ កើត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥១៨

ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងបញ្ចវេទនា រកត រកត ទាំងពួក
អកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១១៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
កាលអកុសលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាស កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺបញ្ចវេទនា
និងបញ្ចវេទនា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើង
ហើយដែរ ។

[១១៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯពួកអព្យាកតធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោការ និងបញ្ចរោការ កើតឡើង ហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១២០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោការ និងបញ្ចរោការ កើតឡើង ហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១២១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២៣] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៤] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១២៥] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៦] ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលអកុសលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ពួកកុសលធម៌របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន
 កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុ-
 សលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១២៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
 មែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើង
 ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
 ហើយក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។

[១២៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។

កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអព្យាកត-
 ធម៌របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើងហើយដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។

[១៣០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ គឺគោត្រកូចិត្តក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើង តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនោះ នឹងកើត
 ឡើង ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[១៣១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

នោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលដែលជាព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងកើតឡើង តែពួកកុសលធម៌ របស់ ពួកបុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកបុគ្គលនោះ ក្រៅពីនេះ នឹងកើតឡើង ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[១៣២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក អព្យាកតធម៌របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល នោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រម ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ នឹងកើតឡើង តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វ នោះ ក្រៅពីនេះ នឹងកើតឡើង ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[១៣៣] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ នឹងកើត ឡើងក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៣៤] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងកើត ឡើងក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកត- ធម៌ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកកុសលធម៌ នឹងមិន

កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ គឺក្នុង
ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[១៣៥] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
អព្យាកតធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសល-
ធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ គឺក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង
កើតឡើងដែរ ។

[១៣៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព នឹងកើតឡើង តែ
ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោការ និងបញ្ចរោការ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៣៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងកើតឡើង ទាំងពួក
 កុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[១៣៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹង
 របស់ពួកសត្វ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹង
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងកើតឡើង
 ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[១៣៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥២៦

អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌របស់
 បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ
 ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើងទេ តែ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

[១៤០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនកើតឡើងក៏មិនមែន ឯ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័យចិត្តនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[១៤១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វ
 ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

៥២៧

តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ ក៏នឹងមិន
កើតឡើងទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[១៤២] ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិន
កើតឡើងក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៤៣] ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
កតធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៤៤] ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៤៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥២៨

ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ តែពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើត
 ឡើងដែរ ។

[១៤៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៤៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

នឹងរបស់ពួកសត្វដែលនឹងបាននូវវេគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា និង
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៤៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌របស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺ
 លោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 កុសលធម៌របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកសត្វនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ
 ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៤៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល

នោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោក
 ដែលចូលកាន់និរោធិ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួក
 កុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺ
 លោកដែលចូលកាន់និរោធិ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រនៃចិត្ត តែអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំង
 ពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥១] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៥២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី បញ្ចមភាគ

ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 កុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 កុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងកង្ខណៈនៃ
ចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៥៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យា-
កតធម៌របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៥៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៥៨] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[១៥៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
 មែន កាលបើចិត្តទីពីររបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ឯពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៦០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
 មែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៦១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈ
 នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់
 សុទ្ធាវាស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៦២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកជន នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសល-
 ធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា
 នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ នឹងពួក
 អសញ្ញាសត្វ នឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃ កុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកត- ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់ និរោធនិរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្តដែល ប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង ឧប្បាទក្លាណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត ឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូល កាន់និរោធនិរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្តដែល ប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន នោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង ឧប្បាទក្លាណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៥] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៦៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត
នោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង
កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំង
ឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រភ័ណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
ជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ
ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រភ័ណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
ជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ
ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ
មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រភ័ណៈ
នៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 របស់ពួកជន ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើត
 ឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ឧប្បាទក្នុងនោះនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ
 ទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់
 ពួកជនដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១៧០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ មិន
 កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃ
 ចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន អ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័យចិត្តនោះ មិនកើត
 ឡើងទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់

បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[១៧១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ
មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈ
នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន
ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ មិនកើត
ឡើងទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[១៧២] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៧៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជនដែល
នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង

មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុង
 ក្នុងក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជនដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១៧៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 បច្ច័មចិត្តនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិន
 កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៧៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៧៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជន ដែលនឹង
 បាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏
 នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើត
 ឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១៧៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជនអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែពួកអព្យា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
ជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងកើត
ឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១៧៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់
ពួកជនអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែពួក
អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់
ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹង
កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើត
ឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១៧៩] ពួកកុសលធម៌ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៨០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
របស់ពួកជនដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ ធ្លាប់
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺ
ពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

អកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីររបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និង
 បញ្ចរោការ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយដែរ ។

[១៨១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជនអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
 ចតុរោការ និងបញ្ចរោការ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យា-
 កតធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
 ណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ

ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
ចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌
ក៏ធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។

[១៨២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន អ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្តនោះ ធ្លាប់
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺ
ពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួក
អព្យាកតធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាល
ប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុ-
រោការ និងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយដែរ ។

[១៨៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ។

[១៨៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ។

[១៨៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើត
ឡើងហើយ ។

[១៨៦] ពួកកុសលធម៌ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ។

[១៨៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ កាលចិត្តទីពីររបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៤៦

របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះ
 អរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏
 មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក៏នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។

[១៨៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[១៨៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

ឧប្បាទវារៈ ចប់

[១៧០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៧១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ ពួកជននោះ មិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ក្នុង ក្លឹក្លណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏ រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួក កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត រលត់ ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ទេ ឯពួក អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៧២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងភ្នំភ្នំក្នុងនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ ពួកជននោះ មិនរលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុង ភ្នំភ្នំក្នុងនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាការភព ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួក អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក ជនទាំងអស់នោះ កាលច្បុត រលត់ ក្នុងភ្នំភ្នំក្នុងនៃចិត្តដែលប្រាសចាក អកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងភ្នំភ្នំក្នុងនៃអកុសល ទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាការភព ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[១៧៣] ពួកកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៧៤] ពួកកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចតុវេកាការភព និងបញ្ចវេកាការភព ទាំងពួក

កុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[១៧៥] ពួកអកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងបញ្ចវេការភព និងបញ្ចវេការភពទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[១៧៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៧៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លិនក្លិននៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លិនក្លិននៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់
ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
ភ្នំក្នុងនោះនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏
រលត់ដែរ ។

[១៧៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃអកុសលទាំងឡាយ
ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ
ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃ
អកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលច្បុត រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃ
ចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
ជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងនោះនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេការភព
ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[១៧៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
 រលត់ ក្នុងកង្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់
 នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ ក្នុង
 កង្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងកង្ខណៈ
 នៃកុសលទាំងឡាយទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏
 មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូល
 កាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកអកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ទាំង
 ពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុត មិនរលត់ ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង
 បវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុង
 កង្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្លាណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០២] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២០៣] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[២០៤] ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[២០៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ

មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំនៃកុសលទាំងឡាយទេ តែពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំនៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកអកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្នុង
 នៃចិត្ត ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលច្បាត មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌របស់ពួក
 ជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំង
 អស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំនៃអកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួក
 អព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
 ណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ភ្នំក្នុងភ្នំនៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន
 ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំនៃអកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួក

កុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំណា
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំណា នៃកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្នុងណា នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួក
 អព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
 ណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ភ្នំក្នុងភ្នំណា នៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងភ្នំណា នៃ
 កុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្នុងណា នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល
 ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល

នោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។

[២០៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។

[២១០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។

[២១១] ពួកកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ រលត់
ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២១២] ពួកកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ
ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកកុសលធម៌ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុង
ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២១៣] ពួកអកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចតុ- រោការភព និងបញ្ចរោការភព ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២១៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលអកុ- សលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ នោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ រលត់ហើយ ក្នុងទី នោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២១៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងទី ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទី ពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៥៨

អសញ្ញាសត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ
នោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វ
នោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ រលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២១៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ
របស់ពួកសុខ្ខាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វ
នោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ រលត់ហើយ ក្នុង
ទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២១៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[២១៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[២១៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[២២០] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

[២២១] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមានទេ ។

[២២២] ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
កតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[២២៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៦០

ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាល
 អកុសលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួក
 សុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ
 នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយ
 ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២២៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាល
 ចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២២៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២២៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនដែលនឹង
 បាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នឹងរលត់ តែពួកកុសលធម៌របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់
 ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ អើ ។

[២២៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរ
 ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងរលត់ ក្នុងភ្នំក្ខណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ទេ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួក កុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។

[២២៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអព្យាកត- ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជនដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត ណានោះ នឹងរលត់ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកអកុ- សលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។

[២២៩] ពួកកុសលធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ។

[២៣០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួក អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួក ជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វបត់រោការ និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ ក្នុងទី នោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹង

រលត់ក្នុងទីនោះ ឬ ។ អើ ។

[២៣១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
ព្រះអរហន្ត និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុងក្នុង
នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ក្នុងទីនោះ
ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វបត់រោការ
និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។

[២៣២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួក
អសញ្ញាសត្វនោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹង
រលត់ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទី
នោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វបត់-
រោការ និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង
រលត់ដែរ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៦៤

[២៣៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹង
 មិនរលត់ទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន
 ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ក្នុងក្លងក្ខណៈនៃ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។

[២៣៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអព្យា-
 កតធម៌របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះ
 អរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងក្លងក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ក្នុងក្លងក្ខណៈនៃបច្ឆិមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យា-
 កតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
 នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ អើ ។

[២៣៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជននោះ
 ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនរលត់ទេ តែពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

អព្យាកតធម៌របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងកងក្លរណៈនៃបច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យា-
កតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
ណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។
អើ ។

[២៣៦] ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៣៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
ឧប្បាទក្លរណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកព្រះអរហន្ត និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ
ក្នុងកងក្លរណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។

[២៣៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិន
រលត់ក្នុងទីនោះ ក្នុងកងក្លរណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
ជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំភ្នំណៈនៃបច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួក
អព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹង
មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៣៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់
ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ
នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិន
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិន
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំភ្នំណៈនៃបច្ច័មចិត្ត ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិន
រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់
ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

[២៤០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរ
ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ រលត់ហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក
កុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
រលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
នៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៤១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរ
ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់
និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ រលត់ហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក
កុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
រលត់ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
នៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៤២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរ
ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់
និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ រលត់ហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក
អកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
មិនរលត់ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៦៨

ក្នុងក្នុងនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៤៣] ពួកកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៤៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុងក្នុងនៃចិត្ត
ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌របស់ពួក
ជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុងក្នុងនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌
ក៏រលត់ដែរ ។

[២៤៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺពួកអសញ្ញាសត្វ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុងក្នុង
នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន
នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុងក្នុងនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួក

កុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៤៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំង
ពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៤៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៤៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនរលត់ទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៤៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អព្យាកតធម៌របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៥០] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៥១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តដែល
ប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន កាលចិត្តទី ២ របស់ពួក
សុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ
នោះ មិនរលត់ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៥២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លក្លណៈនៃ
ចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនរលត់ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៥៣] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
ភ្នំក្នុងក្នុងនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត តែពួក
អព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
មែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស
មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៥៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែល
នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងភ្នំក្នុងក្នុងនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
រលត់ក្នុងភ្នំក្នុងនៃចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
មិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ក្នុងភ្នំក្នុងនៃកុសល
ទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ រលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូល
 កាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ ក្នុងកងក្លុណៈនៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លុណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 មិនរលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងកងក្លុណៈ
 នៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៥៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិង
 ពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ ក្នុងកងក្លុណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង
 ឧប្បាទក្លុណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ទេ ឯ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងកងក្លុណៈនៃកុសលទាំង
 ឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៥៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរ
 ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់
 និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ ក្នុងកងក្លុណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 អកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លុណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ

មិនរលត់ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងកង្ខ័ណៈ
នៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៥៧] ពួកកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៥៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
កង្ខ័ណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ រលត់ក្នុងកង្ខ័ណៈនៃចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
នោះ រលត់ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខ័ណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំង
ពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់
ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុង
ទីនោះ ក្នុងកង្ខ័ណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត
តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុ-
សលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខ័ណៈនៃកុសល
ទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

[២៥៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌

របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 រលត់ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏
 រលត់ដែរ ។

[២៦០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ រលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌
 ក៏រលត់ដែរ ។

[២៦១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំង
 អស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ ក្នុង
 កង្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជន
 ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា មិនរលត់ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិន
 រលត់ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
 រលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជនដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
 ចិត្តណានោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌
 ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២៦២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំង
 អស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ ក្នុង
 ក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌
 ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង

មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ អើ ។

[២៦៣] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ទេឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ
មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
ចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃបច្ចិមចិត្តទេ ទាំង
ពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់
ទេឬ ។ អើ ។

[២៦៤] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៦៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬទេ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែល
ប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
នោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះ
អរហន្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែល
នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជនដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តនោះ តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 នោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួក
 កុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២៦៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ក្លឹក្លណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃបច្ច័មចិត្ត
 ទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[២៦៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៧៨

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងកង្ខណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួក
 អព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[២៦៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជនដែលនឹង
 បានរួមគ្នាដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ រលត់ហើយ តែពួកអកុ-
 សលធម៌របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ ក្រៅពីនេះ រលត់ហើយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។

[២៦៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងកង្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

៥៧៧

ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ រលត់ហើយ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។

[២៧០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងក្នុងក្លោះនៃបច្ចិមចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ រលត់ហើយ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់ បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។

[២៧១] ពួកកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៧២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ រលត់ហើយ ក្នុងទី នោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និង បញ្ចុរោការ រលត់ហើយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ
 របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ
 នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺ
 ពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌
 ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២៧៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លិនក្លាវៈនៃបច្ច័មចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ រលត់
 ហើយក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាស-
 សត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹង
 រលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
 ចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌

ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២៧៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកងក្បាលនៃបច្ច័មចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួក
 សុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ
 នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ
 គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២៧៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[២៧៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៨២

អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[២៧៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[២៧៨] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៧៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្ត
ទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
ជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
នោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង
មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
រលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
មគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជនដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
ចិត្តណានោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិន
រលត់ហើយដែរ ។

[២៨០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងមិន
រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុង
ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
រលត់ហើយ ។

[២៨១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹង
រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុង
ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
រលត់ហើយ ។

និរោធាវរៈ ចប់

[២៨២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសល-
ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត
ឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៨៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកត-
ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត
ឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៨៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៨៥] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
រលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ រលត់ ក្នុងទី
ណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៨៦] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
រលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទី
ណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់
ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឯពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចុ-
រោការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[២៨៧] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
រលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទី
នោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯ
ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងបតុវោការកព និងបញ្ចវោការកព
ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[២៨៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៨៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៩០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៩១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្កែប្លុក្កៈនៃកុសលទាំងឡាយទេ តែពួកកុសលធម៌

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក កុសល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុង ឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន កើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ គឺលោកដែល ចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែល ប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ទាំងពួក កុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[២៨២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យា- កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំង អស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើង ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល តែ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងកង្ខណៈនៃ កុសល និងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែល ប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ តែពួកកុសលធម៌ របស់ ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំង អស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃកុសល និងអកុសល ទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង បវត្តិកាល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[២៨៣] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើង ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង បវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃកុសល និងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិន រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួក អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ តែពួក អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃកុសល និងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អកុសល ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[២៧៤] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៧៥] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៧៦] ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៧៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃអកុសលទាំង ឡាយទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន មែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងក្លឹក្លាណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់ បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បញ្ចមភាគ

ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ នោះ មិនរលត់ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង ក្នុងក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើត ឡើងដែរ ។

[២៧៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុង ទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើត ឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃកុសល និងអកុសលទាំង ឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង បវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា- កតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់ បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយទេ តែពួក កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងទី នោះ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃកុសល និងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុង

ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[២៨៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខ័ក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខ័ក្ខណៈនៃកុសល និងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខ័ក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្ខ័ក្ខណៈនៃកុសល និងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[៣០០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី បញ្ចមភាគ

អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៣០១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៣០២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៣០៣] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ រលត់
ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣០៤] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់
ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
អព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសលធម៌
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៩២

គឺក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើង ហើយដែរ ។

[៣០៥] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក អព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទី នោះ គឺក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើត ឡើងហើយដែរ ។

[៣០៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលអកុសលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក សត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[៣០៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្ត
 ទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[៣០៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្ត
 ទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[៣០៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាង

ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣១០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាង ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣១១] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាង ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣១២] ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា មិនកើត ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣១៣] ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក អព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា មិន កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣១៤] ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

អព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣១៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
កាលអកុសលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន
ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយ
ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[៣១៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនកើតឡើង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៧៦

ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣១៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣១៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ (ពួកជន) ដែលនឹងបាន
នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
នឹងកើតឡើង តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងកើតឡើង ទាំងពួកអកុសលធម៌
ក៏រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមកាគ

[៣១៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ ប្រសើរនោះ នឹងរលត់ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិន កើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល នោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រម ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ នឹងរលត់ (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) តែ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើត ឡើងដែរ ។

[៣២១] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣២២] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងរលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងរលត់ ក្នុង
 ទីណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ នឹង
 រលត់ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ នឹងរលត់ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងបតុវោការភព និង
 បញ្ចវោការភព ទាំងពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២៣] ពួកអកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងរលត់ ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ តែពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងបតុ-
 វោការភព និងបញ្ចវោការភព ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់
 ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
 បតុវោការ និងបញ្ចវោការ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌
 ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

[៣២៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
ព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ
នោះ នឹងរលត់ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺ
ពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចារោការ នឹងរលត់ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌
ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ក្នុងទីណា ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួក
អសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណានោះ នឹង
រលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ

ចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនរលត់ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ នឹងមិនរលត់ទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

[៣២៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងកងក្លរណៈនៃបច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣២៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជន
 នោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង
 តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងក្លិនក្លាវៈនៃបច្ច័មចិត្តទេ
 ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣៣០] ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិន
 រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៣១] ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងមិនរលត់ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងរលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងមិន
 រលត់ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៣២] ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
 កតធម៌ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងរលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។

[៣៣៣] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត
 ណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិន
 រលត់ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

[៣៣៤] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្នុងណាៈនៃបច្ច័មចិត្តទេ
 ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៣៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

អកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ័ក្ត្រណោះនៃបច្ឆិមចិត្ត ទាំងពួកអព្យាកតធម៌
 ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៣៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង
 ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូល
 កាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ រលត់ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ក្ត្រណោះនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៣៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង

ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូល
 កាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ រលត់ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៣៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺ
 លោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ រលត់ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ
 រលត់ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌
 ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៣៩] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៤០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី បញ្ចមភាគ

របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ រលត់ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើត
ឡើងដែរ ។

[៣៤១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់
ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន
នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំង
ពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៤២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័យភ័យនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់
ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន
នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំង
ពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៤៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤៦] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៣៤៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

កុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន កាលចិត្តទី
 ពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិន
 រលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។

[៣៤៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៤៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងភ្នំក្នុងក្លាននៃចិត្ត តែ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៥០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែល នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ កើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់ នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធិ និងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ្នំក្នុងក្លាននៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើត

ឡើងដែរ ។

[៣៥១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៥២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងរលត់ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៥៣] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៥៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ពួក

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត
 នោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 កុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកជនទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែល
 ប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើត
 ឡើងដែរ ។

[៣៥៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌
ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៥៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងភ្នំក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
ជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃកុសលទាំងឡាយ ទាំង
ពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៥៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
ជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិន
កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ្នំក្ខណៈនៃ
ចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងភ្នំក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកជន
នោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា មិនកើតឡើង ក្នុង

កង្កក្ខណៈនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែល
 នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏
 ប្រសើរ នឹងមិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះ
 អរហន្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តនោះទេ
 ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[៣៥៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ មិន
 កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃបច្ច័យចិត្តទេ
 ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។

[៣៥៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ
 មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈ
 នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃបច្ចិមចិត្ត
 ទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។

[៣៦០] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៦១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ
 ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សាលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត
 ណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងភ្នំក្លរណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្លរណៈនៃចិត្តនោះ ទាំង
 ពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[៣៦២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ្នំក្លរណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងភ្នំក្លរណៈនៃ
 បច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៦៣] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃ
 បច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៦៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជននោះ
 ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា កើតឡើងហើយ តែពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់
 ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៣៦៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃបច្ច័មចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅ
 ពីនេះ កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៣៦៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់
ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងក្នុងក្នុងនៃបច្ច័មចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅ
ពីនេះ កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៣៦៧] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៦៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់
ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួក
សត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុ-
សលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា
នឹងរលត់ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

ទីនោះដែរឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹង
រលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[៣៦៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកងក្លុណៈនៃ
បច្ច័មចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ
ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និង
បញ្ចរោការ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់
ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាល
ចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
ជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចរោការ នឹងរលត់ ក្នុង
ទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[៣៧០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុង

ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្លិនក្លាណៈ
នៃបច្ឆិមចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ
ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ
និងបញ្ចុរោការ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹង
រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុង
ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការ និងបញ្ចុរោការ នឹង
រលត់ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[៣៧១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
នោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៣៧២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បញ្ចមភាគ

នោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនកើតឡើងហើយ ។

[៣៧៣] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាង ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៣៧៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង ទីណា ។ បេ។

[៣៧៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រម ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក ជននោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៦២០

ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិន
កើតឡើងហើយដែរ ។

[៣៧៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹង
រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុង
ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៣៧៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
នឹងរលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់
ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

ឧប្បាទនិរោធារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ ចប់

ការវិនាវារ:

[៣៧៨] បុគ្គលណា ចម្រើននូវកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 លះបង់នូវអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់នូវ
 អកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ចម្រើននូវកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលណា មិនចម្រើននូវកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនលះបង់នូវ
 អកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់នូវអកុសលធម៌
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនចម្រើននូវកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ។ បេ។

ការវិនាវារ: ចប់
 ធម្មយមក: ចប់

អដ្ឋកថា

ធម្មយមកៈ

បណ្ណតិទុទ្ទេសវារៈ

[៧៨] ឥឡូវនេះ ជាកិច្ចពណ៌នាធម្មយមកៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តាំងមាតិកានៃធម៌ទាំងឡាយ មានកុសលទាំងនោះឯងជាដើម ដែលសម្តែង ក្នុងមូលយមកៈ ហើយសម្តែងបន្តអំពីចិត្តយមកៈ ។

ក្នុងធម្មយមកៈនោះ គប្បីជ្រាបការកំណត់ព្រះបាលីតាមន័យដែលពោល ក្នុងខន្ធយមកៈ ។ ក្នុងខន្ធយមកៈនោះ មាន ៣ មហាវារៈ មានបណ្ណតិវារៈ ជាដើម និងមានអន្តរវារៈដ៏សេស មានដោយប្រការណា ក្នុងធម្មយមកៈនេះ ក៏មានដោយប្រការនោះ ។

ក្នុងធម្មយមកៈនេះ គប្បីជ្រាបថា លោកហៅបរិញ្ញាវារៈថា ការវេទនាវារៈ ព្រោះព្រះបាលីក្នុងអាគតដ្ឋានថា យោ កុសលំ ធម្មំ ភាវេតិ សោ អកុសលំ ធម្មំ បដហតិ បុគ្គលណា ចម្រើននូវកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា លះបង់នូវអកុសលធម៌ឬ ។

ក្នុងការវេទនាវារៈនោះ អព្យាកតធម៌ ជាធម៌ដែលបុគ្គលមិនគួរចម្រើនផង មិនគួរលះផង ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកមិនលើកបទនោះឡើយសម្តែង ក្នុងបណ្ណតិវារៈ ក្នុងធម្មយមកៈនេះ គប្បីជ្រាបការរាប់យមកៈក្នុងវារៈទាំង ៤ នេះ គឺ បទសោធនវារៈ ១ បទសោធនមូលចក្កវារៈ ១ សុទ្ធជម្ពវារៈ ១

សុទ្ធជម្ពមូលចក្កវារៈ ១ ដោយអំណាចនៃធម៌ទាំង ៣ មានកុសលធម៌ ជាដើម ។

បណ្ណាត្ថិនិទ្ទេសវារៈ

[៨៦] ចំណែកក្នុងបណ្ណត្ថិវារិនិទ្ទេស ទ្រង់ត្រាស់ថា អាមន្តា ព្រោះ ភាពនៃកុសលទាំងឡាយជាកុសលធម៌ដោយពិតប្រាកដ ក្នុងបញ្ញាថា កុសលា កុសលធម្មា ពួកកុសល ឈ្មោះថា កុសលធម៌ឬ ដូច្នោះ ។ ក្នុងពាក្យ វិសជ្ជនាដ៏សេស ក៏ន័យនេះឯង ពាក្យវិសជ្ជនាថា អវសេសា ធម្មា ន អកុសលា ធម្មា ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ទេ អធិប្បាយថា ធម៌ទាំងឡាយដ៏សេស មិនជាអកុសល តែជាធម៌ ។ គប្បី ជ្រាបពាក្យវិសជ្ជនាទាំងអស់ ដោយន័យនេះ ។

បរិត្តិវារៈ

[៨៧] ក្នុងអនុលោមន័យរបស់បុគ្គលវារៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល ក្នុង បរិត្តិវារៈនេះ ៣ យមកៈ គឺយមកៈដែលមានកុសលធម៌ជាមូល ២ យ៉ាង មានអកុសលធម៌ជាមូល ១ យ៉ាង រមែងមានក្នុងបញ្ញាថា យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជនិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជនិ យស្ស វា បន អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជនិ តស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជនិ ពួកកុសលធម៌របស់បុគ្គល ណាកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌របស់បុគ្គលណាកើតឡើង ពួកកុសលធម៌របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ដូច្នោះ ។

ក្នុងបដិលោមន័យក្តី ក្នុងវារៈទាំងឡាយ មានឱកាសវារៈជាដើមក្តី នៃ បុគ្គលវារៈនោះ ក៏ន័យនេះឯង ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការរាប់យមកៈ ដោយ អំណាចនៃយមកៈទាំងឡាយនីមួយៗ ៣ ក្នុងវារៈទាំងពួង ក្នុងបវត្តិវារៈនេះ យ៉ាងនេះ ។

ក្នុងការវិនិច្ឆ័យអត្ត ក្នុងបវត្តិវារៈ គប្បីជ្រាបលក្ខណៈនេះដូចតទៅ ក្នុងបវត្តិវារៈ នៃធម្មយមកៈនេះ បទថា ឧប្បជ្ឈន្តិ និង និរុជ្ឈន្តិ ក្នុង ឧប្បាទវារៈ និងនិរោធហារៈទាំងនេះ រមែងបានកុសលធម៌ និងអកុសលធម៌ ក្នុងបវត្តិកាលប៉ុណ្ណោះ ដោយពិតប្រាកដ រមែងមិនបានក្នុងចុតិ និងក្នុងបដិ- សន្ធិកាល តែអព្យាកតធម៌ រមែងបានក្នុងកាលទាំង ៣ គឺបវត្តិ ចុតិ និង បដិសន្ធិ ។

លក្ខណៈណា រមែងបានក្នុងទីណា គប្បីជ្រាបពាក្យវិនិច្ឆ័យដោយ អំណាចនៃលក្ខណៈនោះ ក្នុងទីនោះៗ យ៉ាងនេះ ។

គប្បីជ្រាបនយមុខ ក្នុងការវិនិច្ឆ័យដូចតទៅ ពាក្យបដិសេធថា នោ ទ្រង់ធ្វើហើយ ព្រោះការមិនកើតឡើងក្នុងខណៈជាមួយគ្នា របស់កុសល និង អកុសល ។

បទថា អព្យាកតា ច លោកពោលហើយ ដោយអំណាចនៃរូបដែល មានចិត្តជាសម្បជាន ។

[១០៣] បញ្ជាក់ថា យត្ថ កុសលា ធម្មា នុប្បជ្ឈន្តិ នេះ លោកពោល សំដៅយកអសញ្ញីកត ព្រោះហេតុនោះឯង ទើបក្នុងបញ្ហានេះ លោកធ្វើពាក្យ

វិសជ្ជនាថា អាមន្តា ។ ក្នុងបទថា ឧប្បជ្ឈន្តិ នេះ លោកក៏ពោលសំដៅយក អសញ្ញិកពនោះឯង តែធ្វើការហាមថា នត្តិ ព្រោះការមិនមាននៃទីដែលមិន កើតឡើងនៃអព្យាកតធម៌ទាំងឡាយ (សេចក្តីថា អព្យាកតធម៌ កើតបាន គ្រប់កម្ម) ។

[១១៨] បទថា ទុតិយេ អកុសលេ បានដល់ ជវនចិត្តដួងទី ២ ក្នុងនិក្ខន្ធដវន ដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះត្រេកអរនូវភព ។

បទថា ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមាលេ បានដល់ កាលកវន្តចិត្ត ដែលជាចិត្ត ដួងទី ២ បន្ទាប់អំពីបដិសន្ធិចិត្តប្រព្រឹត្តទៅ ។ ម្យ៉ាងទៀត បទថា ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមាលេ បានដល់ កាលអារជួនចិត្ត ក្នុងកវនិក្ខន្ធដវន ប្រព្រឹត្តទៅ ព្រោះធ្វើនូវកវន្ត និងបដិសន្ធិឲ្យជាបែបតែមួយ ដោយអំណាចរបស់វិបាកចិត្ត ។ ពិតហើយ អារជួនចិត្តនោះ ឈ្មោះថា ចិត្តដួងទី ២ រាប់អំពីវិបាកចិត្ត ព្រោះ ភាពនៃអារជួនចិត្តនោះ ជាកិរិយាចិត្ត ក្នុងអព្យាកតជាតិ ។

[១៣០] បទថា យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អគ្គមគ្គំ លោកពោល សំដៅយកគោត្រកូចិត្ត ។

បទថា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ លោកពោលសំដៅយកធម៌ទាំង ឡាយ គឺមគ្គដ៏ប្រសើរទាំងនោះ ។

[១៦២] បញ្ជាក់ថា យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អគ្គមគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទកុណោ លោកពោលពាក្យនេះ ដោយអំណាចនៃការ កើតឡើងនៃចិត្ត ។ លក្ខណៈនេះ រមែងបានក្នុងឧប្បាទខណៈនៃឱរិមចិត្ត (ចិត្ត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៦២៦

ជួនមុន) បន្ទាប់អំពីចិត្តនោះ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារវជួនចិត្តដូចគ្នា
នៃការកើតរបស់ចិត្តនោះ ។

[១៧០] ក្នុងនិរោធនាមៈ លោកពោលហើយថា នៅ ព្រោះភាព
ដែលកុសល និងអកុសល មិនរលត់ព្រមគ្នា ។ គប្បីជ្រាបពាក្យវិនិច្ឆ័យក្នុង
ទីទាំងពួង ដោយនយមុខនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។^{១៧០}

អដ្ឋកថាធម្មយមកៈ ចប់

ក្បាលទី ៧៤

អភិធម្មបិដក ចាលីប្រៃ ៨៩

សន្ធិកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	លេខទំព័រ
អភិធម្មបិដក អនុសយវារៈ	២
អភិធម្មបិដក សានុសយវារៈ	៨២
អភិធម្មបិដក បដហនវារៈ	១៦៨
អដ្ឋកថាអនុសយយមកៈ	២៣៨
អដ្ឋកថាបរិច្ឆេទបរិច្ឆេទទ្កេសវារៈ	២៣៨
អដ្ឋកថាឧប្បត្តិដ្ឋានវារៈ	២៤៦
មហាវារៈ ៧	
អដ្ឋកថាអនុសយវារៈ	២៥៦
អដ្ឋកថាសានុសយវារៈ	២៦០
អដ្ឋកថាបដហនវារៈ	២៦២

ចាលីប្រៃ ៩០

យមកៈ ចតុត្ថភាគ

អភិធម្មបិដក បរិញ្ញាវារៈ	២៦៥
អភិធម្មបិដក បហីនវារៈ	៣៤២
អភិធម្មបិដក ឧប្បជ្ឈនវារៈ	៤០៦
អភិធម្មបិដក ធាតុវារៈ	៤០៧
អដ្ឋកថាបរិញ្ញាវារៈ	៤៣៤
អដ្ឋកថាបហីនវារៈ	៤៣៤

អង្គការឧប្បជនវារៈ	.....	៤៣៧
អង្គការធាតុវារៈ	.....	៤៣៨

មាតិកា ~៩១

យមកៈ បញ្ចមភាគ

ចិត្តយមកៈ

អភិធម្មបិដក បុគ្គលវារៈទូស	.....	៤៤២
អភិធម្មបិដក ធម្មវារៈទូស	.....	៤៤៨
អភិធម្មបិដក បុគ្គលធម្មវារៈទូស	.....	៤៥៣
អភិធម្មបិដក មិស្សកវារៈទូស	.....	៤៦០
អភិធម្មបិដក បុគ្គលវារៈនិទូស	.....	៤៦២
អភិធម្មបិដក ធម្មវារៈនិទូស	.....	៤៧៤
អភិធម្មបិដក បុគ្គលធម្មវារៈនិទូស	.....	៤៨៣
អភិធម្មបិដក មិស្សកវារៈនិទូស	.....	៤៨៨
អង្គការចិត្តយមកៈ ឧទ្ទេសវារៈ	.....	៤៩០
អង្គការនិទូស បុគ្គលវារៈ	.....	៤៩៤

ធម្មយមកៈ

អភិធម្មបិដក បណ្ឌិតិវារៈ ឧទ្ទេសវារៈ	.....	៤៩៩
អភិធម្មបិដក និទូសវារៈ	.....	៥០១
អភិធម្មបិដក បវត្តិវារៈ	.....	៥០៧
អភិធម្មបិដក ការវេទវារៈ	.....	៦២១

អង្គការជាតិមួយមក:	.....	៦២២
អង្គការជាតិបណ្តុះបណ្តាលស្ថាប័ន:	.....	៦២២
អង្គការជាតិបណ្តុះបណ្តាលនិស្សិត:	.....	៦២៣
អង្គការជាតិបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ:	.....	៦២៣

